

MINÄ OLEN

– Raamatunopetusmateriaali

Taneli Ukkonen
Opinnäytetyö, syksy 2015
Diakonia-ammattikorkeakoulu
Sosiaalialan koulutusohjelma
Kristillisen lapsi- ja nuorisotyön
suuntautumisvaihtoehto
Sosionomi (AMK) + kirkon nuorisotyönohjaajan virkakelpoisuus

Tiivistelmä

Ukkonen, Taneli. Minä olen – Raamatunopetusmateriaali Päijät-Hämeen Ev.lut. Kansanlähetykselle. Kauniainen, syksy 2015, s.185, 2 liitettä.

Diakonia-ammattikorkeakoulu, Sosiaalialan koulutusohjelma, sosionomi (AMK) + kirkon nuorisotyönohjaajan virkakelpoisuus.

Opinnäytetyöni tarkoituksena oli tuottaa raamattuopetusmateriaali Päijät-Hämeen Evankelisluterilaisen Kansanlähetyksen tekemän tyttö- ja poikatyön tueksi. Raamattuopetusmateriaalin kohderyhmäksi valikoituivat lopulta 7–12-vuotiaat tytöt ja pojat.

Opinnäytetyö oli produkti. Opinnäytetyö rakentui teoriaosuudesta ja produktiosasta. Opinnäytetyön teoriaosuudessa käsiteltiin muun muassa keskilapsuutta, kristillistä kasvatusta sekä toiminnallista oppimista.

Opinnäytetyön produktiosuuden sisältämien opetusten kantavana teemana toimi Raamatusta eri kohdista, erityisesti Johanneksen evankeliumista löytyvät Minä olen -lauseet. Tämän kaltaisia lauseita löytyy kaiken kaikkiaan Johanneksen evankeliumista Jeesuksen sanomana seitsemän kappaletta. Nämä ovat: Minä olen: elämän leipä, maailman valkeus, lammasten ovi, hyvä paimen, ylösnousemus ja elämä, tie, totuus ja elämä ja tosi viinipuu.

Opetusmateriaali piti sisällään myös seuraavat opetukset: Minä olen – Jumalan nimi, Minä olen – Alku ja loppu sekä materiaalin viimeinen opetus Minä olen – Ihme, suuri ihme. Jokainen opetuksista sisälsi muun muassa alku- ja loppuroukukset, toiminnallisia työskentelytapoja, PowerPoint-esityksen sekä itse opetus-tekstin. Opetusaiheet ja tema valittiin yhteistyössä työelämänyhteistyötahon kanssa.

Avainsanat: produkti, tytöt, pojat, kristillinen kasvatusta, oppiminen, opettaminen, toiminnallisuus

Abstract

Taneli Ukkonen. I am – Bible teaching material for Finnish Lutheran Mission at Päijät Häme's region. 185 pages, 2 appendices. Language: Finnish. Kauniainen, autumn 2015.

Diaconia University of Applied Sciences. Degree programme in Social Services, Option in Christian Youth Work. Degree: Bachelor of Social Services.

The aim of this thesis was to create Bible teaching material as a support for the work among girls and boys in Finnish Lutheran Mission at Päijät-Häme's region. The target group of this Bible teaching material was eventually narrowed to 7-12 year old girls and boys.

This thesis is a production formed from a theory part and a production part. The theory part includes theory about middle childhood, christian upbringing and learning by actions.

The teachings included in the production part are themed by the "I am"-sentences found in different parts of the Bible, especially in the Gospel of John. All in all there are seven sentences of this kind said by Jesus in the Gospel of John. They are I am: the bread of life, the light of the world, the door of the sheep, the good shepherd, the resurrection and the life, the way, the truth and the life, and the true vine.

Teaching material contains the following sessions: I am – the name of God, I am – the beginning and the end, and the final session I am – A miracle, a great miracle. Each of the teachings contains prayers for the beginning and the end of the session, activating methods for working, a PowerPoint presentation and the teaching part. The topics and the theme were chosen in collaboration with cooperation organization.

Key words: production, girls, boys, Christian upbringing, learning, teaching, activating learning, functionality

SISÄLTÖ

SISÄLTÖ.....	4
1 TYÖN LÄHTÖKOHDAT JA YHTEISTYÖTAHO.....	5
1.1 Työn lähtökohdat.....	5
1.2 Yhteistyötaho.....	6
2 TYÖN TEOREETTISET LÄHTÖKOHDAT	7
2.1 Keskilapsuus kehitysvaiheena.....	7
2.1.1 Keskilapsuus tytön näkökulmasta.....	7
2.1.2 Keskilapsuus pojan näkökulmasta	8
2.1.3 Keskilapsuus oppimisen näkökulmasta	8
2.1.4 Kouluikäisen uskon piirteet	9
2.2 Kristillinen kasvatus	11
2.2.1 Miksi Raamattua tulee opettaa?	13
2.2.2 Raamatun opettaminen.....	14
2.2.3 Mitä Raamatusta löytyvät Minä olen -lauseet merkitsevät?	16
2.3 Oppiminen	17
2.3.1 Erilaiset oppimistyyli.....	18
2.3.2 Erilaiset oppijat	19
2.4 Opettaminen.....	20
2.5 Toiminnallisuus opettamisessa ja oppimisessa	21
3 TAVOITTEET	23
3.1 Opinnäytetyön teoriaan perehtymisen tavoitteet	23
3.2 Raamatunopetusmateriaalin tavoitteet	23
4. TEORIA KÄYTÄNTÖÖN	24
5. OPINNÄYTETYÖPROSESSINI	26
6. POHDINTA JA JOHTOPÄÄTÖKSET.....	29
LÄHDELUETTELO	32
LIITE 1	35
LIITE 2	184

1 TYÖN LÄHTÖKOHDAT JA YHTEISTYÖTAHO

1.1 Työn lähtökohdat

Opinnäytetyöni tarkoituksena oli tuottaa raamattuopetusmateriaali Päijät-Hämeen Evankelisluterilaisen Kansanlähetyksen tekemän tyttö- ja poika työn tueksi. Raamattuopetusmateriaalin kohderyhmäksi valikoituivat lopulta 7–12-vuotiaat tytöt ja pojat. Materiaali sisältää kymmenen opetusta. Opetusten kantavana teemana toimii Raamatusta eri kohdista, mutta erityisesti Johanneksen evankeliumista löytyvät Minä olen -lauseet. Tämän kaltaisia lauseita löytyy kaiken kaikkiaan Johanneksen evankeliumista Jeesuksen sanomana seitsemän kappaletta. Nämä seitsemän ovat, Minä olen: elämän leipä, maailman valkeus, lammasten ovi, hyvä paimen, ylösnousemus ja elämä, tie, totuus ja elämä ja tosi viinipuu. Näiden lisäksi työstämäni opetusmateriaali pitää sisällään edellisiä opetuksia pohjustavan opetuksen nimeltä: Minä olen – Jumalan nimi. Johanneksen evankeliumin pohjalta tehtyjen opetusten jälkeen, materiaali pitää sisällään vielä kaksi opetusta. Nämä opetukset ovat: Minä olen – alku ja loppu sekä materiaalin viimeinen opetus Minä olen – ihme, suuri ihme. Opetusaiheet ja teema valittiin yhteistyössä työelämänyhteistyötahon yhteyshenkilön eli lida Hovin kanssa. Materiaalin jokainen opetus pitää sisällään myös toiminnallisia menetelmiä, joiden on tarkoitus tukea tyttöjen ja poikien oppimista.

Idea tämän kaltaiselle opinnäytetyölle nousi sekä omista, että työelämänyhteistyötahon intresseistä. Molemmiin puolin olimme äärimmäisen innoissamme yhteistyöstä ja tulevasta raamattuopetusmateriaalista. Raamatulla on erittäin keskeinen asema elämässäni. Pyrin lukemaan sitä mahdollisuuksien mukaan joka päivä. Mielestäni Raamatun opettaminen on yksi kirkon keskeisimmistä tehtävistä. Ihan jokaisella ihmisellä tulee olla oikeus kuulla evankeliumi ja muutenkin opetusta Raamatusta. Koen sydämelläni olevan erityisesti juuri varhaisnuorisotyön parissa käyvät tytöt ja pojat. Haluan olla välittämässä heille evankeliumia ja tuomassa Raamattua heille tutummaksi.

1.2 Yhteistyötaho

Opinnäytetyöni yhteistyötahona toimi siis Päijät-Hämeen Evankelisluterilainen Kansanlähetys. Päijät-Hämeen Kansanlähetyspiiri on osa koko Suomen Ev.lut. Kansanlähetystä, joka on puolestaan kirkon herätysliike sekä lähetysjärjestö. Kansanlähetys koko liikkeenä tekee työtä niin ulkomailla kuin kotimaassakin. Ulkomailla Kansanlähetys tekee työtä muun muassa Euroopassa, Afrikassa ja Aasiassakin. Kansanlähetysten tekemän ulkomaan työn tavoitteena on parantaa kaikkein köyhimmissä maissa asuvien ihmisten elinolosuhteita sekä välittää ilosanomaa Kristuksesta kaikille maailman kansoille. Kotimaassa Kansanlähetys tekee työtä kaikkiaan 17 piirin kautta. Lisäksi Kansanlähetys toimii suomenkielisten parissa Ruotsissa. Kansanlähetysten arvot ovat: luottamus Raamattuun, kaikkien oikeus evankeliumiin, henkilökohtaisen uskon ja seurakuntayhteyden korostaminen, yhteinen pappeus sekä ennakkoluulottomuus ja yhteistyökyky eri tahojen suhteen. Päijät-Hämeen Ev.lut. Kansanlähetysten työ pitää sisällään myös varhaisnuorisotyön. Päijät-Hämeen kansanlähetyspiirin varhaisnuorisotyö pitää sisällään työskentelyä 7–14-vuotiaiden tyttöjen ja poikien parissa. Tämä ikähaitari on kuitenkin kyseisessä työssä jaettu pääsääntöisesti kahteen osaan, jotka ovat 7–11-vuotiaiden parissa tehtävä työ sekä 11–14-vuotiaiden parissa tehtävä työ. (Päijät-Hämeen evankelisluterilainen Kansanlähetys i.a.)

2 TYÖN TEOREETTISET LÄHTÖKOHDAT

2.1 Keskilapsuus kehitysvaiheena

Keskilapsuuden mielletään kestävän aina 6–7 ikävuodesta aina 12-ikävuoteen saakka. Nämä ikävuodet pitävät sisällään monia tärkeitä kehitysprosesseja. Näiden ikävuosien aikana muun muassa lapsen oma sosiaalinen verkosto kasvaa. Lapsi siirtyy pikkuhiljaa turvallisesta kotiympäristöstä pois, kohti uutta ja jännittävää kouluympäristöä. Myöhemmin tytöille ja pojille tulee mukaan kenties myös erilaiset harrastukset. Näiden vuosien aikana lapsen hyvinvoinnin kannalta on tärkeää, että hänelle kehittyy positiivinen sekä rehellinen käsitys omista kyvyistään ja ominaisuuksistaan. Tämä kehitysvaihe tuo mukanaan sen, että lapsi kykenee toimimaan yhä itsenäisemmin sekä ottamaan myös vastuuta tekemisistään. (Nurmi ym. 2014, 77–78.) Artikkelissaan Kouluikäinen poika, Sinkkonen määrittelee latenssi-ikä eli toisin sanoen keskilapsuuden sisältävän juuri 7–12-ikävuodet. (Sinkkonen 2010, 31.)

Puhuttaessa kouluiästä psykologiassa tarkoitetaan kehitysjaksoa, joka pitää sisällään ikävuodet 7–12. Tätä ajanjaksoa kutsutaan joskus myös keskilapsuudeksi. Näiden vuosien aikana lapsi viettää yhä enemmän ajastaan kodin ulkopuolella. Jos ennen koulua lapsi tottui keskittymään leikkiin, niin kouluikäisen odotetaan jo oppivan mahdollisimman paljon uusia tietoja sekä taitoja. Näiden vuosien aikana parhaassa tapauksessa lapsi toimii ja oppii hyvin oma-aloitteisesti. Kouluikäisen fyysinen kehitys etenee hitaammin kuin esimerkiksi murrosikäisellä. Tästä johtuen on hänellä enemmän aikaa sopeuta kehossaan tapahtuviin muutoksiin. Tämä johtaa yleensä siihen, että juuri tämän ikäisten kehonhallinta paranee sekä hänen motoriset taitonsa kehittyvät myös vauhdilla. (Anttila ym. 2012, 98–99.)

2.1.1 Keskilapsuus tytön näkökulmasta

Tyttöjen suurin haaste keskilapsuuden aikana on löytää keino saada niin fyysinen, psyykinen kuin sosiaalinen kehitys tasapainoon. Varsinkin tyttöjen osalta

tänä päivänä, liian varhainen aikuistuminen voi muodostua helposti ongelmaksi. Keskilapsuuden aikana tytöt pyrkivät usein löytää ja muodostaa ystävyssuhteita omanikäisten tyttöjen kanssa. Nämä ryhmät mahdollistavatkin vertaistuen mahdollisuuden. Kuitenkin on tärkeää muistaa, että tässä vaiheessa tytön kehitystä myös äidillä on merkittävä tehtävä. Hänen tulisi olla hyvä roolimalli tytlle. Isän merkitys kasvaa erityisesti mitä lähemmäs murrosikää tyttö kasvaa. (Näre 2010, 43–46.)

2.1.2 Keskilapsuus pojan näkökulmasta

Tämän kehitysvaiheen aikana pojat jättävät taakseen lapsuuden aiemmin vallanneet sadut ja leikit. Tämä ei suinkaan tarkoita leikkimisen lopettamista kokonaan, se vain muuttaa tässä vaiheessa hieman muotoaan. Usein pojat tekevätkin leikistä kuin leikistä jonkin sortin kilpailun. Tämän ikävaiheen pojat ovat yleensä hyvin kilpailuhenkisiä. Pojilla yksi merkittävimmistä tehtävistä on luoda erilaisten leikkien ja kilpailujen kautta psyykkistä pohjaa miehelle kehitykselleen. Poikien elämässä jonkinlaiseen ryhmään kuulumisella on tässä vaiheessa erityisen suuri merkitys. Pojat pyrkivätkin usein olemaan omassa ryhmässään mahdollisimman samanlaisia, ettei vaan erotuta muista ryhmän pojista. (Sinkkonen 2010, 31–39.)

2.1.3 Keskilapsuus oppimisen näkökulmasta

Yksi tämän kehitysvaiheen keskeisimmistä tehtävistä on oppiminen. Lapsen oppimista auttaa huomattavasti se, että lapsen omaa luontaista aktiivisuutta pystytään tukemaan opetuksessa. Tämä merkitsee käytännössä sitä, että opetuksen ei tulisi perustua pelkästään abstraktien käsitteiden käyttöön vaan opetuksen tulisi sisältää ennen kaikkea kiinnukohtia lapsen omaan kokemusmaailmaan ja elämään. Opetusten tulisi myös tukea lapsen omaa toimimista ja kokeilemistä. Siihen miten lapsi kykenee oppimaan tässä vaiheessa vaikuttaa moni asia, kuten millaiset kognitiiviset kyvyt hän omaa, millaiset sosiaaliset taidot hänelle on siihen mennessä kehittynyt sekä kuinka suuri on lapsen motivaatio opiskelua kohtaan.

Näihin asioihin taas vaikuttaa moni asia, kuten ennen kouluikää tapahtuneet tilanteet, joissa on koeteltu lapsen osaamista, vanhempien näkemykset lapsensa osaamisesta, itse opetuksen laatu ja määrä sekä opettajan ja oppilaan välillä tapahtuvan vuorovaikutus. (Nurmi ym. 2014, 97–101.)

Tämän kehitysvaiheen ääripäät eroavat toisistaan hyvin suuresti. Juuri koulun aloittaneen pojan ja murrosikä kolkuttavan tytön oppiminen eroavat toisistaan hyvin paljon. Vaikeutta lisää myös se, että jokainen yksilö kehittyy eri tahtiin. Opettajan onkin tärkeää tiedostaa missä kehitysvaiheessa tytöt ja pojat menevät kulloinkin. Etenkin ensimmäisten kouluvuosien aikana he osallistuvat paremmin erilaisiin toiminnallisiin hetkiin. Tällöin myös halu oppia on hyvin suuri. Mikäli tytöt ja pojat saavat vielä onnistumisen kokemuksia näissä tilanteissa, vahvistaa se merkittävästi heidän itsetuntoaan. Yli 10-vuotiailla saattaa jo esiintyä pieniä merkkejä alkavasta siirtymisestä murrosikään. Kuitenkin varsinaisesti 12–16-vuotiaat voidaan laskea murrosiän piiriin. Yleisesti kouluikäisistä puhuttaessa voi sanoa, että erilaisille toiminnallisille menetelmille on käyttöä. Monesti kouluikäiset odottavat ja toivovat opetuksen sisältävän erilaisia kokemuksia ja elämyksiä. Mikäli heille kykenee järjestämään opetuksenkin sisään toiminnallisia asioita, se voi parhaassa tapauksessa edesauttaa heidän sitouttamisessaan toimintaan ja näin he kykenevät paremmin kokemaan toiminnan omakseen. (Kallioniemi 2010, 130–134.)

2.1.4 Kouluikäisen uskon piirteet

Pienen kouluikäisen lapsen ajattelu on vielä melko konkreettista, joten tässä vaiheessa lapsi tarvitsee vielä havainnollistamista, kun käsitellään abstrakteja asioita. Mikäli juuri koulunsa aloittanut lapsi saa kristillistä kasvatusta, uskoo hän usein vilpittömästi Jumalaan. Kouluaan aloittavan lapsen usko näyttäytyy usein melko itsekeskeisenä. Lapsen moraalitietoisuus rakentuu tässä vaiheessa pitkälti erilaista säännöistä. Sääntöjen totteleminen on keskiössä, joten lapsi saattaa tässä vaiheessa nähdä Jumalan tuomarina, joka palkitsee hyvät ja rankaisee pahoja. Juuri koulunsa aloittaneet lapset näkevät monet asiat melkoisen musta-valkoisesti,

joko hyvinä tai pahoina. Lapsen lähestyessä yhdeksää ikävuotta alkaa hänen uskonsa saada myös henkisiä piirteitä. Tässä vaiheessa lasten kuva Jumalasta usein on se, että Hän on kiltti ja hyvä, mutta kuitenkin samaan aikaan voimaton ja jotenkin etäinen. 9–10 vuoden iässä alkaa selvästi erottumaan se, että tytöt osallistuvat seurakunnan järjestämiin kerhoihin ja muihin tilaisuuksiin poikia aktiivisemmin. 10–11 vuoden iässä sekä lapsen ajattelussa, että asenteissa uskoa kohtaan alkaa tapahtumaan enemmän muutoksia. Näitä ikävuosia leimaa se, että lapsi haluaa itse selvittää mitä hän ajattelee ja mihin hän uskoo. Erityisesti tässä vaiheessa lapselle on hyvä antaa opetusta uskon asioista. Tässä vaiheessa on vaarana se, että mikäli lapsi ei saa tukea ja vastauksia kysymyksiinsä uskoon liittyen, hän alkaa usein vieraantua uskosta. Tärkeää onkin olla vastaamassa lapsen esittämiin kysymyksiin näiden ikävuosien aikana. Kahdentoista ikävuoden tiimoilla lapsi kykenee jo selkeästi loogiseen ajatteluun. Esimerkiksi uskon sisällön lapsi kykenee näkemään kokonaisuutena. Tässä vaiheessa lapsi erottaa yhä selkeämmin oikean väärästä. Raamatusta hän kykenee selkeämmin erottamaan sen mikä on oikein ja väärin ja että ihminen on vastuussa lopulta Jumalalle omista tekemisistään. (Kinnunen 2011, 31–36.)

Ihmiselle on täysin luonnollista, että uskossa tapahtuu muutoksia iän myötä. Ihmiset näkevät Jumalan erilaisena eri ikäkausina. Ihmisiä puhuttelee usein myös eri asiat kristinuskosta, riippuen ihmisen senhetkisestä iästä. Siihen, mihin suuntaan lapsen uskonnollinen kehitys etenee, vaikuttaa hyvin paljon lapsen kotitausta. Lapsi voi kasvaa joko hyvin voimakkaasti uskonnollisessa kodissa tai hyvin uskontokielteisessä kodissa. Koskaan lapsi ei kuitenkaan kasva ilman minikäänlaista opetusta uskonnosta. Mikäli lapsi kasvaa hyvin uskonnollisessa kodissa, hyvin todennäköisesti myös hänen aikuisuutensa aikana uskonto näkyy jollain tavalla hänen elämässään. Vaikka nuoruuteen kuuluu vanhempia ja heidän arvomaailmaansa vastaan kapinointi, niin hyvin usein lapset kuitenkin omivat vanhempiensa arvomaailman. Kodin suuri merkitys ei kuitenkaan poissulje esimerkiksi seurakunnan merkitystä, lapsen uskonnollisessa kehityksessä. Seurakunnan tai muun hengellisen yhteisön parista lapsi voi löytää esimerkiksi työntekijän, jonka kanssa pohtia uskonkysymyksiä. Näiden ikävuosien aikana lapsi kykenee jo loogiseen ajatteluun puhuttaessa esimerkiksi jostain konkreettisesta ta-

pahtumasta. Puhuttaessa tyttöjen ja poikien uskonnollisuuksien eroista, voi todeta, että pääsääntöisesti tytöt ovat uskonnollisempia kuin pojat. Tytöt käsittelevät uskonnollisia kysymyksiä usein tunteiden kautta ja pojat puolestaan pohtivat enemmän tietoperäisemmin. Tähän vaikuttaa ennen kaikkea se, että pojat ja tytöt ovat persooniltaan erilaisia. Uskonnolliseen kehitykseen kuuluu aina myös epäilyjä, niin myös lasten kohdalla. Lapsi voi esimerkiksi pettyä Jumalaan, koska tämä ei vastannut hänelle siten kuin lapsi olisi toivonut rukouksessa. Kirkon opetuksen tulee aina kuitenkin pohjimmiltaan perustua Raamattuun ja kirkon tunnustuskirjoihin. Tärkeää on aina pyrkiä luomaan myönteinen ja innostava ilmapiiri, jossa tytöt ja pojat saavat itse esittää myös kysymyksiä ja ajatuksiaan uskoon liittyen. (Pruuki 2010, 222–223.)

2.2 Kristillinen kasvatus

Lähdettäessä selittämään termiä kristillinen kasvatus joudutaan usein toteamaan, että kyseiselle termille ei ole olemassa mitään yksiselitteistä määritelmää. Termiä kristillinen kasvatus käytetään usein erilailla erilaisissa konteksteissa. Jotta olisi helpompaa pohtia mitä on kristillinen kasvatus, niin on hyvä pohtia hienman, mitä termi kasvatus itsessään merkitsee. Kasvatukseen voidaan usein liittää ainakin kolme erilaista piirrettä. Kasvatus voi sisältää muun muassa intentionaalisia, normatiivisia sekä vuorovaikutuksellisia piirteitä. Näistä ensimmäinen merkitsee sitä, että kasvatukselle on asetettu tietoisesti erilaisia tavoitteita, joita kohti kasvatettavia pyritään erilaisin menetelmin johtamaan. Kasvatushan on jotain, jolla aina pyritään tukemaan ihmisen kasvua, kehitystä ja oppimista positiivisella tavalla. Normatiivisilla piirteillä tarkoitetaan puolestaan sitä, että kasvattajan asettamiin tavoitteisiin vaikuttaa ja on vaikuttamassa hänen omat näkemyksensä siitä, mikä on oikein ja mikä väärin. Vuorovaikutuksellisella piirteellä kasvatuksessa puolestaan tarkoitetaan, että kasvatus syvimmillään tapahtuu loppujen lopuksi esimerkiksi seurakunnan työntekijän ja seurakunnan kokkikerhoon osallistuvan varhaisnuoren välillä tapahtuvassa vuorovaikutuksessa. Toisin sanoen, sillä on suuri merkitys miten työntekijä kohtaa kasvatettavan. Kasvatuksen voi näiden asioiden läpi katsottuna nähdä toimintana, jolla on aina selkeä pää-

määrä. Näihin päämääriin vaikuttaa kasvattaja tahon arvot. Ainakin yhtenä päämääränä kristillisellä kasvatuksella voidaan nähdä olevan artikkelin mukaan kristillisten perinteiden välittäminen seuraaville sukupolville. Kristillisellä kasvatuksella voidaan nähdä myös olevan päämäärän se, että seurakunnan tekemän kasvatustyön kautta saadaan aikaseksi kristillistä oppimista. Perinteisessä kristillisessä ajattelussa kuitenkin ajatellaan, että yksin Jumala voi synnyttää ihmisessä uskon. Joten kristillinen kasvatustyyppi voidaan nähdä siitä näkökulmasta käsin, että sen parissa annetaan ihmisille kasteopetusta. Tämän näkökulman kautta kristillisen kasvatuksen voidaan nähdä antavan ihmisille tukea uskossa pysymiseen ja eväitä siinä kasvamisessa. (Muhonen & Tirri 2008, 63–67.)

Kristillisen kasvatuksen teologinen pohja löytyy Raamatun lehdistä. Varhaiskristillisen kasvatuksen ydin on löytynyt toisen ihmisen välittämisestä sekä siitä, että ihminen eli toiseksi omaa uskoaan arjen keskellä ja toimi sitä kautta esimerkkinä muille ihmisille. Koska kristillisen ajattelun mukaan jokainen ihminen on itsenään arvokas Jumalan silmissä, ei minkäänlaisella kasvatuksella kukaan kykene tekemään toisesta arvokasta. Usko ei siis synny kristillisen kasvatuksen tuotteena vaan se on Jumalan työtä ja lahjaa ihmiselle. Kristillisen kasvatuksen ensisijaisena tehtävänä olisikin antaa kasvatettavalle eväitä, jotta hän kykenee näkemään itsensä oikeassa valossa Jumalan, mutta myös toisten ihmisten silmissä. Puhuttaessa kristillisestä kasvatuksesta on tärkeää huomata se, että siinä ihminen pyritään aina näkemään kokonaisena ihmisenä. Ihminen nähdään siis kristillisestä kasvatuksesta käsin sellaisena henkilönä, jolla on niin fyysinen, henkinen kuin hengellinenkin puoli. Nämä kaikki kasvattajan tulee huomioida työssään kohdatessa ihmisen. (Riekkinen 2008, 83–93.)

Yhteiskunnan ja kirkon tekemän kasvatustyön, erottavana tekijänä toimii se, että kirkko on kasvatustyössään sitoutunut tiettyyn lähtökohtaan, joka on tukea ihmisen omaa käsitystään itsestään kristillisestä uskosta käsin. Tämä ihmisen tukeminen kristillisen kasvatuksen kautta tapahtuu käytännössä siten, että ihmiselle tarjotaan mahdollisuus tutustua ja olla vuorovaikutuksessa kristillisen uskon sisällön kanssa. Tämä taas toteutuu esimerkiksi ihmisen lukiessa Raamattua tai käymällä seurakunnan tilaisuuksissa. (Halme 2008, 184–186.)

2.2.1 Miksi Raamattua tulee opettaa?

Katekismuksessa, jossa siis esitetään Suomen evankelisluterilaisen kirkon oppi, sanotaan Raamatusta seuraavasti. Raamattu on kristityille pyhä kirja. Se sisältää Vanhan- ja Uuden Testamentin. Näissä molemmissa on keskiössä sanoma Jumalan rakkaudesta ihmistä kohtaan. Kirkko opettaa, että Raamatun kautta Jumala itse puhuu ihmiselle meidän omalla kielellämme. Raamatun ja samalla siitä opettamisen tärkein tehtävä on kääntää ihmisen katse kohti Kristusta ja Hänen rakkauttaan meitä kohtaan. Ihmisen tulee elämässään yhä uudelleen turvautua Jumalan sanan eli Raamatun lupauksiin. (Katekismus 1999, 98.)

Mikäli haluamme aidosti päästä Jumalan yhteyteen meidän tulee päästä Hänen sanansa kuulolle. Jumalan sanan kuulolle pääsemme kuulemalla Hänen meille antamaansa sanaa eli Raamattua. Juuri sanansa kautta Jumala puhuu meille erityisellä tavalla. Raamatun kautta ihminen saa kaiken, mitä hänen tarvitsee tietää Jumalasta, ihmisestä ja ihmisen pelastumisesta. Raamatun sanan kuuleminen ja lukeminen vahvistaa myös kristityn uskoa. Lisäksi Raamatun sanan opetus ja lukeminen synnyttää kristityssä luottamusta Jumalaan. Raamatun sana auttaa myös ihmistä hänen eri elämäntilanteisiinsa liittyvissä ratkaisuissa. (Mäkilä 2010, 185–189.)

Raamattu on maailman levinnein kirja ja vuoteen 2002 mennessä se oli käännetty kokonaisuudessaan 405 kielelle. Raamattu on myös osa maailmankirjallisuutta ja sen levinneisyydenkin takia sen tunteminen kuuluu yleissivistykseen. Riekkinen nostaa kirjoituksessaan esiin huomionarvoisen ajatuksen siitä, että Raamattu on vaikuttanut kenties maailmanhistorian kulkuun enemmän kuin mikään muu kirja. Raamatun vaikutukset näkyvät muun muassa eri kulttuureissa, taiteissa, lainsäädännössä sekä ihmisten tekemissä arvovalinnoissa hyvin vahvasti. Näistä asioista johtuen Raamattu on enemmän kuin pelkästään kirkon tärkein kirja. Raamatusta saarnatessa ja opettaessa tarkoituksena on tehdä sen sisältämä sanoma kuulijoille ymmärrettäväksi ja ajankohtaiseksi. (Riekkinen 2003, 247–249.)

”Mutta kuinka he voivat huutaa avukseen sitä, johon eivät usko? Kuinka he voivat uskoa siihen, josta eivät ole kuulleet? Kuinka he

voivat kuulla, ellei kukaan julista? Kuinka kukaan voi julistaa, ellei häntä ole lähetetty? Onhan kirjoitettu: "Kuinka ihanat ovat ilosanoman tuojan askelet!" Mutta kaikki eivät ole olleet evankeliumille kuuliaisia. Jesaja sanookin: "Herra, kuka on uskonut meidän sanomamme?" Usko syntyy kuulemisesta, mutta kuulemisen synnyttää Kristuksen sana." (Raamattu, Room. 10:14–17).

"mutta sen huomattessaan Jeesus närkästy ja sanoi heille: "Sallikaa lasten tulla minun luokseni, älkää estäkö heitä. Heidän kaltaistensa on Jumalan valtakunta. Totisesti: joka ei ota Jumalan valtakuntaa vastaan niin kuin lapsi, hän ei sinne pääse." Hän otti lapset syliinsä, pani kätensä heidän päälleen ja siunasi heitä." (Raamattu, Mark. 10:14–16).

"Kaikki yksitoista opetuslasta lähtivät Galileaan ja nousivat vuorelle, minne Jeesus oli käskenyt heidän mennä. Kun he näkivät hänet, he kumarsivat häntä, joskin muutamat epäilivät. Jeesus tuli heidän luokseen ja puhui heille näin: "Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskenyt teidän noudattaa. Ja katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti." (Matt. 28:16–20).

2.2.2 Raamatun opettaminen

Aina, kun opetamme Raamattua, niin sitä opetetaan jonkinlaisen raamattunäkemyksen läpi. Tämä johtaa siihen, että kuuntelija alkaa nähdä Raamatun tästä näkemyksestä käsin. Tästä johtuen henkilön, joka opettaa Raamattua tulisi aina kiinnittää huomiota ja tiedostaa se, mihin hänen omat raamattunäkemyksensä perustuvat. Leikki-ikäisen ja ala-asteen ensiluokilla olevan lapsen on vielä vaikeaa täysin erottaa totta ja satua. Lapsi tempautuukin helposti vielä mukaan erilaisten tarinoiden maailmaan. Näiden tarinoiden henkilöistä ja tapahtumista voi välittyä lapselle kokemuksia, jotka voivat olla lapselle yhtä tosia ja vaikuttavia kuin mitkä tahansa muut arkipäivän asiat. Tässä suhteessa narratiivinen, eli kertomuksellinen näkemys Raamatusta on varmasti hyödyllinen näiden kehitysvaiheiden aikana. Vaikka faktan ja fiktion eroa ei aluksi lapselle ole olemassakaan, ainakaan selvästi, jossakin vaiheessa kyky sekä tarve tälle herää. Raamatun opetuksessa olisikin kyettävä vastaamaan myös tähän tarpeeseen. Luomasen mukaan emme koskaan kykene antamaan varmoja vastauksia kysymyksiin, kuten:

tyynnyttikö Jeesus todella myrskyn, oliko Lasarus oikeasti kuollut vai valekuollut ja niin edespäin. Näiden kaltaisten kysymysten käsittely on kuitenkin tärkeää, siinä määrin, miten kuulijakunta kykenee niitä käsittelemään. (Luomanen 1998, 199–203.)

Raamatun eri tulkintaperinteitä on ainakin seuraavia: allegorinen eli vertauskuullinen tulkinta, Lutherin raamattukäsitys, sanainspiraatio, fundamentalismi, konservatiivinen näkemys, pelastushistoriallinen näkemys, eksistentiaalinen tulkinta sekä kontekstuaalinen tulkintatapa. Nämä raamatuntulkinnan erot syntyvät erilaisista painotuksista sekä henkilön tavasta valikoida raamatullista aineistoa. Tämän kaltaista valikointia suorittaa jokainen Raamatun käyttäjä. Allegorisen tulkintavavan mukaan Raamatun sisältämän kirjaimellisen sanoman takaa pitäisi aina pyrkiä löytämään sille hengellinen sanoma. Lutherin raamattukäsityksessä ja teologiassa puolestaan käsitys Raamatusta ja Jumalasta kuuluvat vahvasti yhteen. Tässä näkemyksessä uskotaan siihen, että yleisen ilmoituksen lisäksi, Jumala ilmoittaa itsensä erityisesti Kristuksessa, kuten Raamatussa kerrotaan. Tästä syystä myös Raamattu sisältää ilmoitusta Jumalasta. Lutherin mukaan Raamatun sisältämä teksti on yksinkertaista ja selkeää. Kuitenkin kirjaimellisen merkityksen ohella lukijan on kiinnitettävä huomiota myös hengellisiin, moraalisiin sekä lopun aikoihin liittyviin ulottuvuuksiin. Näiden avulla Jumala puhuttelee ihmistä. Lutherin näkemyksen mukaan Pyhä Henki kirkastaa Jumalan sanan ja tahdon, mutta Raamatun sisältämiä inhimillisiä sanoja voi ja kyetään tulkitsemaan myös inhimillisen järjen mukaan. Sanainspiraatio tulkinnassa ajatellaan, että Raamatun kirjoittajat toimivat vain mekaanisina kirjoittajina ja Raamatun jokainen kirjainkin oli Pyhän Hengen inspiroima. Tässä tulkinnassa ajatellaan, että Raamattu ei myöskään voi sisältää virheitä tai ristiriitoja. Fundamentalistisessa raamatuntulkinnassa Raamattua pidetään täysin erehtymättömänä ”Jumalan sana”. Sen peruspiirteet nousevat sanainspiraation ajatuksista. (Riekkinen 2003, 252–255.)

Konservatiivisessa näkemyksessä Raamattu nähdään puolestaan jumalallisena sekä inhimillisenä kirjakoelmana. Tässä tulkinnassa pyritään huomioimaan myös kriittiset raamatuntutkimukset ja siinä pyritään hyödyntämään esimerkiksi arkeologian tuloksia tarkoituksenmukaisella tavalla. Usein tässä tulkinnassa

myönnetään se, että Raamattu pitää sisällään jonkin verran vanhentunutta aineista, joka tulee jättää taka-alalle. Pelastushistoriaa korostavassa tulkinnassa keskiössä ovat sanoma sovituksista ja pelastuksesta. Tässä tulkinnassa painotetaan erityisesti, miten Jumala on ihmistä ajansaatossa puhutellut ja johtanut. Eksistentiaalisessa raamatuntulkinnassa korostetaan sen ajasta riippumatonta ydinsanomaa. Tässä tulkinnassa korostetaan, että Raamattu ei ole historian tai luonnontieteiden oppikirja vaan se vastaa pohjimmiltaan muun muassa elämän tarkoitukseen sekä mielekkyyteen liittyviin kysymyksiin. Kontekstuaalisessa raamatuntulkinnassa on kyse siitä, että Raamatun ymmärtäminen riippuu siitä millainen lukijan ympäristö ja konteksti on. Tässä tulkinnassa kiinnitetäänkin enemmän huomiota lukijaan/kuuntelijaan. Tällöin hänestä muodostuu enemmän oman uskonsa subjekti. (Riekkinen 2003, 256–258.)

2.2.3 Mitä Raamatusta löytyvät Minä olen -lauseet merkitsevät?

Toisen Mooseksen kirjan yksi tärkeimmistä aneista on Jumalan Moosekselle antama ilmoitus liittyen Hänen omaan nimeensä. Tätä Jumalan nimeä ja sen merkitystä ei missään muussa kohtaa Vanhaa Testamenttia ilmoiteta meille. Erityisen tästä tekee se, että itse Jumala ilmoitti nimensä Moosekselle. Tärkeää on huomata, että vain Jumala voi itse ilmoittaa millainen Hän on. Kaikki ihmisen omat määritelmät ovat vain arvailua. Jumalan Moosekselle ilmoittama nimi kuuluu suomeksi siis: Minä olen. Tämän nimen kautta Jumala haluaa ilmoittaa, että Hän on kaiken olemisen lähtökohta. (Norvanto 2007, 15.)

Jumala ilmoittaa siis toisessa Mooseksen kirjassa nimekseen: Minä olen. Tämä nimi kertoo Jumalasta jotakin. Tämä Jumalan itsestään käyttämä nimi tarkoittaa, että Hän on itse oleminen. Jumala on siis täysin muuttumaton, Jumala on aina ollut, hän on ja tulee aina olemaan samanlainen. Kaikki ihmisten itse Jumalasta luomat kuvat ovat aina vain hapuilua siitä millainen Jumala on. Varmuudella voimme tietää Jumalasta vain sen, minkä Hän itse meille ilmoittaa. Jumala on ilmoittanut itsensä meille yleisen ilmoituksen kautta eli luomansa maailmankaikkeuden kautta. Jumala todistaa sen kautta omaa olemassa oloaan. Kuitenkaan

yksin sen kautta ei Häntä voi oppia tuntemaan. Tarvitaan erityinen ilmoitus. Mooses sai tällaisen ilmoituksen. Meille erityinen ilmoitus on Raamattu. Alkukristityt tunnustivat uskontunnustuksessaan myös Jeesuksen Herraksi. Varsinkin Jeesuksen ylösnousemuksen jälkeen Häntä kutsuttiin kristittyjen toimesta Herraksi. Jeesus nähtiin siis sekä ihmisenä että Jumalana. Jeesus käytti itsestään myös nimeä: Minä olen. Tästä me voimme lukea erityisesti Johanneksen evankeliumista. Tämä viittaa siihen, että Jeesus ilmoitti olevansa yhtä Jumalan kanssa eli olevansa itse myös Jumala. Jeesus käytti siis itsestään muun muassa ilmaisuja: ”Minä olen maailman valo, minä olen elämän leipä” ja niin edelleen. (Norvanto 1999, 39–40.)

Koko Johanneksen evankeliumille ja sen teologiselle olemukselle on olennaista koko Uuden testamentin mittakaavassakin ainutlaatuiset Jeesuksen lausumat Minä olen -lauseet. Voi todeta, että nämä seitsemän lausetta pitävät sisällään koko sen ilmoituksen, jonka Jeesus halusi ihmisille ilmoittaa. Nämä lauseet voisi tiivistää sanomaan siitä, että Jeesuksen luota löytyy iankaikkinen pelastus ja se on täysin lahjaa ihmiselle. (Schulz 1992, 134.)

Ilmestyskirjasta löytyy myös yksi Minä olen -lauseista. Sen ensimmäisestä luvusta löytyvät sanat: ”Minä olen A ja O, alku ja loppu.” Nämä kirjaimet A ja O tarkoittavat kreikan kielen aakkosten ensimmäistä ja viimeistä kirjainta. Tämä Jeesuksen itsestään käyttämä vertaus viittaa siihen, että Hän on olemukseltaan ikuinen ja muuttumaton. (Norvanto 2010, 33–34.)

2.3 Oppiminen

Oppimista voidaan kuvailla eräänlaiseksi muutosprosessiksi. Oppimisen aikana ihminen työstää eri tavoilla ja eri aistikanavien avulla vastaanottamaansa tietoa. Joskus tämä tapahtuu henkilön itse tiedostaen asian, mutta oppimista voi tapahtua myös alitajuisesti henkilön itse sitä tiedostamatta. Oppimisen mahdollistaa tai sitä on estämässä moni eri asia. Näitä ovat muun muassa opiskelija itse, opettaja, oppimistilanne, oppimisvälineet tai se ympäristö jossa opiskelu tapahtuu. Oppi-

miseen vaikuttaa myös opettajan ja oppilaan välinen vuorovaikutussuhde. Oppiminen ja opiskeleminen ovat myös omalla tapaa hyvin yksilöllinen prosessi, jokaisen opiskelijan oppimista määrittää omat ominaispiirteet. Oppimistilanteessa usein keskeistä on se, millainen vuorovaikutussuhde opiskelijan ja opettajan välille muodostuu. Mikäli tämä vuorovaikutussuhde on hyvä ja rakentava, antaa se mahdollisuuden syvällisempään pohdintaan ja lisää opiskelijan motivaatiota oppia. Oppimiseen vaikuttavat myös oppimistehtävät, eli se kuinka haastavia tai helppoja tehtävät tai opiskeltava asia on ymmärtää. Oppimiseen linkittyy myös aina vahvasti erilaista oppimistoimintaa, joka edellyttää muun muassa tarkkaavaisuutta ja tiedon tallentamista muistiin eri menetelmin. Myös oppimisympäristöllä voi olla iso merkitys oppimisen kannalta. Oppimisen kannalta on aina parempi, mikäli oppimisympäristö on virikkeellinen ja motivoiva eikä sisällä suuria häiriötekijöitä. (Kauppila 2003, 17–19.)

Oppiminen on jotain äärimmäisen keskeistä ihmisen elämässä. Oppiminen voidaan nähdä siitä näkökulmasta käsin, että paljon oppimista tapahtuu koulujen ulkopuolella tai ilman sitä, että ihminen tietoisesti yrittäisi oppia jotakin. Oppimisen kannalta yksi keskeisin asia on oppimismotivaatio. Opiskelumotivaatioon keskeisenä asiana vaikuttaa se, onko henkilö kiinnostunut opetettavasta asiasta. Yksi asia joka lisää usein opiskelumotivaatiota on se, että opetus linkittyy jollain tavalla opiskelijan omaan elämään ja arkeen. Mikäli asia jota opiskellaan tai toiminta minkä kautta asiaa opiskellaan, linkittyy opiskelijan omaan arkeen ja siihen liittyviin kysymyksiin, lisää tämä usein opiskelumotivaatiota. Tämä johtuu siitä, että tällöin opiskelija voi tuntea käsiteltävän asian oman elämänsä kannalta merkitykselliseksi. (Pruuki 2008, 8 & 21.)

2.3.1 Erilaiset oppimistyylit

Oppimistyylin on tarkoitus kuvata sitä tapaa, jolla opiskelija oppii parhaiten. Se, millainen on henkilön oppimistyyli, määräytyy henkilön luonteenpiirteistä, iästä sekä siitä, millainen on henkilön tapa motivoitua. Opettamisessa on tärkeää pyrkiä huomioimaan parhaalla mahdollisella tavalla mahdollisimman monta tapaa oppia. On olemassa aktiivisia toimijoita. Aktiivinen toimija pyrkii mahdollisuuksien

mukaan oppimaan yrittämällä asioita ja hän oppii parhaiten erilaisten kokemusten kautta. Aktiivista toimijaa motivoikin kaikenlainen toiminta. Toisena oppimistyylinä nousee esiin loogisen ajattelijan oppimistyyli. Looginen ajattelijä pyrkii aina järjestelemään informaatiota pohtimalla asioita monesta eri näkökulmasta. Tämän kaltaisen oppimistyylin omaava henkilö pyrkii usein löytämään ongelmiin loogisen ja systemaattisen ratkaisumallin. Hän oppii parhaiten, mikäli ongelman kykenee selvittämään järkiperaisesti. Seuraavan oppimistyylin nimi tässä jaottelussa on käytännön toteuttaja, jonka edustaja pyrkii käyttämään oppimisessa kaikkia mahdollisia aisteja. Tämän kaltaisen oppimistyylin edustaja oppii silloin parhaiten, kun hän saa keskittyä mahdollisimman paljon käytännön läheisiin kysymyksiin. Viimeisenä tässä jaottelussa on harkitseva tarkkailija, joka pyrkii mahdollisuuksien mukaan opiskellessaan tutkimaan asioita mahdollisimman tarkkaan. Hänelle on mielekästä keskittyä opiskelussa olennaiseen ja hän monesti tykkääkin enemmän seurata ja tarkkailla opiskelutilanteessa. (Kauppila 2003, 59–65.)

Jokainen ihminen omaa tavan vastaanottaa ja käsitellä saamansa uutta tietoa. Henkilön tapa vastaanottaa tuota tietoa voidaan luokitella toiseksi sen mukaan, mikä henkilön aisteista on tehokkain vastaanottamaan tuota tietoa. Joku saattaa olla niin kutsuttu audiitiivinen oppija, jolloin henkilö oppii parhaiten kuuntelemalla opetusta. Henkilö saattaa myös olla kinesteettinen oppija. Tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että hän oppii parhaiten yhdistämällä oppimisprosessiin erilaisia liikkeitä. Visuaalinen oppija oppii parhaiten näkemällä. Tällöin henkilö muistaa parhaiten esimerkiksi erilaiset kuvat aiheeseen liittyen. Viimeisimpänä on taktillinen oppija eli henkilö, joka oppii parhaiten kosketuksen kautta. Taktillinen ja kinesteettinen kulkevat usein käsi kädessä toistensa kanssa. (Itä-Suomen yliopisto i.a.)

2.3.2 Erilaiset oppijat

Kasvattajana toimivan henkilön on aina hyvä pohtia sitä, miten henkilökohtaisesti suhtautuu erilaisuuteen. Kasvattajan on hyvä pohtia sitä, millaisia tunteita erilaisuuden kohtaaminen hänessä herättää. Erilaisuus sanana merkitsee myös sitä,

että on olemassa ”normaalia” tai toisin sanottuna ”tavanomaista”, josta poiketa. Jokaisen kasvattajan onkin tärkeää pohtia henkilökohtaisesti, mitä tarkoitetaan käsitteellä normaali/tavanomainen? On tärkeää nähdä, että jokainen meistä on ainutlaatuinen ja erilainen, mutta toisten erilaisuus poikkeaa valtaväestön tavoista toimia niin paljon, että se vaatii erityistä huomiota. Erilaisuus voi merkitä esimerkiksi fyysistä erilaisuutta tai eroavaisuutta temperamentiltaan. Näiden lisäksi usein puhutaan myös erilaisista oppijoista, joka tarkoittaa sitä, että esimerkiksi lapsella on ominaisuus, joka hankaloittaa hänen oppimistaan, hahmottamiskykyään tai kykyä prosessoida hänelle välitettyä tietoa. Syytä oppimisvaikeuksille ei tarkkaan tiedetä, mutta yhtenä vahvana vaikuttajana pidetään perimää. Yksi asia, joka edesauttaa erilaisen oppijan oppimista on se, että opettaja on tietoinen oppilaan vaikeuksista ja pyrkii huomioimaan ne opetustavoissa. (Kosunen & Reina 2010, 336–338.)

Erilaisten oppijoiden liiton sivuilla mainitaan, että oppimisvaikeuksia löytyy monenlaisia. Yleensä henkilöllä ei ole vain yhdessä asiassa vaikeuksia vaan henkilöllä saattaa olla vaikeuksia useammassakin eri asioissa. Vaikeuksia saattaa esiintyä esimerkiksi lukemisen tai kirjoittamisen alueilla. Henkilöllä saattaa myös olla vaikeuksia vieraiden kielten hahmottamisessa tai henkilöllä voi esiintyä vaikeutta keskittyä esimerkiksi opetuksen kuunteluun. Samalla sivustolla on hyödyllinen lista siitä, miten huomioida opettamisessa erilaisia oppijoita. Opetuksessa on hyvä kiinnittää huomiota siihen, että opetuksessa hyödynnettäisiin mahdollisimman montaa aistikanavaa. Erilaiselle oppijalle on myös hyvä, jos on mahdollista antaa lisää aikaa suorittaa tehtäviä. Opettajan on hyvä muistaa, että tarvittaessa voisi omalla toiminnallaan olla myös mahdollistamassa erilaisen oppijan apuvälineiden käyttöä ja tapoja opiskella. (Erilaisten oppijoiden liitto ry ikä.)

2.4 Opettaminen

Opettaminen on koulutuksen antamista. Opetusmenetelmiä on monenlaisia, mutta kaikki ne pyrkivät siihen, että oppilas oppisi jotakin, jota hän ei osannut aiemmin. Tämä uuden osaaminen voi tarkoittaa jonkin uuden tiedon tai taidon

omaksumista. Opettamisen käsitettä käytetään myös kasvatuksesta ainakin silloin, kun sillä ymmärretään tapakasvatusta. Opettaminen tai muu laajempi viirkeympäristö johtavat jonkinlaiseen tietojen ja taitojen oppimiseen tai erilaisten arvojen omaksumiseen ja sisäistämiseen. Opettamiseen vahvasti liitoksissa on myös oppimisympäristö. Kuitenkin voi puhua, että koko ihmisen elämä on oppimisympäristöä, eikä opetuksen tarvitse aina tapahtua pelkästään luokassa ja perinteisen tuntijärjestyksen mukaan. Opettaminen yhdistää tavallisesti koulutuksen sekä kasvatuksen käsitteet. Opetus toimii yleiskäsitteenä kaikenlaiselle tietoiselle vaikuttamiselle kaikilla ihmisen kokemuksen tasoilla. Kuitenkin on myös olemassa monenlaista huomaamatontakin opettamista sekä oppimista. Koska opetus toteutetaan yleensä eri tahojen tarkoituksenmukaisena työnä, on luontevaa puhua kokoavasti opetustyöstä. (Turunen 1999, 18–20.)

Asioita, joihin opettajan on tärkeää kiinnittää huomiota ensimmäiseksi millaiset tavoitteet opettaja, haluaa asettaa opetukselleen. Toiseksi opettajan tulee kiinnittää huomiota opetuksessaan vuorovaikutukseen sekä millaisia työskentelytapoja hän valitsee käytettäväksi. Lopuksi opettajan on myös aina hyvä miettiä, miten hän suorittaa arvioinnin siitä, miten hänen opetuksensa toimi. Harvoin opetus hetki menee täysin niin kuin opettaja on sen ajatellut menevän, mutta on tärkeää, että on olemassa kuitenkin aina suunnitelma, johon palata. Opettajan kuitenkin tärkeää huomioida ryhmästä nousevat ajatukset sekä kysymykset. (Purukin 2008, 32–33.)

2.5 Toiminnallisuus opettamisessa ja oppimisessä

Oppilaan mielenkiintoa ja innostusta opiskelua kohtaan lisää usein se, että opettava aihe saadaan jollain tavalla linkitettyä hänen omaan kokemusmaailmaansa. Toiseksi oppimisinnokkuutta lisää se, että hän pystyy opetuksen aikana kuulemaan tai kokemaan jotain uutta. Toiminnallisen oppimisen voi nähdä myös muuttavan perinteisiä oppilaan ja opettajan välisiä roolijakoja. Toiminnallisen opetuksen aikana molemmista heistä eli opettajasta ja oppilaasta tulee yhdessä tekijöitä ja oppi joita. (Rongas 2013 i.a.)

Toiminnallisuuden käyttäminen opetustyössä perustuu oppilaiden innostamiseen käyttämällä osallistavia sekä aktiivisia menetelmiä. Oppilaiden innostaminen onnistuu usein oppilaiden aktiivisuutta mahdollistamalla, jolloin oppiminen tapahtuu prosessissa. Toiminnallisessa oppimisessa oppikirjalähtöisen oppimisen sijaan korostuu yhdessä oppiminen, taiteen, käsitöiden sekä leikin ja erilaisen toiminnan kautta oppiminen. (Paalasmaa 2000, 105.)

Toiminnallisuudella tarkoitetaan myös henkilön toiminnan ja ajatuksen aktiivisuutta, osallistumista, kokemuksellisuutta sekä oppilaiden välistä vuorovaikutusta. Erilaisia toiminnallisia menetelmiä opetuksessa voi olla muun muassa: keskustelu, draama, askartelu ja erilaiset pelit. Näiden on todettu olevan tehokkaita oppimismenetelmiä, sillä niiden avulla oppilas osallistuu meneillään olevaan oppimisprosessiin aktiivisesti. Opetettavan ryhmän turvallisuuden aste vaikuttaa siihen, millaisia toiminnallisia harjoituksia voidaan ryhmän kanssa tehdä. Liikunnan avulla oppimisen voidaan katsoa olevan myös toiminnallinen menetelmä. Toiminnallisen menetelmän avulla on usein helpompaa toteuttaa opetusta sekä huomioida kaikenlaiset oppijat. Toiminnallinen menetelmä tarjoaa mahdollisuuden osoittaa osaamistaan myös niille lapsille, joilla on haasteita näyttää sitä perinteisillä tavoilla. (Koskenkari i.a.)

3 TAVOITTEET

3.1 Opinnäytetyön teoriaan perehtymisen tavoitteet

- Kasvattaa omaa tietouttani teoriaosuudessa käsittelemistäni eri teemoista muun muassa kristillisestä kasvatuksesta sekä raamatun opettamisesta.

Opinnäytetyöni teoriaosuuden työstämisen tavoitteena oli kasvattaa omaa tietämystäni teemoista, joista kirjoitin teoriaosuudessa. Kirjoittamani teorian tarkoitus oli auttaa minua myös työstämäni materiaalin valmistamisessa ja teoria oli omalta osaltaan myös vaikuttamassa tekemiini valintoihin työstämäni materiaalin kohdalla.

3.2 Raamatunopetusmateriaalin tavoitteet

- Tuottaa Päijät-Hämeen Evankelisluterilaiselle Kansanlähetykselle kymmenen opetusta sisältävä raamattuopetusmateriaali.
- Tuottaa materiaali, jonka kautta opetusten sisältämät Minä olen -lauseet tulisivat tutummiksi erityisesti 7–12-vuotiaille tytöille ja pojille. Päijät-Hämeen Evankelisluterilaisen Kansanlähetyksen toiminnassa. Lisäksi tavoitteena oli, että tytöt ja pojat ymmärtäisivät mitä nämä voisivat merkitä heidän elämässään.

Materiaalista pyrin teorian avulla työstämään sellaisen, että se sisältäisi yhtymäkohtia kohderyhmän eli 7–12-vuotiaiden tyttöjen ja poikien elämään. Tämän pyrin toteuttamaan opetuksissa muun muassa siten, että lisäsin niihin mahdollisimman paljon kysymyksiä sekä työskentelyjä, joiden tarkoituksena oli linkittää opetuksissa käsiteltävät aiheet tyttöjen ja poikien elämiin.

4. TEORIA KÄYTÄNTÖÖN

Tässä kappaleessa haluan tuoda esiin kuinka valitsemani teoriakirjallisuus on ohjannut valintojani, tuottamani produktin kohdalla. Näiden teoriakohtien minussa synnyttämät ajatukset näkyvät tuottamassani raamattuopetusmateriaalissa tavalla tai toisella. Ennen kaikkea ne ovat saaneet olla tuottamassa omaa henkilökohtaista ajatusprosessia.

Keskilapsuutta viettävän lapsen oppimista auttaa huomattavasti se, että hänen omaa luontaista aktiivisuuttaan kyettään tukemaan. Lisäksi opetusten olisi hyvä sisältää ennen kaikkea kiinnekohtia lapsen omaan elämään. Opettamisen tulisi teorian mukaan myös tukea lapsen omaa toimimista sekä kokeilemistä. Työstämässäni materiaalissa pyrin nämä asiat huomioimaan lisäämällä opetukseen erilaisia toiminnallisia työskentelyjä. Näiden kautta lapsi voi konkreettisesti kokeilla eri asioita ja myös erilaisten toimintojen kautta oppia käsiteltävästä aiheesta. Lisäksi olen pyrkinyt lisäämään työstämiini opetukseen esimerkiksi kysymyksiä, joiden kautta pyrin tuomaan opetusten aiheet tyttöjä ja poikia lähelle.

Kristillisen kasvatuksen päämääränä voidaan nähdä olevan kristillisen oppimisen aikaansaaminen. Tosin, kuten nostin esiin teoria osuudessa, perinteisessä kristillisessä näkemyksessä ajatellaan, että yksin Jumala voi synnyttää ihmisessä uskon. Näin ollen kristillisen kasvatuksen tehtäväksi jää antaa eri-ikäisille ihmiselle tukea uskossa pysymisessä ja siinä kasvamisessa. Työstämäni raamattuopetusmateriaalin kautta haluan olla tukemassa erityisesti 7–12-vuotiaiden tyttöjen ja poikien uskoa ja siinä kasvamisessa. Ajattelen myös, että kun sanaa pidetään esillä, voi Jumala olla sen kautta myös synnyttämässä uskoa ihmisissä. Tuottamani materiaali mahdollistaa myös sen, että tytöt ja pojat saavat mahdollisuuden olla tekemisissä Raamatun kanssa ja saavat tilaisuuden pohtia uskon ja elämän kysymyksiä.

Opettaessa on hyvä kiinnittää huomiota siihen, että ihmiset oppivat käyttäen eri aistikanavia. Opetuksien runkoa suunniteltaessa olen pyrkinyt huomioimaan myös sen, että opetuksissa hyödynnettäisiin mahdollisimman montaa eri aistikanavaa.

Pyrin huomioimaan niin visuaalisuutta, auditiivisuutta, kinesteettisyyttä kuin taktilista oppimista. Nämä olen huomioinut opetusmateriaalissa seuraavien asioiden kautta: PowerPoint esitykset (visuaalisuus) ja itse opetustekstin (auditiivinen). Opetukset sisältävät myös toiminnallisia menetelmiä. (kinesteettinen)

Opetuksia suunnitellessa opettajan on hyvä miettiä, millaiset tavoitteet hän haluaa asettaa opetuksilleen. Opettajan on hyvä myös kiinnittää huomiota siihen, minkälaisia työskentelytapoja hän hyödyntää opetuksissaan. Nämä seikat näkyvät konkreettisesti materiaalissa. Ensinnäkin jokainen opetus sisältää selkeät tavoitteet, mihin opetuksella pyritään. Tavoitteet on jaettu kahteen osaan. Nämä osat ovat opetuksen päätavoitteet ja soveltavat tavoitteet. Niiden tarkoituksena on auttaa opetuksen pitäjää hahmottamaan, mitä asioita kussakin opetuksessa pyritään tytöille ja pojille opettamaan. Materiaaleihin olen kirjoittanut toiminnallisten menetelmien kohdalle, opetuksen pitäjälle lyhyen selvityksen siitä, mitä kyseisellä toiminnalla haetaan ja miten se linkittyy opetuksen teemaan.

Teoriassa nostin esiin myös sen, kuinka toiminnallisia työskentelytapoja hyödyntämällä kyetään paremmin huomioimaan kaikenlaiset oppijat. Usein toiminnallinen oppiminen sopii myös parhaiten niille henkilöille, joille oppiminen on haasteellisempaa perinteisillä tavoilla. Tämä näkyy työstämässäni materiaalissa siten, että jokainen opetus sisältää ainakin muutaman työskentelytavan käsitellä opetuksen aihetta.

5. OPINNÄYTETYÖPROSESSINI

Opinnäytetyöprosessini käynnistyi ensimmäistä kertaa opintojeni ensimmäisenä syksynä vuonna 2012. Tuolloin suurta intoa puhkuen suunnittelin toteuttavani eräänlaista leiriä varhaisnuorille. Itse olin kuitenkin ideasta liian innoissani ja menin liikaa toiminta edellä, enkä perehtynyt tarpeeksi ideaa tukevaan teoriaan. Tämän jälkeen palasin opinnäytetyön pariin vasta keväällä 2014.

Tuon kevään aikana aloitin keskustelut nykyisen työelämänyhteistyötahon, yhteyshenkilön, eli lida Hovin kanssa. Esitin hänelle, että minulla olisi halua opinnäytetyönä tuottaa raamattuopetusmateriaali joko lapsityön tai varhaisnuorisotyön käyttöön. lida Hovi innostui tästä ajatuksesta ja ilmoittikin, että hänellä olisi tarvetta uudella raamattuopetusmateriaalille omassa työssään. Sovimmekin tässä vaiheessa, että lida varmistaa lähtekö Päijät-Hämeen Ev.lut. kansanlähetyspiiri mukaan opinnäytetyöprosessiin yhteistyötahoksi. Loppukevään ja kesän aikana asialle tuli varmistus ja näin löysin opinnäytetyöprosessilleni yhteistyötahon.

Seuraavaksi oli opinnäytetyöprosessissa edessä ensimmäinen palaveri lida Hovin kanssa. Tuossa kyseisessä palaverissa löimme lukkoon raamattuopetusmateriaalin sisältämien opetusten teeman. Teemaksi valikoitui siis Raamatusta ja erityisesti Johanneksen evankeliumista löytyvät Minä olen lauseet. Löimme kyseisessä palaverissa myös lukkoon sen, että työstäisin kymmenen opetuskerran materiaalin. Sovimme myös alustavasti, että työstäisin opetukset kahdelle eri ryhmälle, eli 7–11-vuotiaille koululaisille, sekä 11–14-vuotiaille tytöille ja pojille. Kohderyhmä, jolle raamattuopetusmateriaalin työstäisin, muuttui matkan varrella muutamaan otteeseen. Ensimmäiseksi kohderyhmä tarkentui 11–14-vuotiaisiin. Lopulta päädyimme kuitenkin siihen, että työstän materiaalin käytettäväksi erityisesti 7–12-vuotiaiden tyttöjen ja poikien parissa.

Aluksi sovimme, että tuottamani opetusmateriaali tulisi erityisesti käytettäväksi Päijät-Hämeen Ev.lut. Kansanlähetyksen yhdessä muutamien eri tahojen kanssa

järjestämän Kohtaamispaikkamessun yhteydessä pidettävässä Varkki-kana-
vassa. Päädyimme yhdessä kuitenkin lopulta siihen, että materiaalin työstän en-
sisijaisesti käytettäväksi yleisesti Päijät-Hämeen Ev.lut. Kansanlähetyksen var-
haisnuorisotyössä. Materiaali tulee käytettäväksi myös koko Suomen Evankelis-
luterilaisen Kansanlähetyksen varhaisnuorisotyön parissa sekä omassa työssäni.

Seuraavaksi opinnäytetyöprosessissa oli se vaihe, että lähdin työstämään loppu-
kesästä opinnäytetyöni ideapaperia. Sen sain hyväksytyksi syksyllä 2014, juuri
ennen kuin lähtöä Kansainväliseenvaihtoon, Lontooseen. Ulkomaanharjoittelusta
johtuen opinnäytetyöprosessi pysähtyi oikeastaan koko loppusyksyn ajaksi.

Keväällä 2015 palattuani Suomeen aloin käynnistämään uudelleen opinnäytetyö-
prosessia. Tammi-, helmi- ja maaliskuussa pyrin kirjoittamaan työni teoria-
osuutta. Opinnäytetyösuunnitelmavaiheen pyrin suorittamaan myös keväällä
2015, ja sainkin sen suoritettua. Opinnäytetyösuunnitelmaan kuului opinnäyte-
työn aiheen esittely ja se, millainen tarve työlle on. Lisäksi tuli esittää kirjoitta-
maani teorigeotekstiä, esittää mitä tavoitteita minulla on sekä opinnäytetyölle, että
työstämälleni produktille. Esittelin myös suunnitelmavaiheessa työni aikataulua
sekä kerroin raportoinnista sekä siitä millaisella aikataululla olin ajatellut julkistaa
työn. Suunnitelmaan liitettiin myös tiedonhankintasuunnitelma sekä sen aikainen
opinnäytetyön lähdeluettelo.

Tämän jälkeen loppukeväältä jatkoin teorian työstämistä, mutta aloin myös työs-
tää ensimmäistä opetusta. Kevään 2015 lopulla suoritin Työelämänkehittämisen
opintojaksoon kuuluneen harjoittelun samassa paikassa, jonne työstin opinnäy-
tetyötäni. Tämä mahdollisti sen, että sain harjoittelun aikana testattua ensim-
mäistä työstämääni opetusmateriaalia. Itse pidin opetuksen 11–14-vuotiaille ja
eräs vapaaehtoinen piti saman 7–11-vuotiaille. Sain kyseiseltä vapaaehtoiselta
arvokasta palautetta opetuksesta. Kysyin häneltä seuraavat kysymykset. Oliko
materiaali mielestäsi tarpeeksi selkeä ja ymmärrettävä pidettäväksi? Mikä mate-
riaalissa oli erityisesti hyvää? Mitä kehitettävää materiaalissa mielestäsi oli? So-
piiko opetus mielestäsi kohderyhmälle? Vastaukset pitivät sisällään seuraavia
asioita.

Vapaaehtoisen mielestä materiaali oli rakennettu johdonmukaisesti ja sen sisältämä kieli oli tarpeeksi selkeää. Opetuksen sisältämät kysymykset olivat hänen mielestään ilmaistu ymmärrettäväsi. Hän kuitenkin esitti ajatuksen siitä, että opetukseen voisi lisätä lasten omaan elämään konkreettisesti koskettavia kysymyksiä. Saamani palautteen mukaan opetus sopi myös kohderyhmälle oikein hyvin. (Kumpulainen, Saara, henkilökohtainen tiedonanto 3.5.2015.)

Tämän palautteen kautta tein muutamia muutoksia opetukseen. Pyrin muun muassa lisäämään opetukseen kohtia ja kysymyksiä, jotka konkreettisesti liittyisivät kuulijoiden arkeen ja kokemuksiin. Tämä palaute oli itselle prosessin kannalta arvokas saada.

Kesän ja alkusyksyn aikana työstin sekä opinnäytetyön teoriaa sekä produktin sisältämiä opetuksia. Syksyn 2015 aikana esitin työnosan hyväksytysti opinnäytetyöseminaarissa 6.10.2015. Seuraavaksi oli edessä vielä saamani palautteen pohjalta opinnäytetyöni sisältämän teorian työstämistä sekä loppujen opetusten tekeminen. Näiden tuli olla tehtynä 26.10.2015 mennessä, jolloin jätin opinnäytetyön kokonaisuudessaan esitarkastukseen. Seuraavaksi oli edessä osallistuminen julkistamisseminariin 4.11.2015. Kyseisen seminaarin aikana saamani palautteen pohjalta oli vielä mahdollisuus työstää opinnäytetyö lopulliseen kuntoon. Opinnäytetyön lopullinen jättö tapahtui 23.11.2015.

6. POHDINTA JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Kokonaisuudessaan opinnäytetyöprosessini oli äärimmäisen pitkä ja ajoittain haastavakin prosessi. Toisaalta prosessi oli myös hieno, itseäni innostava sekä opettava kokemus. Erityisesti opinnäytteeni produktiosuuden eli opetusten työstäminen oli äärimmäisen miellyttävää ja mukavaa. Raamatunopetusmateriaalini on tarkoitettu siis käytettäväksi 7–12-vuotiaiden tyttöjen ja poikien parissa tehtävässä työssä. Erityisesti materiaalin työstin Päijät-Hämeen Ev.lut. Kansanläheykselle. Materiaalia voi kuitenkin käyttää myös muut tahot. Materiaalin käyttäjän ei tarvitse olla välttämättä koulutettu seurakunnan tai järjestön työntekijä. Esimerkiksi seurakunnan tai järjestön vapaaehtoiset voivat pienen materiaaliin tutustumisen jälkeen pitää opetukset vallan mainiosti. Kannustan kuitenkin jokaista opetuksen pitäjää tutustumaan materiaaliin huolella ennen kuin pitää sen. Opetuksen pitäjän tulee huomioida, että osa opetusten sisältämisestä toimintaosuuksista edellyttää materiaalin hankkimista/tulostamista. Materiaalin sisältämät opetukset ovat kuitenkin melkoisen hyvin muokattavissa sen mukaan, mitä opetuksen pitoon on esimerkiksi varattu aikaa tai mikä on opetukseen osallistujien ikä. Opetusten kestoa voi muokata esimerkiksi siten, että valitsee pitääkö kaikki materiaalin sisältämät toimintaosuudet.

7–12-vuotiaat tytöt ja pojat ovat ainutlaatuinen ihmisryhmä ja heidän huomioimisensa on mielestäni erittäin tärkeää. Pyrin tuottamassani materiaalissa, erityisesti sen viimeisessä opetuksessa, nostamaan esiin sen, että jokainen heistä on Jumalan luomistyön ja lunastuksen tähden ainutlaatuinen ja arvokas sekä kohtaamisen arvoinen. Niin kuin teoriassa kirjoitin myös, heille on taattava paikka ja aika nostaa esiin omia kysymyksiään ja ajatuksiaan liittyen kristinuskoon. Näihin kysymyksiin niin aikuisten kuin lastenkin tulee etsiä vastauksia Raamatusta, joka on kristinopin ylin auktoriteetti.

Hyvissä ajoin opinnäytetyöprosessiani päätin, että työstän sen yksin. Prosessin jälkeen voin sanoa, että se oli hyvä päätös. Kykenin itse asettamaan prosessille aikataulun ja pystyn täysin seisomaan työni takana. En voi syyttää tai kiittää siitä

ketään muuta. Prosessin aikana riitti kyllä myös haasteita. Silloin tällöin olisin kaivannut paria, jolta olisi voinut saada tukea niinä aikoina, kun itsellä motivaatio oli kadoksissa. Lisäksi opinnäytetyöprosessin loppupuolella aloin myös työskentelemään opiskelujen ohessa. Tämä söi jonkun verran aikaa opinnäytetyön työstämiseltä, joten olisi ollut mukavaa, että olisi ollut pari, jonka kanssa jakaa työtä. Kaiken kaikkiaan olen kuitenkin tyytyväinen koko opinnäytetyöprosessiini ja siihen, miten se eteni.

Mielestäni oli kuitenkin äärimmäisen tärkeää, että perehdyin huolellisesti ja laajasti opinnäytetyöni aihetta koskevaan lähdekirjallisuuteen. Teoriaan perehtyminen auttoi minua huomattavalla tavalla työstämään itse opetuksia sekä valitsemaan työskentelytapoja, jotka tukevat produktille ja opinnäytetyölle asettamiani tavoitteita. Teoriaan perehtyminen muistutti minua kiinnittämään huomiota tavoitteiden asettamiseen, erityisesti materiaalin sisältämien opetusten kohdalla. Mielestäni se, että pyrin perehtymään mahdollisimman laajaan teoriapohjaan huolella ennen opetusten työstämistä, näkyy työstämissäni opetuksissa. Opinnäytetyöni sisältämässä Teoria käytäntöön kappaleessa olen kirjoittanut enemmän siitä, miten kirjoittamani teoria on vaikuttanut työstämiini opetuksiin.

Opinnäytetyölleni asettamani tavoitteet koen saavuttaneeni hyvin. Teoriaosuudelle asettamani tavoite oli seuraava: ”Kasvattaa omaa tietouttani teoriaosuudessa käsittelemistäni eri teemoista muun muassa kristillisestä kasvatuksesta sekä raamatunopettamisesta.” Mielestäni opinnäytetyöprosessin aikana saavutin tämän tavoitteen. Koen opinnäytetyöprosessin kasvattaneen ammattiosaamistani ja tietämystäni. Esimerkiksi opin paljon siitä, mitä on kristillinen kasvatusta ja mitä asioita hyvä ja tehokas opettaminen ja oppiminen vaativat. En kuitenkaan voi sanoa, että olisin oppinut prosessin aikana ihan kaiken näistä teemoista, mutta koen tietämykseni ja osaamiseni kuitenkin kasvaneen siitä, mitä se oli ennen opinnäytetyöprosessin alkamista.

Produktille asetin seuraavat tavoitteet: ”Tuottaa Päijät-Hämeen Ev.lut. Kansanlähetykselle kymmenen opetusta sisältävä raamattuopetusmateriaali” sekä ”Tuottaa materiaali, jonka kautta opetusten sisältämät Minä olen -lauseet tulisivat tu-

tummiksi erityisesti 7–12-vuotiaille tytöille ja pojille Päijät-Hämeen Evankelisluterilaisen Kansanlähetyksen toiminnassa. Lisäksi tavoitteena oli, että tytöt ja pojat ymmärtäisivät mitä nämä voisivat merkitä ja miten ne voisivat näkyä heidän arjessaan. Näistä ensimmäisen tavoitteen voin varmasti sanoa saavuttaneeni, koska sain valmiiksi kaikki kymmenen opetusta. Omasta mielestäni myös toinen asettamani tavoite täyttyi. Toki tätä on hankalaa sanoa todeksi sadan prosentin varmuudella, koska tätä tavoitetta ei voi tarkasti mitata tai todeta saavutetuksi. Kuitenkin materiaalista saamani palautteen perusteella voin todeta, että materiaali on käyttökelpoinen ja laadukas. Mielestäni työstämäni opetukset mahdollistavat sen, että tytöt ja pojat kykenevät pohtimaan ja tuomaan esiin omia ajatuksiaan teemoihin liittyen. Opetukset pitävät sisällään niin kysymyksiä kuin työskentelytapoja, joiden avulla he voivat pohtia teemaa omasta elämästään käsin. Raamattu on myös merkittävässä osassa opetuksia. Näin ollen mahdollistetaan se, että he kykenevät etsimään vastauksia kysymyksiinsä myös Raamatusta. Mielestäni työstämäni materiaali on kokonaisuudessaan onnistunut ja siitä tulee olemaan varmasti hyötyä erityisesti Päijät-Hämeen Evankelisluterilaiselle Kansanlähetykselle sekä itselleni omassa työssäni.

Jatkokehittämissuunniteluksena olen miettinyt, että materiaalia tukemaan voisi työstää esimerkiksi hartausmateriaalin. Lisäksi olen pohtinut, että voisiko materiaalia jatko kehittää siihen suuntaan, että se sisältäisi myös musiikillisia tai draamallisia työskentelykeinoja. Näitä jälkimmäisiä menetelmiä en kuitenkaan kokenut omiksi vahvuuksikseni, joten en niitä lähtenyt sisällyttämään tähän materiaaliin. Hartausmateriaalin työstäminen tähän samaan yhteyteen olisi lisännyt oman työmäärän ylitsepääsemättömän suureksi omasta mielestäni. Joten päätin jättää sen tulevaisuudessa kehitettäväksi.

LÄHDELUETTELO

- Anttila, Raija; Eronen, Sanna; Kallio, Minka; Kanninen, Katri; Kauppinen, Laura & Salo, Saara 2005. Persoona 2-Kehityopsykologia. 3., uudistettu painos. Helsinki: Edita Publishing Oy.
- Erilaisten oppijoiden liitto ry i.a. Oppimisvaikeudet lyhyesti. Viitattu 27.9.2015
http://www.erilaistenoppijoidenliitto.fi/?page_id=702
- Halme, Lasse 2008. Uskonto ja kasvatusteoriat vuorovaikutuksena. Helsinki: Lasten keskus.
- Itä-Suomen yliopisto i.a. Tunnistatko oppimistyyliä? Viitattu 27.9.2015
<http://www.uef.fi/web/educate/oppimistyyli>
- Kallioniemi, Arto 2010. Kokonaisvaltaisesti oppiva lapsi. Teoksessa Eero Jokela & Heli Pruuki (toim.) Jo iso, vielä pieni. Helsinki: LK-kirjat / Lasten keskus Oy, 130–145.
- Katekismus 1999. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkolliskokouksessa vuonna 1999 käyttöön ottama suomennos.
- Kosunen, Emmi & Reina, Riikka 2010. Erityinen lapsi. Teoksessa Eero Jokela & Heli Pruuki (toim.) Jo iso, vielä pieni. Helsinki: LK-kirjat / Lasten keskus Oy, 336–351.
- Luomanen, Petri & Luomanen, Tiina 1998. Raamattuopetus. Teoksessa Markku Pyysiäinen & Jarkko Seppälä (toim.) Uskonnon opetuksen käsikirja. Juva: WSOY, 199–219.
- Kauppila, Reijo 2003. Opi ja opeta tehokkaasti. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Kinnunen, Saara 2011. Lapsen usko – Miten tukea lapsen hengellistä kasvua? Ryttylä: Kustannus Oy Uusi tie.
- Koskenkari, Sari i.a. Toiminnallinen oppiminen. Viitattu 28.9.2015
http://www.liikkuvakoulu.fi/filebank/768-Toiminnallinen_oppiminen_Koskenkari.pdf
- Kumpulainen, Saara 2015. Vapaaehtoinen Päijät-Hämeen Evankelis-luterilaisessa Kansanlähetyksessä, Lahti. Sähköpostiviesti 3.5. Vastaanottaja Taneli Ukkonen. Sähköpostiviesti tekijän hallussa.

- Muhonen, Mervi & Tirri, Kirsi 2008. Mitä on kristillinen kasvatusta? Teoksessa Jouko Porkka (toim.) Johdatus kristilliseen kasvatukseen. Helsinki: Lasten keskus, 63–82.
- Mäkilä, Petri 2010. Raamattu käteen ja lukemaan. Teoksessa Petri Mäkilä & Pasi Turunen (toim.) Jumalan sana – inspiroitu ja erehtymätön. Helsinki: Kuva ja sana, 185–191.
- Norvanto, Jukka 1999. Raamattu elämään – orjuudesta vapauteen. Kauniainen: Perussanoma Oy.
- Norvanto, Jukka 2007. Sisälle sanaan – Johdannot Vanhan testamentin kirjoihin. Kauniainen: Perussanoma Oy.
- Norvanto, Jukka 2010. Raamattu elämään – ensimmäinen ja viimeinen. Kauniainen: Perussanoma Oy.
- Nurmi, Jari-Erik; Ahonen, Timo; Lyytinen, Heikki; Lyytinen, Paula; Pulkkinen, Lea & Ruoppila, Isto 2014. Ihmisen psykologinen kehitys. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Näre, Sari 2010. Kouluikäinen tyttö. Teoksessa Eero Jokela & Heli Pruuki (toim.) Jo iso, vielä pieni. Helsinki: LK-kirjat / Lasten keskus Oy, 43–58.
- Paalasmaa, Jarno 2014. Aktivoi oppilaasi. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Pruuki, Lassi 2008. Ilo opettaa – tietoa, taitoa ja työkaluja. Helsinki: Publishing Oy.
- Pruuki, Lassi 2010. Hengellinen lapsi. Teoksessa Eero Jokela & Heli Pruuki (toim.) Jo iso, vielä pieni. Helsinki: LK-kirjat / Lasten keskus Oy, 222–234.
- Päijät-Hämeen evankelisluterilainen Kansanlähetys i.a. Viitattu 20.9.2015
<http://paijat-hame.sekl.fi/>
- Raamattu. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkolliskokouksen vuonna 1992 käyttöön ottama suomennos. Helsinki: Kirjapaja Oy.
- Riekkinen, Wille 2008. Kristillisen kasvatuksen lähtökohdista. Teoksessa Jouko Porkka (toim.) Johdatus kristilliseen kasvatukseen. Helsinki: Lasten keskus, 83–93.
- Riekkinen, Wille 2003. Raamatun tutkimus ja tulkinta. Teoksessa Kari Kuula, Martti Nissinen & Wille Riekkinen (toim.) Johdatus Raamattuun. Helsinki: Kirjapaja Oy, 247–261.

Rongas, Anne 2013. Toiminnallista ja aktiivista oppimista. Viitattu 28.9.2015
<http://eoppimiskeskus.fi/en/dcl/item/333-toiminnallista-ja-aktiivista-oppimista>

Schulz, Siegfried 1992. Uuden testamentin selitys – Johanneksen evankeliumi
osa 4. Juva: Kirjapaja.

Sinkkonen, Jari 2010. Kouluikäinen poika. Teoksessa Eero Jokela & Heli Pruuki
(toim.) Jo iso, vielä pieni. Helsinki: LK-kirjat / Lasten keskus Oy,
31–42.

Turunen, Kari 1999. Opetustyön perusteet. Vaasa: Atena Kustannus Oy.

LIITE 1

MINÄ OLEN

Raamatunopetusmateriaali

Taneli Ukkonen

MINÄ

OLEN-

-Raamattuopetus
materiaali

Ohjeet tämän raamattuopetusmateriaalin käyttäjälle

Mistä tässä materiaalissa on kyse?

Nappasit käsiisi raamattuopetusmateriaalin, joka sisältää kymmenen erilaista toiminnallisin menetelmin toteutettua raamatunopetuskertaa. Materiaalin sisältämät opetukset koostuvat pääosin Johanneksen evankeliumista löytyvistä seitsemästä Jeesuksen lausumista lauseista, jotka kaikki alkavat sanoilla: ”Minä olen”. Näistä jokaisesta lauseesta on materiaalissa yksi opetus. Nämä seitsemän opetusta ovat: ”elämän leipä”, ”maailman valo”, ”lampaiden portti”, ”hyvä paimen”, ”ylösnousemus ja elämä”, ”tie, totuus ja elämä” ja ”tosi viinipuu.” Näiden seitsemän opetuksen lisäksi materiaali pitää sisällään kolme muuta opetusta. Seitsemää aiemmin mainitsemaani opetusta pohjustaa Toisesta Mooseksen kirjasta löytyvä opetus siitä, kuinka Jumala ilmoitti palavassa pensaassa Moosekselle omaksi nimekseen: ”Minä olen”. Materiaalin toiseksi viimeinen opetus puolestaan pohjautuu Johanneksen Ilmestyksen kohtaan: ”Minä olen alku ja loppu”. Viimeinen opetuksessa käsittelee puolestaan Psalmista 139 löytyvää kohtaa: ”Minä olen ihme, suuri ihme...”

Minkä ikäisille opetukset on tarkoitettu?

Tämän materiaalin kohderyhmään kuuluvat 7–12-vuotiaat tytöt ja pojat.

Millaisia materiaalin sisältämät opetukset ovat?

Opetukset on suunniteltu niin selkeiksi, että kuka tahansa Raamatun opettamisesta kiinnostunut voi tätä materiaalia hyödyntäen opettaa valituista teemoista. Voit halutessasi toteuttaa opetukset vaikka lukien ne sanasta sanaan suoraan paperista. Kaikki materiaalin opetukset näyttävät päällisin puolin sa-

mankaltaisilta ja jokainen opetus sisältää siis samanlaisen rakenteen. Opetusten on tarkoitus olla tyttöjä ja poikia innostavia, hengellisesti ravitsevia sekä ajatuksia herättäviä. Opetukset sisältävät monia yhtymäkohtia tyttöjen ja poikien elämään. Tämä auttaa heitä ymmärtämään, mitä kyseisen opetuksen asiat voisivat merkitä heille konkreettisesti.

Mitä kaikkea opetukset pitävät sisällään?

Jokainen opetus pitää sisällään seuraavat elementit: lyhyen tiivistelmän opetuksen aiheesta, opetuksen tavoitteet, alku- ja loppurukoukset, ehdotelmia toiminnallisiksi työskentelytavoiksi toteuttamisohjeineen, itse opetustekstin sekä opetusta tukevat Powerpoint-diat. Powerpoint-diat löytyvät aina opetusten lopusta liitteinä. Opetusten eri elementit on värikoodattu, joka auttaa huomaamaan opetuksen eri elementit paremmin. Mainitsemani värikoodit ovat seuraavat:

Tiivistelmä:

Opetuksen tavoitteet:

Opetusteksti:

Toiminnot:

Alku- ja loppurukoukset:

Raamatunluku:

Kuinka kauan yksi opetus kestää?

Opetus kestää kaikkine toimintoineen 30–45 minuuttia. Ilman toiminnallisia osioita noin 20–25 minuuttia. Voit siis muokata opetuksen kestoja tarpeitasi vastaavaksi joko toteuttamalla kaikki toiminnalliset osiot tai karsimalla niistä mahdollisesti jotakin pois. Toki opetuksen kesto riippuu myös esimerkiksi siitä, luetko opetuksen suoraan vai pidätkö sen lisäen siihen omia ajatuksiasi.

Ovatko materiaalin sisältämät opetukset pidettävissä yksittäin vai pitääkö toteuttaa sarja kokoontumiskertoja?

Jokainen materiaalin opetus on mahdollista pitää myös yksittäisenä opetusena. Kokonaiskuvan hahmottamisen kannalta on kuitenkin parasta, mikäli opetukset kyetään pitämään peräkkäin esimerkiksi varhaisnuorisotyön kerhoissa.

Voinko oikeasti pitää opetukset lukemalla ne vain suoraan paperista?

Kyllä voit! Kehotan ja rohkaisen sinua kuitenkin aina tutustumaan opetukseen huolella ennen kuin pidät niitä. Kannattaa lukea opetukset aina muutamaan kertaan läpi huolella ja tutustua opetusten sisältämiin erilaisiin elementteihin sekä Powerpoint-dioihin. Kannattaa erityisesti myös lukea toimintaosuuksien kuvaukset ja ohjeet tarkkaan läpi, että tiedät mitä eri asioita sinun tulee mahdollisesti valmistella etukäteen tai mitä asioita sinun tulee varata mahdollistaaksesi niiden hyödyntäminen. Näin tehdessäsi sinulle muodostuu parempi kuva opetuksista kokonaisuudessaan. Tutustuessasi huolella opetukseen hahmottuu sinulle paremmin kuva siitä, mitä opetuksilla pyritään saavuttamaan. Lopulta on kuitenkin aina parasta, mikäli kykenet puhumaan opetuksen omaan suuhusi sopivilla sanoilla.

Tähän loppuun haluan toivottaa sinulle oikein antoisia ja siunattuja hetkiä opetusten parissa! Ystävällisin terveisin, Taneli Ukkonen

MINÄ OLEN

JUMALAN NIMI

Liina Hätkinen

Minä olen – Jumalan nimi – 2. Moos. 3:1–15

Tiivistelmä

Ensimmäisen opetuksen aihe on Minä olen – Jumalan nimi. Opetus pohjautuu Toisen Mooseksen kirjan lukuun 3 ja sen jakeisiin 1–15. Mainitsemani raamatunkohta pitää sisällään kertomuksen siitä, kuinka Jumala ilmestyi Moosekselle palavassa pensaassa. Tämän ilmestymisensä aikana Jumala ilmoitti nimekseen jakeen 14 sanoin: ”Minä olen se joka olen.” Eli lyhyesti: Minä olen. Ilmestymisensä yhteydessä Jumala antoi Moosekselle myös tehtävän. Tuo tehtävä oli johdattaa Israelin kansa pois Egyptistä, jossa se oli orjana. Kuitenkaan Jumala ei odottanut Mooseksen suoriutuvan tuosta tehtävästä yksin, vaan Jumala itse lupasi olla Mooseksen kanssa ja antaa hänelle voiman tehdä ihmeellisiä asioita. Jumala on luvannut olla myös meidän jokaisen kanssa, missä ikinä me kuljemme, elämämme ihan jokaisena hetkenä. Tämä Jumalan itsensä meille ilmoittama nimi linkittyy Uuteen testamenttiin siten, että myös Jeesus käytti tuota nimeä opettaessaan ihmisille siitä millainen Hän itse on. Materiaalin seuraavissa opetuksissa käymme läpi kyseisiä Jeesuksen käyttämiä lauseita.

Opetuksen tavoitteet:

- **Päätavoite:** Tytöt ja pojat oppivat, että Jumalan yksi nimistä on Minä olen.
- **Soveltava tavoite:** Tytöt ja pojat oppivat, että Jumala kutsuu ihan jokaista ihmistä omalla nimellään yhteyteensä sekä odottaa meiltä ihmisiltä vastausta esittämäänsä kutsuun.

Minä olen – Jumalan nimi – opetus

Dia 1

Heippa! Onpa hieno nähdä teistä kaikki tänään täällä. Olette kaikki äärimmäisen lämpimästi tervetulleita tähän opetushetkeen. Mahtavaa, että juuri teistä jokainen pääsi tänään tänne. Minun nimeni on: _____.

Dia 2

Laitetaankin tähän alkuun vielä kädet ristiin ja pidetään lyhyt alkurukous. Rakas Taivaan Isä, kiitos nimestäsi kauniista. Kiitos siitä, että minutkin sinä tunnet nimestä. Kiitos, että Raamatussa kerrot meille, kuinka rakastat meistä ihan jokaista. Kiitos perheestä, ystävistä parhaista ja huolenpidostasi, joka on ainaista. Kiitos, kun sain käteni liittämään ja sinua kiittää. Aamen!

Dia 3

Toiminnan tavoitteet:

Toiminnan tavoitteena on, että tytöt ja pojat oppisivat tuntemaan toisiaan paremmin. Lisäksi toiminnalla pyritään saamaan heidät pohtimaan, millaisia he itse ovat. Toiminta linkittyy opetuksen siten, että opetukseen liittyvässä raamatunkohdassa Jumala ilmoittaa oman nimensä, ja Hän tuntee ja kutsuu meitäkin omalla nimellämme luokseen.

Seuraavaksi käymme ringissä istuen läpi nimikierroksen. Ideana on, että meistä jokainen saa vuorollaan kertoa oman etunimensä ja jonkin ominaisuuden/luonteenpiirteen itsestään. Ominaisuuden jonka kerromme, tulisi alkaa samalla kirjaimella kuin oma etunimemme. Eli esimerkiksi voisin sanoa seuraavasti: ”Hei olen Matti/Minna ja olen musikaalinen.” Tämän lisäksi voit kertoa halutessasi lyhyesti, mitä sinulle kuuluu tänään. Jokainen saa pienen hetken aikaa miettiä, minkä piirteen haluatte itsestänne kertoa. Hetken kuluttua minä aloitan ja kerron oman nimeni ja yhden luonteenpiirteeni. Sen jälkeen edetään yksi kerrallaan ja vuorotellen koko ringi läpi. Muistetaan, että kun yksi puhuu, niin muut kuuntelevat! Voidaan edetä minusta vasemmalle.

Dia 4

Tiedätkö mitä sinun nimesi merkitsee?

Kohta tutkailemme muutamaa suomalaista nimeä ja käymme läpi, mitä ne merkitsevät ja mistä ne ovat peräisin. On hyvä kuitenkin muistaa, että eivät kaikki nimet merkitse välttämättä mitään sen erikoisempaa, mutta ne ovat kuitenkin aivan yhtä kauniita ja hyviä kuin muutkin.

Dia 5

Anna – Tämä nimi tulee kreikankielisestä nimestä Hannah, joka merkitsee armoa.

Dia 6

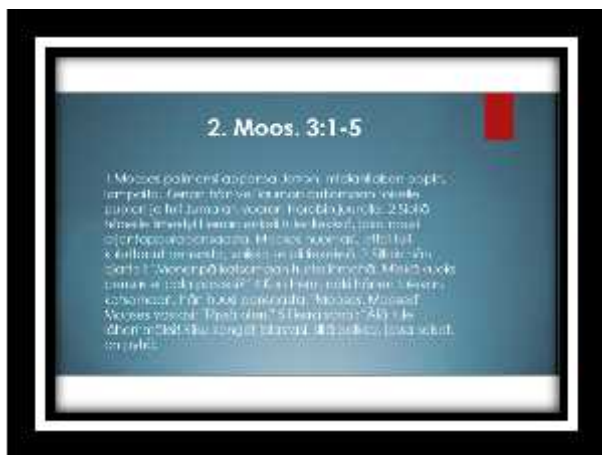
Pietari – Tämä nimi pohjautuu kreikankieliseen sanaan petros, joka tarkoittaa kalliota.

Dia 7

Taneli – Nimi on suomalainen versio nimestä Daniel, joka tulee taas hebrealaisesta nimestä Daniyel, joka tarkoittaa suomeksi = Jumala on tuomarini.

Dia 8

Vinkki:

Pienempien kanssa voit lukea raamatunkohdan yhdessä dialta.

Vanhempien lasten kanssa voit laittaa heidät etsimään kohdan myös Raamatusta.

Tähän opetuksen alkuun voisimme lukea Raamatusta kohdan, jossa Jumala kertoo Moosekselle omasta persoonastaan eli siitä millainen Hän on. Samalla tavalla kuin mekin tänään kerroimme oman nimemme ja jonkin asian, joka kuvasi sitä millaisia olemme. Tämä seuraavaksi lukemamme kohta löytyy Raamatusta Vanhan testamentin puolelta eli Raamatun alkupuolelta. Lukemamme kohta on 2. Moos. 3:1–15. Luetaan siitä kuitenkin aluksi vain ensimmäiset viisi jaetta.

1 Mooses paimensi appensa Jetron, midianilaisen papin, lampaista. Kerran hän vei lauman autiomaan toiselle puolen ja tuli Jumalan vuoren Horebin juurelle. 2 Siellä hänelle ilmestyi Herran enkeli tulenliekissä, joka nousi orjantappurapensaasta. Mooses huomasi, ettei tuli kuluttanut pensasta, vaikka se oli liekeissä. 3 Silloin hän ajatteli: "Menenpä katsomaan tuota ihmettä. Minkä vuoksi pensas ei pala poroksi?" 4 Kun Herra näki hänen tulevan katsomaan, hän huusi pensaasta: "Mooses, Mooses!" Mooses vastasi: "Tässä olen." 5 Herra sanoi: "Älä tule lähemmäksi! Riisu kengät jalastasi, sillä paikka, jossa seisot, on pyhä."

Tämän raamatun tekstin mukaan Mooses oli paimentamassa appensa Jetron omistamia lampaista. Jetro oli siis Mooseksen vaimon isä. Sitä tarkoittaa sana Appi. Mooses paimensi lampaista Hooreb nimisen vuoren juurella. Paimentaessaan lampaista Mooses kuitenkin kohtasi näyn, joka varmasti hämmästyttäisi ja kummastuttaisi meistä ihan jokaista. Mooses näki orjantappurapensaasta palamassa. Tämä ei itsessään ollut tai ole kovin ihmeellistä, mutta ihmeelliseksi asian teki se, että tuli ei lainkaan kuluttanut pensasta. Tuli ei siis tehnyt lainkaan vahinkoa pensalle. Mooses päättikin mennä katsomaan tuota ihmeellistä asiaa lähempää. Mooseksen päästyä lähelle pensasta tapahtui jotain vielä ihmeellisempää ja kummallisempää. Nimittäin Mooses kuuli pensaasta äänen, joka kutsui häntä nimeltä. Tämä varmasti ihmetytti suuresti Moosesta ja laittoi hänet ehkä hieman hämillään. Ääni, jonka Mooses kuuli, oli Raamatun mukaan Jumalan ääni. Jumala kutsui siis Moosesta hänen omalla nimellään. Tämä tarkoittaa sitä, että Jumala tunsi Mooseksen. Raamattu opettaa myös, että Jumala tuntee meistäkin jokaisen, koska Hän on luonut meistä ihan kaikki.

Dia 9

Seuraavaksi jatkamme aiemmin aloittamamme Raamatun kertomuksen lukemista. Luetaan nyt jakeet 6–12.

6 Herra sanoi vielä: "Minä olen sinun isäsi Jumala, Abrahamin, Iisakin ja Jaakobin Jumala." Silloin Mooses peitti kasvonsa, sillä hän pelkäsi katsoa Jumalaa. 7 Herra sanoi: "Minä olen nähnyt kansani ahdingon Egyptissä ja kuullut, miten israelilaiset valittavat sortajiensa kovuutta. Minä tiedän kyllä heidän hätänsä. 8 Olen tullut vapauttamaan heidät egyptiläisten käsistä ja viemään heidät Egyptistä maahan, joka on hyvä ja avara ja tulvii maitoa ja hunajaa, maahan, jossa nyt asuvat kanaanilaiset, heettiläiset, amorilaiset, perissiläiset, hivviläiset ja jebusilaiset. 9 Israelilaisten hätähuuto on nyt kantautunut minun korviini, ja olen nähnyt, kuinka kovasti egyptiläiset heitä sortavat. 10 Mene siis, minä lähetän sinut faraon luo. Sinun on vietävä minun kansani, israelilaiset, pois Egyptistä." 11 Mutta Mooses sanoi Jumalalle: "Mikä minä olen menemään faraon luo ja viemään israelilaiset pois Egyptistä?" 12 Jumala sanoi: "Minä olen sinun kanssasi ja annan sinulle merkin siitä, että minä olen sinut lähettänyt: kun olet vienyt kansani pois Egyptistä, te saatte palvella Jumalaa tämän vuoren juurella."

Dia 13

Minkä tehtävän Jumala antoi Moosekselle? (Vihje: vastaus löytyy jakeesta 10)

Juuri lukemastamme raamatunkohdasta saimme lukea, että Jumala antoi Moosekselle tehtäväksi johdattaa koko Israelin kansan, ei vain pientä osaa siitä, vaan koko kansan pois Egyptin maasta, jossa Israelin kansa oli tuolloin orjana. Ei siis mikään pieni tehtävä. Ei ihme, että Mooses koki tuon tehtävän liian suureksi ja omat taitonsa liian pieniksi. Meistäkin voi joskus tuntua siltä, että jokin meille annettu

tehtävä on liian suuri tai meidän omat taitomme liian pienet. Jumala ei kuitenkaan käskenyt Moosesta suorittamaan tuota tehtävää yksin tai omassa voimassaan. Siihen Mooses ei olisi edes pystynyt. Tämän sijasta Jumala lupasi itse olla Mooseksen kanssa koko ajan ja antaa hänelle viisautta ja rohkeutta tehtävän suorittamisessa. Jumala itse oli vapauttava Israelin kansan, mutta Mooses sai toimia Jumalan työtoverina ja Jumala vielä varusti Mooseksen toimimaan tuossa tehtävässä. Samalla tavalla Jumala on luvannut olla meidän kanssamme ihan jokaisena hetkenä. Me voimme rukouksessa pyytää Jumalalta apua, viisautta ja rohkeutta omiin tehtäviimme ja haasteisiimme. Aina, kun Jumala antaa meille tehtävän, antaa Hän myös varustuksen ja voiman tehdä tuon tehtävän. Myöhemmin lukemasamme raamatunkohdassa, Jumala antoi Moosekselle avuksi myös muita ihmisiä esimerkiksi Aaron nimisen henkilön. Jumala on antanut myös meille toisia ihmisiä avuksi ja tueksi omissa tehtävissämme. Jumala ei tahdo, että joudumme yksin selviytymään tehtävistämme vaan Hän haluaa, että autamme toinen toisiamme eri tilanteissa.

Dia 14

Vinkki:

Mikäli osallistujat ovat niin nuoria, että eivät osaa kirjoittaa, he voivat vastata kysymyksiin suullisesti.

Tarvitset toimintaa varten:

Kyniä + papereita + pyyhkemeja + teroittimia!

Toiminnan tavoitteet:

Toiminnan tavoitteena on, että tytöt ja pojat pohtisivat, millaisia tehtäviä tai haaveita heillä on elämässään. Toiminta linkittyy opetukseen siten, että myös Mooses sai Jumalalta erilaisia tehtäviä, mutta Jumala lupasi antaa myös toisia ihmisiä hänelle avuksi sekä olla itse Mooseksen suurin apu.

Seuraavaksi jokainen saa kynän ja paperin. Ensimmäiseksi laittakaa numerot ykkösestä neloseen allekkain paperille. Jättäkää numeroiden väliin tilaa vastata. Tehtävänne on vastata seuraaviin neljään kysymykseen lyhyesti. 1. Millaisia tehtäviä sinulla on tällä hetkellä? 2. Mikä on sinun haaveammattisi? 3. Tarvitsetko näissä jonkun apua? 4. Keneltä voit pyytää apua näihin liittyen? (Siis kohtiin 1 ja 2)

Dia 15

Luetaan vielä yhdessä aloittamastamme Raamatun kertomuksesta sen viimeiset kolme jaetta eli jakeet 13–15.

13 Mooses sanoi Jumalalle: "Kun minä menen israelilaisten luo ja sanon heille, että heidän isiensä Jumala on lähettänyt minut heidän luokseen, he kysyvät minulta: 'Mikä on hänen nimensä?' Mitä minä heille silloin sanon?" 14 Jumala sanoi Moosekselle: "Minä olen se joka olen." Hän sanoi vielä: "Näin sinun tulee sanoa israelilaisille: 'Minä-olen on lähettänyt minut teidän luokseenne.'" 15 Jumala sanoi vielä Moosekselle: "Sinun tulee sanoa israelilaisille: 'Jahve, Herra, teidän isienne Jumala, Abrahamin, Iisakin ja Jaakobin Jumala, on lähettänyt minut teidän luokseenne.' Se on oleva minun nimeni ikuisesti, ja sillä nimellä minua kutsuttakoon sukupolvesta sukupolveen."

Dia 16

Minkä nimen Jumala sanoi omaksi nimekseen, kun Mooses kysyi sitä? (vihje: vastaus löytyy jakeesta 14.)

Dia 17

Jumala ilmoitti omaksi nimekseen Moosekselle: ”Minä olen se joka olen” eli lyhyesti Minä olen. Jumalan nimet kuvaavat ja kertovat siitä millainen on Hänen olemuksensa ja luonteensa eli ne kertovat millainen Jumala meillä on. Yksi näistä Raamatusta löytyvistä nimistä on siis: Minä olen. Tämä nimi tarkoittaa, että Jumala on ikuinen. Se, että jokin asia on ikuinen tarkoittaa, että se on ollut aina olemassa, se on olemassa juuri nyt ja tulee olemaan aina olemassa, myös tulevaisuudessa. Eli Jumala haluaa opettaa ja kertoa meille, että Hän on ollut aina olemassa, Hän on nytkin olemassa ja Hän tulee myös tulevaisuudessa aina olemaan. Eikö kuulostakin aika ihmeellisestä? Me ihmiset emme välttämättä täysin ymmärrä miten tämä voi olla mahdollista, mutta saamme uskoa, että se on totta.

Dia 18

Seuraavaksi on luvassa tämän opetuskerran muistolause. Luetaan se muutamaan kertaan yhdessä ääneen, jonka jälkeen jaan teille muistolauseen tulostettuna. Hetken kuluttua saatte vielä hieman ”tuunata” niitä. Tämän kerran muistolause on Jes. 43:1.

1. Älä pelkää. Minä olen lunastanut sinut. Minä olen sinut nimeltä kutsunut, sinä olet minun.

Muista tulostaa muistolauseet!

Dia 19

Tämän kerran muistolauseen teksti haluaa muistuttaa meitä siitä, että Jumala kutsuu meistä jokaista, niin sinua kuin minua Hänen luokseen. Jumala tuntee meistä jokaisen meidän omalla nimellämme, sillä Hän on meistä jokaisen luonut. Jumala haluaa kulkea vierellämme ihan jokaisena elämämme päivänä ja Hän on voimallinen auttamaan meitä kaikissa asioissa. Hän haluaakin, että rukouksessa käännyimme ja pyydämme Häneltä apua asioissamme. Jumala on myös lunastanut meistä jokaisen omakseen. Tämä tarkoittaa sitä, että me kuulumme Hänelle, olemme Hänen omiaan. Jumala lähetti poikansa Jeesuksen maailmaan. Raamattu kertoo meille kuinka Jeesus kerran syntyi maailmaan ja eli ihmisenä ihmisten keskellä. Jeesus myös kuoli puolestamme ristinpuulla, jotta me voisimme saada kaikki väärät tekomme anteeksi. Jumala kutsuu meitä siis uskomaan Jeesukseen ja luottamaan yksin Häneen. Uskomalla Jeesukseen saamme anteeksi kaikki väärät tekomme ja saamme luottaa siihen, että pääsemme kerran Taivaan kotiin. Saamme luottaa myös siihen, että Jumala kulkee vierellämme, auttaa, kantaa sekä rakastaa meistä ihan jokaista äärettömän paljon.

Dia 20

Toimintaa varten tarvitset:

Lyijy,- ja värikyniä + erivärisiä papereita +
 pyyhekumeja + teroittimia + saksia + liimoja
 sekä tulostetut muistolauseet!

Toiminnan tavoitteet:

Toiminnalla pyritään tukemaan tyttöjä ja poikia oppimaan ja muistamaan muistolauseen.

Seuraavaksi saatte siis ”tuunata” jakamiani muistolauseita haluamanne näköisiksi. Voitte piirtää, värittää ja tehdä niistä sen näköisiä kuin haluatte. Samalla voitte koittaa opetella muistolausetta niin, että oppisitte sen ulkoa.

Dia 21

Tähän loppuun lausutaan vielä loppurukous. Laitetaan kaikki kädet ristiin. Rakas Taivaan Isä, kiitos kun autat meitä aina, niin että mieli ei enää paina. Luoksesi saan aina tulla, oli tilanne mikä mulla. Joka päivä sinä olet kanssani, auta minua kaveria auttamaan ja omastani toisille antamaan. Nyt käteni saan yhteen liittää ja sinua kiittää. Aamen!

Minä olen – Jumalan nimi – Muistolauseet

”Älä pelkää. Minä olen lunastanut sinut. Minä olen sinut nimeltä kutsunut, sinä olet minun.” Jes. 43:1

”Älä pelkää. Minä olen lunastanut sinut. Minä olen sinut nimeltä kutsunut, sinä olet minun.” Jes. 43:1

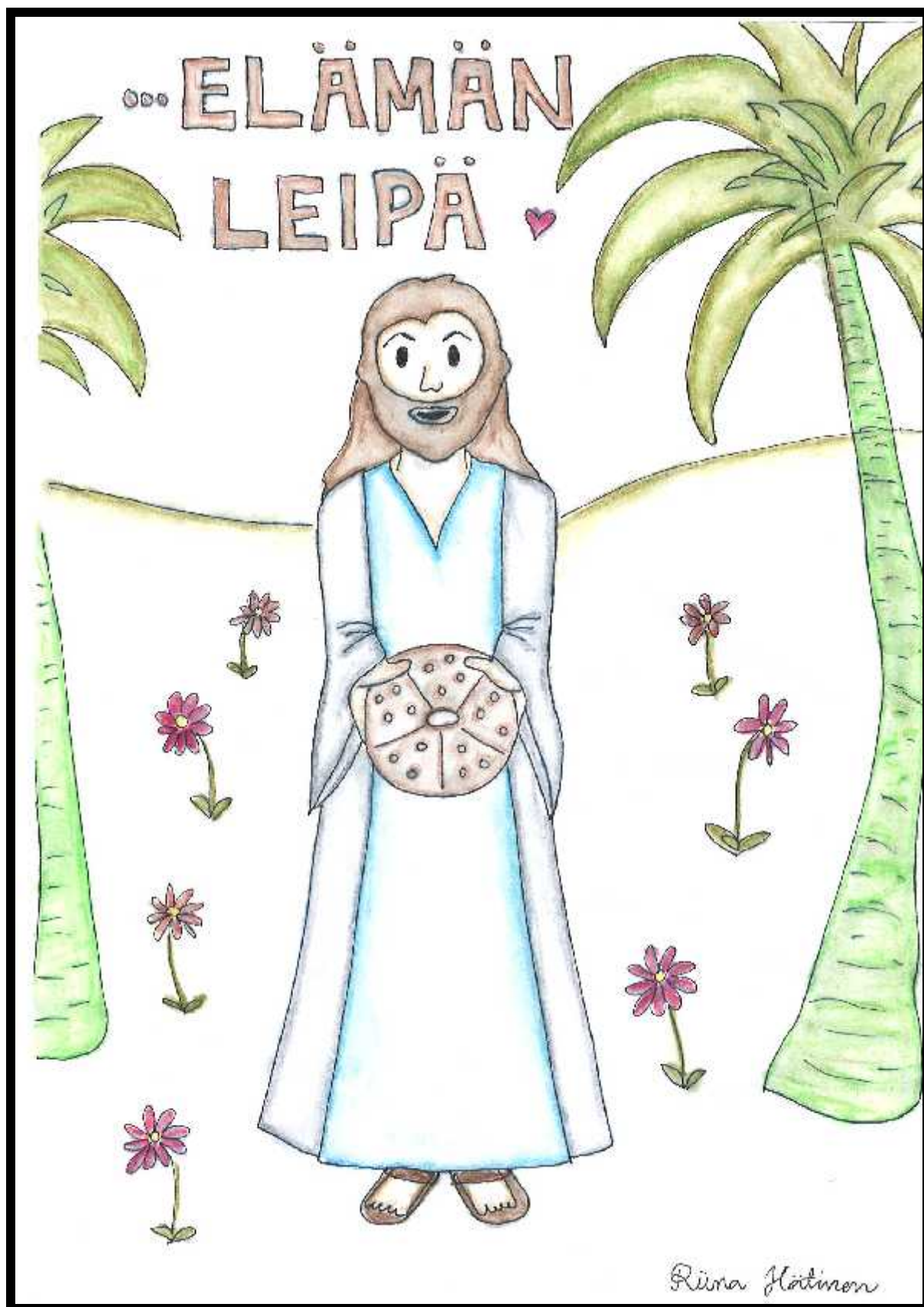
”Älä pelkää. Minä olen lunastanut sinut. Minä olen sinut nimeltä kutsunut, sinä olet minun.” Jes. 43:1

”Älä pelkää. Minä olen lunastanut sinut. Minä olen sinut nimeltä kutsunut, sinä olet minun.” Jes. 43:1

”Älä pelkää. Minä olen lunastanut sinut. Minä olen sinut nimeltä kutsunut, sinä olet minun.” Jes. 43:1

”Älä pelkää. Minä olen lunastanut sinut. Minä olen sinut nimeltä kutsunut, sinä olet minun.” Jes. 43:1

”Älä pelkää. Minä olen lunastanut sinut. Minä olen sinut nimeltä kutsunut, sinä olet minun.” Jes. 43:1

Minä olen – Elämän leipä – Joh. 6:1–14 ja 35

Tiivistelmä

Tämän materiaalin toisen opetuksen teemana ovat Jeesuksen sanat: ”Minä olen elämän leipä”. Tämä opetus pohjautuu raamatunkertomukseen, jossa Jeesus ruokki reilut 5000 ihmistä pienen pojan tuomilla viidellä leivällä ja kahdella kalalla. Tämän ihmeen jälkeen Jeesus opetti kansalle olevansa elämän leipä. Jeesus halusi opettaa kansalle, että ihminen ei elä pelkästään fyysisestä ravinnosta eli ruuasta, vaan ihminen tarvitsee myös hengellistä ravintoa. Jokainen Jeesuksen suusta lähtenyt sana on tätä hengellistä ravintoa. Raamattu lukiessamme saamme tätä hengellistä ravintoa. Jokainen ihminen, joka tulee Jeesuksen luokse ja uskoo Häneen ei ikinä näe hengellistä nälkää. Jeesukseen uskomalla, yksin Jumalan armosta me saamme lahjaksi iankaikkisen elämän. Tämän opetuksen raamatunkohdat haluavat opettaa meitä luottamaan siihen, että Jeesus haluaa pitää huolta meistä kokonaisvaltaisesti.

Opetuksen tavoitteet:

- **Päätavoite:** Tytöt ja pojat oppisivat Jumalan huolenpidosta ja siitä, kuinka yksin Jeesukseen uskomalla voi saada iankaikkisen elämän.
- **Soveltava tavoite:** Tytöt ja pojat oppisivat, että Jumalan huolenpidosta yksi esimerkki on raamatunkertomus viidestä leivästä kahdesta kalasta.

Minä olen – Elämän leipä – opetus

Dia 1

(Huomio! Mikäli pidät tämän raamatunopetusmateriaalin opetukset kaikki vuoronperään samalle ryhmälle ja nyt on vuorossa tämä opetus, niin huomioi dia 4 ja sen tekstit. Mikäli kuitenkin pidät tämän opetuksen vain yksittäisenä kertana, niin hyppää dian 4 yli.)

Heippa! Onpa hieno nähdä teistä kaikki tänään täällä. Olette kaikki äärimmäisen lämpimästi tervetulleita tähän opetushetkeen. Mahtavaa, että juuri teistä jokainen pääsi tänään tänne. Minun nimeni on: _____. Tähän alkuun voitaisiin käydä lyhyt kuulumiskierros.

Mitä sinulle kuuluu tänään?

Dia 2

Pistetään heti tähän alkuun kädet ristiin ja rukoillaan alkurukous. Rakas Taivaan Isä, kiitos huolenpidostasi parhaasta. Kiitos kaikesta siitä hyvästä, mitä olet minulle antanut. Kiitos perheestä, ystävistä ja jokapäiväisestä leivästä. Kiitos, että sinulta saa kaikkea pyytää ja luottaa, että sinä kuulet rukoukseni. Nyt käteni saan yhteen liittää ja sinua kaikesta kiittää. Aamen!

Dia 3

Toimintaa varten tarvitset:

Leivän palasia sekä kalanmuotoisia keksejä/karkkeja sekä korin, johon nämä laittaa!

Toiminnan tavoitteet:

Tämän toiminnan tarkoituksena on viritellä ja johdattaa tyttöjä ja poikia päivän opetuksen teemaan ja raamatunkertomukseen viidestä leivästä ja kahdesta kalasta.

Tähän opetuksen alkuun pidetään pieni eväshetki. Eli jokainen saa hakea korista viisi leivän palaa (esim. vaaleaa leipää pilkottuna pieniksi paloiksi) ja kaksi kalaa (esim. kalanmuotoisia keksejä/karkkeja). Nämä saatte syödä opetuksena aikana pois. Kun olet hakenut omasi, voit mennä paikallesi ja odottamaan lisäohjeita.

Dia 4 (Näytä ja puhu tämän dian dia ja tekstit, mikäli olet pitänyt tälle ryhmälle opetuksen: Minä olen – Jumalan nimi. Muussa tapauksessa jätä väliin tämä dia!!)

Muistaako joku, mistä puhuimme viime kerran opetuksessa? (Opetus oli: Minä olen – Jumalan nimi)

Viime kerralla käsittelemme yhtä Jumalan nimistä. Opimme, että Jumalan yksi nimistä on: Minä olen. Viime kerralla opimme myös sen, että Jumala kutsuu meistä jokaista nimeltä Hänen luokseen. Jumala haluaa auttaa meitä kaikissa elämiemme tilanteissa. Tänään me puhumme ja käsittelemme sitä, miten Jeesus käytti itsestään myös nimeä: Minä olen. Se, että Jeesus käytti itsestään samaa nimeä kuin Jumala käytti Vanhassa testamentissa, kertoo meille, että Jeesus on myös Jumala. Eläessään maan päällä Jeesus oli siis tosi ihminen ja tosi Jumala samaan aikaan. Eikö ole aika ihmeellinen juttu? Tätä ei ole helppoa ihmisen ymmärtää, mutta saamme uskoa, että se on totta. Tänään luemme raamatunkertomuksen, jonka lopussa Jeesus kertoo olevansa elämän leipä. Tänään pyrimme yhdessä pohtimaan, mitä nämä Jeesuksen sanat tarkoittavat.

Dia 5

Minkä takia on tärkeää syödä?

Jokainen ihminen tarvitsee hengissä pysyäkseen jokapäiväisen leivän eli meidän tulee syödä ja juoda pysyäksemme hengissä. Monesti olet saattanut huomata, että sinulle tulee hyvin heikko ja voimaton olo mikäli et ole ehtinyt päivän aikana syömään tai juomaan riittävästi. Kun taas olemme esimerkiksi syöneet koulussa ruokatunnilla mahamme täyteen lihapullia ja perunamuusia sekä juoneet monta lasia vettä tai maitoa, niin jaksamme huomattavasti paremmin leikkiä ja pelaila välitunnilla. Oletko sinä samaa mieltä?

Raamattu opettaa myös, että ihminen tarvitsee hengellistä ravintoa. Raamattu opettaa, että ihan jokainen ihminen on rikkonut Jumalan tahtoa ja käskyjä vastaan. Olemme saattaneet joskus olla tottelemattomia vanhempia kohtaan, olemme saattaneet kertoa valheita tai ottaa jotakin mikä on toisen omaa ilman lupaa. Raamattu opettaa, että näitä vääriä tekoja kutsutaan synniksi. Synti erottaa meidät Jumalasta. Raamattu opettaa myös, että synnin palkka on kuolema. Koska jokainen meistä on syntinen, myös jokainen meistä kuolee joskus. Raamattu opettaa, että uskomalla Jeesukseen ja pyytämällä häneltä vääriä tekojamme eli syntejä anteeksi me saamme ne anteeksi ja lahjaksi saamme ikuisen elämän taivaassa. Tämä on mahdollista siksi, että Jeesus syntyi maailmaan ja kuoli meidän puolestamme ja kärsi sen rangaistuksen, joka meille kuului. Tällä tavoin Jeesus on elämän leipä, joka vie ihmisen iankaikkiseen elämään.

Olette saattaneet huomata käydessänne kaupassa, kuinka siellä hyllyt ovat usein täynnä erilaisia leipiä. Joskus saattaa kuitenkin käydä niin, että leipähyllyt tai ainakin osat niistä ovat ihan tyhjiä. Onneksi me saamme törmätä usein ensimmäiseen vaihtoehtoon, että niitä leipiä löytyy kaupasta. Raamatusta löydämme kuitenkin tilanteen, jossa leipää ei ollutkaan tarjolla ihmisille ainakaan kyseisenä hetkellä. Luetaan tästä tilanteesta seuraavaksi Raamatusta.

Dia 6

Vinkki:

Pienempien kanssa voit lukea raamatunkohdan yhdessä dialta.

Vanhempien lasten kanssa voit laittaa heidät etsimään kohdan myös Raamatusta.

Seuraavaksi lukemamme raamatunkohta löytyy Johanneksen evankeliumista ja sen luvusta 6 ja jakeista 1–14 sekä 35. Luetaan ensin kuitenkin yhdessä ensimmäiset neljä jaetta.

1 Tämän jälkeen Jeesus lähti Galileanjärven eli Tiberiaanjärven toiselle puolelle. 2 Häntä seurasi suuri väkijoukko, sillä ihmiset olivat nähneet tunnusteot, joita hän teki parantamalla sairaita. 3 Jeesus nousi vuorenrinteelle ja asettui opetuslapsineen sinne istumaan. 4 Juutalaisten pääsiäisjuhla oli lähellä.

Tässä saimme lukea kuinka Jeesusta oli kuulemassa suuri väkijoukko. Jeesus oli oman aikansa ”superjulkkis”. Jeesuksen opetuksia oli aina kuulemassa suuri määrä ihmisiä ja monet tulivat pyytämään Jeesukselta apua erilaisiin asioihin. Suurin osa ihmisistä kuitenkin seurasi Jeesusta, koska Hän oli tehnyt monia ihmetekoja, kuten parantanut ihmisiä erilaisista vaivoista.

Dia 7

Fanitanko jotakin artistia kovasti?

Meistä moni saattaa fanittaa esimerkiksi jotakin artistia suuresti. Tuolloin usein saatamme haluta kuunnella hänen musiikkiaan mahdollisimman paljon sekä katsoa hänen musiikkivideoitaan usein. Arjen kohokohtia saattavat olla hetket, jolloin pääsemme kyseisen artistin keikalle. Voi tuota riemun määrää! Jeesus oli monelle tuon ajan ihmiselle yhtä tärkeä. Monet ihmiset kulkivat kävellen todella pitkiä matkoja nähdäkseen ja kuullakseen Jeesuksen puhuvan, koska tuolloin ei ollut käytössä esimerkiksi bussia tai junaa.

Dia 8

5 Jeesus kohotti katseensa ja näki, että suuri ihmisjoukko oli tulossa. Hän kysyi Filippukselta: "Mistä voisimme ostaa leipää, että he saisivat syödäkseen?" 6 Tämän hän sanoi koetellakseen Filippusta, sillä hän tiesi kyllä, mitä tekisi. 7 Filippus vastasi: "Kahdensadan denaarin leivistä ei riittäisi heille edes pientä palaa kullekin."

Dia 9

Kysymys: Oletko sinä kohdannut joskus tilanteen, jonka hoitaminen tuntuu ylittävää pääsemättömän vaikealta?

Juuri lukemassamme kohdassa Jeesuksen opetuslapsi Filippus kohtasi tilanteen, joka hänen näkökulmastaan käsin oli mahdotonta hoitaa. Jeesus kysyi Filippukselta seuraavaa: Miten ruokimme yli 5000 päisen joukon, vaikka emme ole varanneet ruokaa yhtään mukaan eikä väkijoukon kutsukaan sisältänyt sanoja: ”Nyyttärimeininki”! Lähin sen ajan kauppakin saattoi olla monen sadan kilometrin päässä. Voimme varmasti olla samaa mieltä Filippuksen kanssa, että tilanne näytti melkoisen mahdottomalta, eikä helpompi ratkaisu olisi lähettää väki koteihinsa syömään. Meidänkin jokaisen elämässä saattaa tulla eteen tilanteita, joista tuntuu olevan mahdotonta selvittää. Seuraavaksi voimme jatkaa kertomuksen lukemista taas hieman eteenpäin ja katsoa mitä siinä tapahtuu.

Diat 10 ja 11

Luetaan Johanneksen evankeliumin luvun 6, jakeesta 8 jakeeseen 15 asti. Nyt on edessä hieman pidempi pätkä, mutta emmeköhän me tästä selviä. Luetaan se yhteen ääneen yhdessä.

8 Silloin eräs opetuslapsi, Simon Pietarin veli Andreas, sanoi Jeesukselle: 9 "Täällä on poika, jolla on viisi ohraleipää ja kaksi kalaa. Mutta miten ne riittäisivät noin suurelle joukolle?" 10 Jeesus sanoi: "Käskekää kaikkien asettua istumaan." Rin- teellä kasvoi rehevä nurmi, ja ihmiset istuutuivat maahan. Paikalla oli noin viisi- tuhatta miestä. 11 Jeesus otti leivät, kiitti Jumalaa ja jakoi leivät syömään asettu- neille. Samoin hän jakoi kalat, ja kaikki saivat niin paljon kuin halusivat. 12 Kun kaikki olivat kylläisiä, Jeesus sanoi opetuslapsilleen: "Kerätkää tähteeksi jääneet palaset, ettei mitään menisi hukkaan." 13 He tekivät niin, ja viidestä ohraleivästä kertyi vielä kaksitoista täyttä korillista palasia, jotka olivat jääneet syömättä. 14 Kun ihmiset näkivät, minkä tunnusteon Jeesus teki, he sanoivat: "Tämä on todella se profeetta, jonka oli määrä tulla maailmaan." 15 Mutta Jeesus tiesi, että ihmiset aikoivat väkisin tehdä hänestä kuninkaan, ja siksi hän vetäytyi taas vuorelle. Hän meni sinne yksin.

Lukemassamme raamatunkohdassa yksi Jeesuksen opetuslapsista tuli Jeesuksen luokse ja kertoi hänelle, että ihmisjoukon keskellä oli tämä pieni poika pienine eväi- neen. Opetuslapsi kuitenkin epäröi, että mahtavatko eväät riittää kaikille ihmisille. Eihän pojalla ollut kuin viisi leipää ja kaksi kalaa ja ihmisiähän oli monta tuhatta. Opetuslapsen huoli ja epäily oli kyllä ihan perusteltu vai mitä? Jeesus ei kuitenkaan epäillyt hetkeäkään, vaan otti pojan eväät ja kiitti Isää Jumalaa niistä ja laittoi eväät jakoon. Tällöin tapahtui suuri ihme, kun sitten eväitä ruvettiin jakamaan, riittivät ne kaikille ihmisille. Aikamoista vai mitä mieltä olet? Emme voi tietää miten tuo tapahtui, koska kukaan meistä ei ollut tuolloin paikalla, mutta saamme uskoa sii- hen, että näin tapahtui.

Meillä kaikilla on tuon pienen pojan tavoin eväät, joita Jeesus haluaa meidän käyttävän esimerkiksi toisten avuksi. Nämä eväät voivat olla joissain tilanteissa kertomuksen tavoin konkreettisesti jotain syötävää, mutta nuo eväät voidaan nähdä myös niin, että ne ovat meidän erilaisia taitoja ja lahjoja. Jeesus haluaa, että me rukouksessa sanoisimme hänelle esimerkiksi: ”Rakas Jeesus, kiitos, että olet antanut minulle monia lahjoja ja taitoja. Auta minua käyttämään niitä toisten avuksi ja sinusta kertomiseksi vaikka kavereilleni, jotka eivät sinua vielä tunne!” Jeesus haluaa käyttää myös meitä ja meidän lahjoja, ihan jokaisen.

Dia 12

Tarvikkeet:

Kyniä + papereita + pyyhekumeja
sekä teroittimia!

Toiminnan tavoitteet:

Jokainen osallistuja pyrkii kirjoittamaan ainakin 3 asiaa paperille, joissa hän kokee olevansa hyvä tai millaisia lahjoja hänellä on. Ideana on, että osallistujat oivaltavat sen, että heilläkin on lahjoja, joita Jumala voi käyttää toisten ihmisten auttamiseksi ja Jeesuksesta kertomiseksi. Toiminta linkittyy opetuksen aiheeseen siten, että samalla tavalla kuin kertomuksen pienellä pojalla oli eväät, joita Jeesus kykeni käyttämään suuressa ihmeessä, niin myös jokaisella meillä on lahjoja ja taitoja, joita Jeesus kykenee ja haluaa käyttää.

Seuraavaksi jokainen saa kynän ja paperin. Tehtävänänne on miettiä, millaisia lahjoja/taitoja teillä on itse kullakin. Millaisia lahjoja teillä on, joita Jumala voisi käyttää toisten ihmisten auttamisessa. Jokainen voi koittaa kirjoittaa paperille kolme asiaa, enemmänkin saa keksiä. Kun kaikki ovat keksineet, saa jokainen kertoa halutessaan, millaisia lahjoja omaa. (Kesto max. 5 min.) (Toiminnan voi hoitaa tarvittaessa myös niin, että kysyt lapsilta heidän lahjoistaan ja he vastaavat suullisesti.)

Dia 13

Tähän loppuun voimme lukea Johanneksen evankeliumin kuudennesta luvusta sen jakeen 35, eli Joh. 6:35. Luetaan se taas yhteen ääneen muutamaan kertaan. Tämä jae toimii myös muistolauseena tänään.

35 Jeesus sanoi: "Minä olen elämän leipä. Joka tulee minun luokseni, ei koskaan ole nälissään, ja joka uskoo minuun, ei enää koskaan ole janoissaan."

Muista tulostaa muistolauseet!

Dia 14

Näiden muistolauseen sanojen kautta Jeesus haluaa kertoa meille kaikille, että Hän pitää huolta ihmisen fyysisestä sekä hengellisestä nälästä. Jeesus haluaa pitää huolta siis siitä, että me ihmiset saamme jokapäiväisen leipämme eli ruuan. Tämän lisäksi Jeesus on vastaus ennen kaikkea ihmisen hengelliseen nälkään. Samalla tavalla kuin ihmisen tarvitsee syödä ruokaa pysyäkseen hengissä, niin jotta ihminen voi saada iankaikkisen elämän ja päästä taivaaseen tarvitsee hän hengellistä leipää. Tämä leipä on Jeesus. Kun Jeesus sanoi, että Hän on elämän leipä, tarkoitti Hän sitä, että Häneen uskomalla ja luottaen ihminen saa lahjaksi ikuisen elämän.

Dia 15

Toimintaa varten tarvitset:

Kyniä + pyyhekumeja + teroittimia sekä tuloslostetut ristikot! Katso liite: 2! Muista tulostaa itsellesi myös oikeat vastaukset!

Toiminnan tavoitteet:

Tytöt ja pojat pyrkivät ratkomaan ristikon annettujen vihjeiden avulla. Toiminnan tarkoituksena on ristikon avulla vielä toistaa opetuksessa esiin tulleita avainsanoja ja ajatuksia. Toiminta linkittyy opetuksen teemaan siten, että ristikon sanat on poimittu opetukseen liittyvästä raamatunkohdasta.

Seuraavaksi saatte täytettäväksi päivän aiheeseen liittyvän ristikon. Ristikon täyttämässä saa käyttää apuna Raamattua. (Nuorempien lasten kanssa voi täyttää ristikon yhdessä. Voit lukea kysymykset ja tarvittaessa kirjata myös vastaukset ristikkoon!)

Dia 16

Loppurukous

Nyt on tullut aika lopettaa tältä erää. Laitetaan vielä kädet ristiin ja rukoillaan. Rakas Taivaan Isä, kiitos, että olet luvannut minusta huolehtia, ei turhaan minun tarvitse murehtia. Leivän annat jokapäiväisen, turvan myös päivin ja öin. Sinun luoksesi saan tulla, mukanani eväät pienet. Niitä tahdot käyttää ja rakkauttasi minulle näyttää. Kiitos, että minut myös taivaan kotiin kannat ja sydämeeni rauhan ikuisen annat. Nyt käteni saan liittää ja sinua kiittää. Amen.

Minä olen - Elämän leipä - Muistolauseet

Jeesus sanoi: "Minä olen elämän leipä. Joka tulee minun luokseni, ei koskaan ole nälissään, ja joka uskoo minuun, ei enää koskaan ole janoissaan." Joh. 6:35

Jeesus sanoi: "Minä olen elämän leipä. Joka tulee minun luokseni, ei koskaan ole nälissään, ja joka uskoo minuun, ei enää koskaan ole janoissaan." Joh. 6:35

Jeesus sanoi: "Minä olen elämän leipä. Joka tulee minun luokseni, ei koskaan ole nälissään, ja joka uskoo minuun, ei enää koskaan ole janoissaan." Joh. 6:35

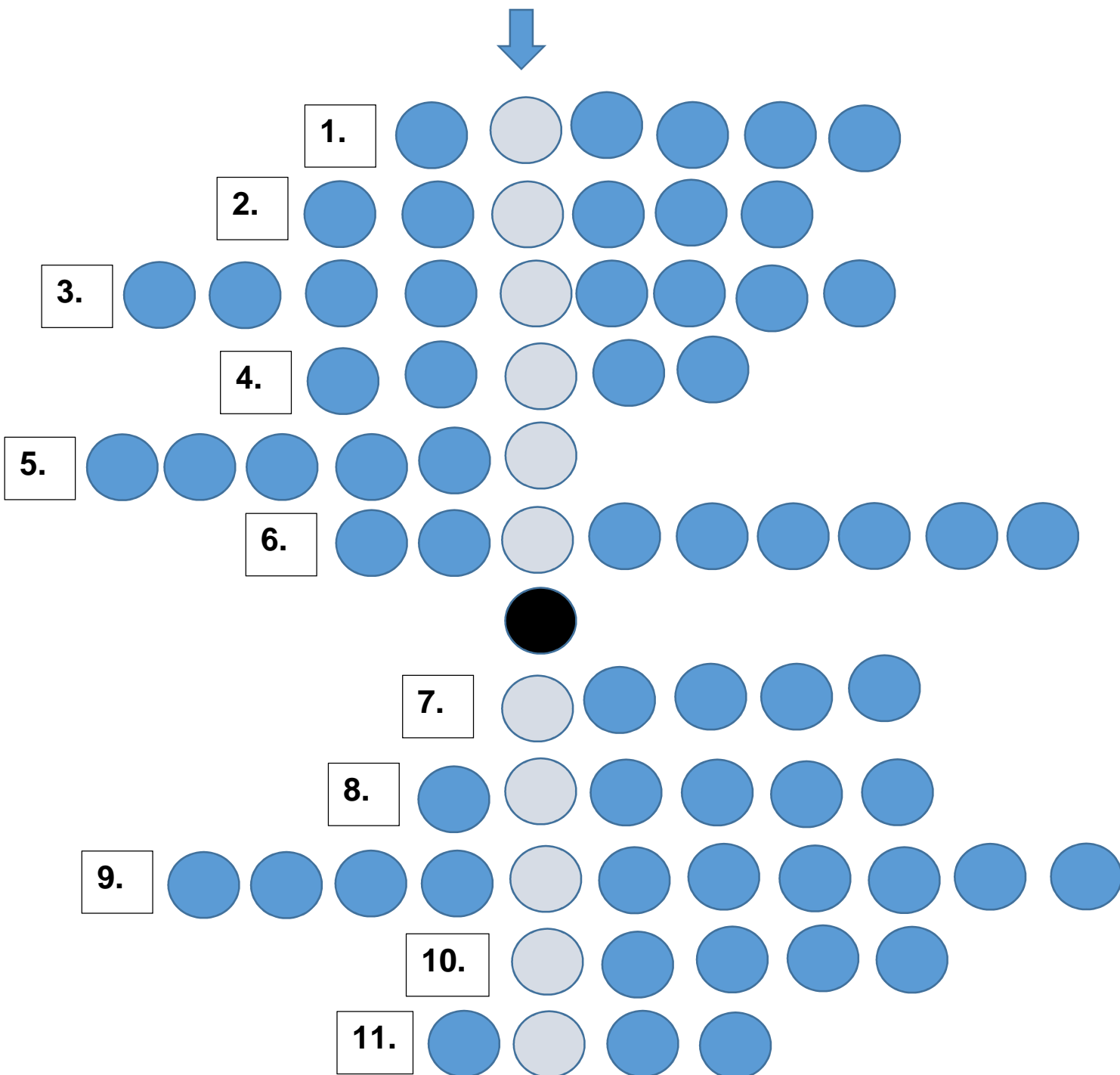
Jeesus sanoi: "Minä olen elämän leipä. Joka tulee minun luokseni, ei koskaan ole nälissään, ja joka uskoo minuun, ei enää koskaan ole janoissaan." Joh. 6:35

Jeesus sanoi: "Minä olen elämän leipä. Joka tulee minun luokseni, ei koskaan ole nälissään, ja joka uskoo minuun, ei enää koskaan ole janoissaan." Joh. 6:35

Minä olen – Elämän leipä – Ristikko – Vihjeet

1. Mikä tuon ajan rahayksikkö tekstissä mainittiin? (Vihje jae 7)
2. Mitä pienellä pojalla oli mukanaan kaksi kappaletta? (Vihje jae 9)
3. Millaisia ihmiset olivat syötyään? (Vihje jae 12)
4. _____ Pietari? (Vihje jae 8)
5. Mitä pienellä pojalla oli mukanaan viisi kappaletta? (Vihje jae 9)
6. Ihmiset aikoivat tehdä Jeesuksesta _____? (Vihje jae 15)
7. Andreas oli Jeesuksen, mikä? (Vihje: opetus_____)
8. Kuka kysyi kertomuksessa: ”Mistä voisimme ostaa leipää...? (Vihje jae 5)
9. Kuinka monta korillista leipiä jäi syömättä? (Vihje jae 13)
10. Täällä on _____, jolla on... (Vihje jae 9)
11. ”Häntä seurasi suuri _____joukko. (Vihje jae 2)

Minä olen - Elämän leipä - Ristikko

Vihjeet ovat erillisellä paperilla!

Vastaukseksi muodostui: _____

Minä olen – Elämän leipä – Ristikko – vastaukset

1. Denari

2. Kaloja

3. Kylläisiä

4. Simon

5. Leipiä

6. Kuninkaan

7. Lapsi

8. Jeesus

9. Kaksitoista

10. Poika

11. Väki

Vastaus: Elämän leipä

... MAAILMAN

VALKEUS ♥

Piina Hätönen

Minä olen – Maailman valkeus – Joh. 8:12 ja Joh. 9:1-7

Tiivistelmä

Tämän opetuksen sisältämässä raamatunkohdassa Jeesus halusi opettaa, että Hän on maailman valkeus. Tämä Jeesuksen käyttämä Minä olen maailman valkeus vertaus on toinen Johanneksen evankeliumista löytyvä Minä olen -lause. Tällä lauseella Jeesus halusi opettaa, että vääryyttä ei korvata tekemällä lisää vääryyttä eikä pimeyttä karkoteta suuremmalla pimeydellä vaan sytyttämällä valo, joka karkottaa pimeyden pois. Sanotaan, että pienikin kynttilä kykenee valaisemaan suuren pimeyden. Jeesus opetti olevansa valkeus, joka karkottaa kaiken pimeyden maailmasta. Jeesus haluaa opettaa meille, että ihminen joka seuraa Häntä, ei ikinä kulje pimeässä, vaan hänen polkuaan valaisee elämän valo eli Jeesus itse. Raamatun opetuksen sisältämässä toisessa raamatunkohdassa käydään läpi Jeesuksen tekemä parantamisihme, jossa Jeesus parantaa sokean miehen ja konkreettisesti tuo tämän miehen elämään valon pimeyteen.

Opetuksen tavoitteet

- **Päätavoite:** Tytöt ja pojat oppivat, että Jeesus on maailman valkeus ja se, joka Häneen uskoo ja häntä seuraa kulkee aina valossa.
- **Soveltava tavoite:** Tytöt ja pojat oppivat, että Jeesuksen tuoma valo paljastaa ihmisen syntisyyden ja keskeneräisyyden, mutta kirkastaa myös Jumalan rakkautta ja anteeksiantamusta ihmistä kohtaan.

Minä olen – Maailman valkeus – Joh. 8:12 ja Joh. 9:1-7 – opetus

Dia 1

Heippa! Onpa hieno nähdä teistä kaikki tänään täällä. Olette kaikki äärimmäisen lämpimästi tervetulleita tähän opetushetkeen. Mahtavaa, että juuri teistä jokainen pääsi tänään tänne. Minun nimeni on: _____. Tähän alkuun voitaisiin käydä lyhyt kuulumiskierros.

Mitä sinulle kuuluu tänään?

Dia 2

Näytä dia 2

Pistetään tähän alkuun heti kädet ristiin ja rukoillaan alkurukous. Kiitos rakas Taivaan Isä siitä, että sinä olet meistä kaikki luonut ja meidän kaikkien puolesta olet kuollut. Kiitos, että sinä kuitenkin elät yhä tänä päivänä ja tahdot kulkea meidän vierellämme missä ikinä kuljemme. Kiitos, että sinä tuot elämäämme valoa, että kykenisimme näkemään sinun rakkautesi meitä kohtaan kirkkaammin. Auta meitä myös näkemään kirkkaammin sen, että meistä jokainen on ainutlaatuinen ja äärettömän arvokas. Kiitos, että sinä olet maailman valkeus ja sinä kykenet valaisemaan meidän tiemme. Auta meitä ymmärtämään sinun sanojasi ja opetuksiasi Raamatusta paremmin. Kiitos, että saan sinua kiittää ja käteni yhteen liittää. Amen!

Dia 3

Toimintaa varten tarvitset:

Sokkoliinoja!

Toiminnan tavoitteet:

Tämän toiminnan tavoitteena on konkreettisen osoittaa se, mikä tehtävä valolla ylipäättään on ja mikä merkitys sillä on elämässä. Toiminnan kautta pyritään osoittamaan myös, että miten elämä ilman valoa olisi hyvin vaikeaa. Valon tavoin myös Jeesus haluaa valaista meidän ihmisten elämää.

Tänään meillä on siis aiheena Jeesuksen sanat: ”Minä olen maailman valkeus.” Seuraavaksi jokaisen silmät peitetään sokkoliinoilla. Kun kaikkien silmät ovat sidottu, niin teidän tehtävänänne on varovasti pyrkiä kulkemaan tässä tilassa törmäämättä toisiinne tai mihinkään muuhun. (Auta tarvittaessa sokkoliinujen sitomisessa. Kun kaikkien silmät on sidottu, voit antaa heille luvan liikkua opetustilassa.) Nyt kun kaikkien silmät on sidottu, saatte alkaa liikkumaan tässä tilassa. Muistakaa olla varovaisia. (Anna liikkua tilassa 1-3 minuuttia.) Aika loppui ja kaikki voivat pysähtyä ja ottaa liinat pois silmiltä. Miltä tuntui kulkea ikään kuin pimeässä? Oliko se helppoa? Pimeässä kulkeminen ei ole helppoa, siksi tarvitsemme valoa, jotta kulkeminen helpottuisi. Tänään me opetuksessa pohdimme, mitä tarkoittaa, että Jeesus sanoo olevansa maailman valkeus/valo.

Dia 4

Mitä sinulle tulee mieleen sanasta pimeä? (Lapsilta saattaa nousta muun muassa: pelko, vaara, kylmyys, onnettomuus, varjot, eksynyt jne.)

Mitä sinulle tulee mieleen sanasta valo? (Lapsilta saattaa nousta muun muassa: turvallisuus, elämä, lämpö, värit, ilo, hyvyys jne.)

Meille saattaa tulla näistä sanoista monenlaisia asioita mieleen. Tänään me puhumme siitä, mitä Raamattu puhuu näistä asioista.

Dia 5

Vinkki:

Pienempien kanssa voit lukea raamatunkohdan yhdessä dialta.

Vanhempien lasten kanssa voit laittaa heidät etsimään kohdan myös Raamatusta.

Seuraavaksi luemme Raamatusta lyhyen kohdan. Kohta, jonka luemme on Johanneksen evankeliumin 8. luvun jae 12. Luetaan tuo jae yhdessä.

12 Jeesus puhui taas kansalle ja sanoi: "Minä olen maailman valo. Se, joka seuraa minua, ei kulje pimeässä, vaan hänellä on elämän valo."

Oletko sinä joskus kävellyt pimeässä ja toivonut valoa, jotta näkisit paremmin? Kun kulkee pimeässä saattaa helposti ruveta vähän jännittämäänkin, että mitä siellä edessä oikein onkaan. Pimeässä kulkiessa voi helposti eksyäkin. Joskus meitä saattaa myös nukkumaan mennessä alkaa pelottamaan, mikäli olemme yksin ja kaikkialla on hyvin pimeää. Voi jännittää, että mitä jos jotakin pelottavaa tapahtuisi. Kuitenkin usein aamulla herätessä saamme huomata, että kuinka erilaiselta kaikki näyttää. Valon kasvaessa myös yön pelot hälvenivät. Lukemassamme raamatunkohdassa meille puhutaan siitä, että Jeesus on valkeus, joka valaisee meidän polkumme ja valaisee valollaan meidän elämämme yön auringon valon tavoin. Jeesus haluaakin rohkaista meitä kaikkia luottamaan täysin Häneen. Jeesus haluaa valaista

meidän ihmisten synkimmätkin polut ja yöt. Jeesus lupaa sanassaan kulkea meidän kaikkien kanssa ihan jokaisena hetkenä ja vuoden jokaisena päivänä.

Miksi me tarvitsemme valoa?

Eikö valo tuokin sellaiset asian näkyviin, joita emme näkisi, jos olisi pilkkopimeää. Valo ei pelkästään auta meitä näkemään vaan usein se pitää turvassa. Esimerkiksi, jos autoissa ei olisi valoja, olisi sillä aika vaarallista ajaa yöllä, koska silloin ei näkisi yhtään mitä on edessäpäin. Jotkin valot varoittavat myös meitä vaarasta, monesti punaiset välkkyvät valot varoittavat meitä jostain vaarasta. Tästä esimerkkinä junaradan ylityskohdissa olevat puomit, kun ne laskeutuvat ja punaiset valot vilkkuvat niin tiedämme, että juna on tulossa eikä kannata ylittää rataa. Näiden esimerkkien tavalla Raamattu, joka on siis Jumalan puhetta meille ihmisille ja paljastaa asioita, muistuttaa meitä asioista, pitää meidät turvassa vaarallisilta asioilta.

Raamattu paljastaa meille ihmisille, että meistä jokainen on rikkonut Hänen tahtoaan vastaan. Me olemme saattaneet sanoa toisille pahasti tai olemme olleet tottelematta vanhempiamme tai olemme vieneet jotakin toisen omaa. Raamattu puhuu näistä vääristä asioista synteinä. Raamattu opettaa myös, että Taivaan Isä on täydellinen ja Taivaaseen ei voi mennä mikään, mikä ei ole täydellistä. Tässä meille syntyi ongelma, miten me, jotka emme ole täydellisiä voisimme päästä taivaaseen. Raamattu muistuttaa meitä, että Jumala on meistä jokaisen luonut ja Hän rakastaa meistä ihan jokaista. Hän haluaa, että meistä jokainen pääsee taivaaseen. Raamatussa sanotaan, että jotta tämä on mahdollista, jonkun täytyi kärsiä se rangaistus, joka synnille oli asetettu. Jumala kuitenkin rakasti meitä kaikkia niin paljon, että lähetti Jeesuksen maailmaan, jotta Hän kärsisi tuon rangaistuksen meidän puolesta. Ja näin Jeesus tekikin ja tämän johdosta meistä jokainen on taivaaseen kelpaava. Raamattu opettaa siis, että Jeesukseen uskoen ja turvautuen meistä jokainen pääsee taivaaseen.

Diat 6, 7 ja 8

Joh. 9:1-7

"Tien sivussa Jeesus näki miehen, joka oli syntymästään saakka ollut sokea. Opetuslapset kysyivät häneltä: "Rabbi, kuka on tehnyt sen synnin, jonka vuoksi hän on syntynyt sokeana? Hän itsekö vai hänen vanhempansa?"

Joh. 9:1-7

"Jeesus vastasi: "Ei hän eivätkä hänen vanhempansa. Niin on tapahtunut, jotta Jumalan teot tulisivat hänessä julki. Nyt, kun vielä on päivä, meidän on tehtävä niitä tekoja, joita lähettäjäni meiltä odottaa. Tulee yö, eikä silloin kukaan kykene tekemään työtä."

Joh. 9:1-7

"Niin kauan kuin olen maailmassa, minä olen maailman valo. "Näin sanottuani Jeesus sylkäisi maahan, teki syljestä tahnaa, siveli sitä miehen silmiin ja sanoi: "Mene Siloan altaalle ja peseydy." -- Altaan nimi merkitsee: lähetetty. -- Mies meni, peseytyi ja palasi näkevänsä."

Seuraavaksi voitaisiin lukea yksi kertomus Raamatusta. Tässä raamatunkertomuksessa saamme lukea siitä, kuinka Jeesus paransi erään miehen, joka oli sokea. Luetaan Johanneksen evankeliumista ja sen 9. luvusta jakeet 1-7.

1 Tien sivussa Jeesus näki miehen, joka oli syntymästään saakka ollut sokea. 2 Opetuslapset kysyivät häneltä: "Rabbi, kuka on tehnyt sen synnin, jonka vuoksi hän on syntynyt sokeana? Hän itsekö vai hänen vanhempansa?" 3 Jeesus vastasi: "Ei hän eivätkä hänen vanhempansa. Niin on tapahtunut, jotta Jumalan teot tulisivat hänessä julki. 4 Nyt, kun vielä on päivä, meidän on tehtävä niitä tekoja, joita lähettäjäni meiltä odottaa. Tulee yö, eikä silloin kukaan kykene tekemään työtä. 5 Niin kauan kuin olen maailmassa, minä olen maailman valo." 6 Näin sanottuaan Jeesus sylkäisi maahan, teki syljestä tahnaa, siveli sitä miehen silmiin⁷ ja sanoi: "Mene Siloan altaalle ja peseydy." -- Altaan nimi merkitsee: lähetetty. -- Mies meni, peseytyi ja palasi näkevänä.

Tässä raamatunkohdassa Jeesus siis konkreettisesti toi tämän aikaisemmin sokean miehen elämään valon parantamalla hänen sokeutensa. Eikö ole aika ihmeellinen juttu? Jos me suljemme silmämme, emme voi tietenkään mitään nähdä. Lukemasamme raamatunkohdassa Jeesus kohtasi miehen, joka oli sokea eikä nähnyt mitään. Hän ei siis kyennyt näkemään luontoa, muita ihmisiä eikä edes Jeesusta. Jeesus halusi kuitenkin auttaa tätä miestä. Jeesus teki syljestä ja maantomusta tahnaa ja siveli sitä miehen silmiin. Tämän jälkeen Jeesus käski miestä menemään ystäviensä avustuksella peseytymään eräässä altaassa. Tuo, mitä Jeesus teki parantaakseen miehen saattaa tuntua meistä hauskalta ja ihmiset saattoivat miettiä, että mitä ihmettä Jeesus mahtaa nyt tehdä. Mies luotti Jeesukseen ja hän lähti peseytymään. Ja kun mies teki niin, Hän sai näkönsä takaisin. Jeesus rakasti suuresti tätäkin miestä ja halusi auttaa häntä. Tämän ihmeen kautta Jeesus halusi osoittaa ihmisille ja meille, että Hän on voimallinen auttamaan meitä ja tuomaan valon meidän elämäämme. Me kaikki emme tarvitse sitä, että Jeesus parantaa meidät fyysisestä sokeudesta, mutta Raamattu opettaa, että meidän tulee uskoa ja ymmärtää se, että me

tarvitsemme hänen anteeksiantoan ja meidän tulee turvata häneen yksin. Jeesus on maailman valkeus.

Dia 9

Seuraavaksi on vuorossa tämän kerran muistolause, joka on siis sama raamatunkohta, jonka luimme vähän aikaa sitten. Luetaan kohta yhteen ääneen kahteen kertaan. Jonka jälkeen jaan teille muistolauseet tulostettuna!

12 Jeesus puhui taas kansalle ja sanoi: "Minä olen maailman valo. Se, joka seuraa minua, ei kulje pimeässä, vaan hänellä on elämän valo." Joh. 8:12

Muista tulostaa muistolauseet!

Dia 10

Toimintaa varten tarvitset:

Erivärisiä kyniä ja papereita, liimaa, saksia, pyyhekumeja, teroittimia ja muistolauseet!

Toiminnan tavoitteet:

Tehtävän kautta pyritään auttamaan tyttöjä ja poikia oppimaan opetuksen muistolause ulkoa ja sitä kautta muistamaan, että Jeesus opettaa olevansa maailman valkeus.

Seuravaksi jaan teille muistolauseet tulostettuna. Te saatte koristaa tuota muistolauseetta haluamallanne tavalla. Olen varannut tänne eriväristä paperia, liimaa, saksia sekä erivärisiä kyniä. Voitte esimerkiksi piirtää paperille kynttilän tai lyhdyn, jonka sisään voitte liimata tämän kerran muistolauseen. Seuraavat noin 10 minuuttia saatte väsäillä muistolauseita.

Dia 11

Laitetaan tähän loppuun vielä kädet ristiin. Kiitos Rakas Taivaan Isä siitä, että sinä olet valkeus. Kiitos, että lähetit Jeesuksen maailmaan tuomaan sinun valosi pimeään maailmaan. Kiitos, että myös sinun sanasi Raamattu loistaa sinun valoasi. Kiitos, että sen kautta sinä opastat meitä, mitä polkuja meidän tulee kulkea. Kiitos, että myös minä voin olla kertomassa muille sinun rakkaudestasi ja sinun tuomastasi valosta. Kiitos, että sinä kuljet minun vierelläni vaikka kulkisin missä tahansa. Kiitos, että saan käteni liittää ja sinua kiittää. Aamen!

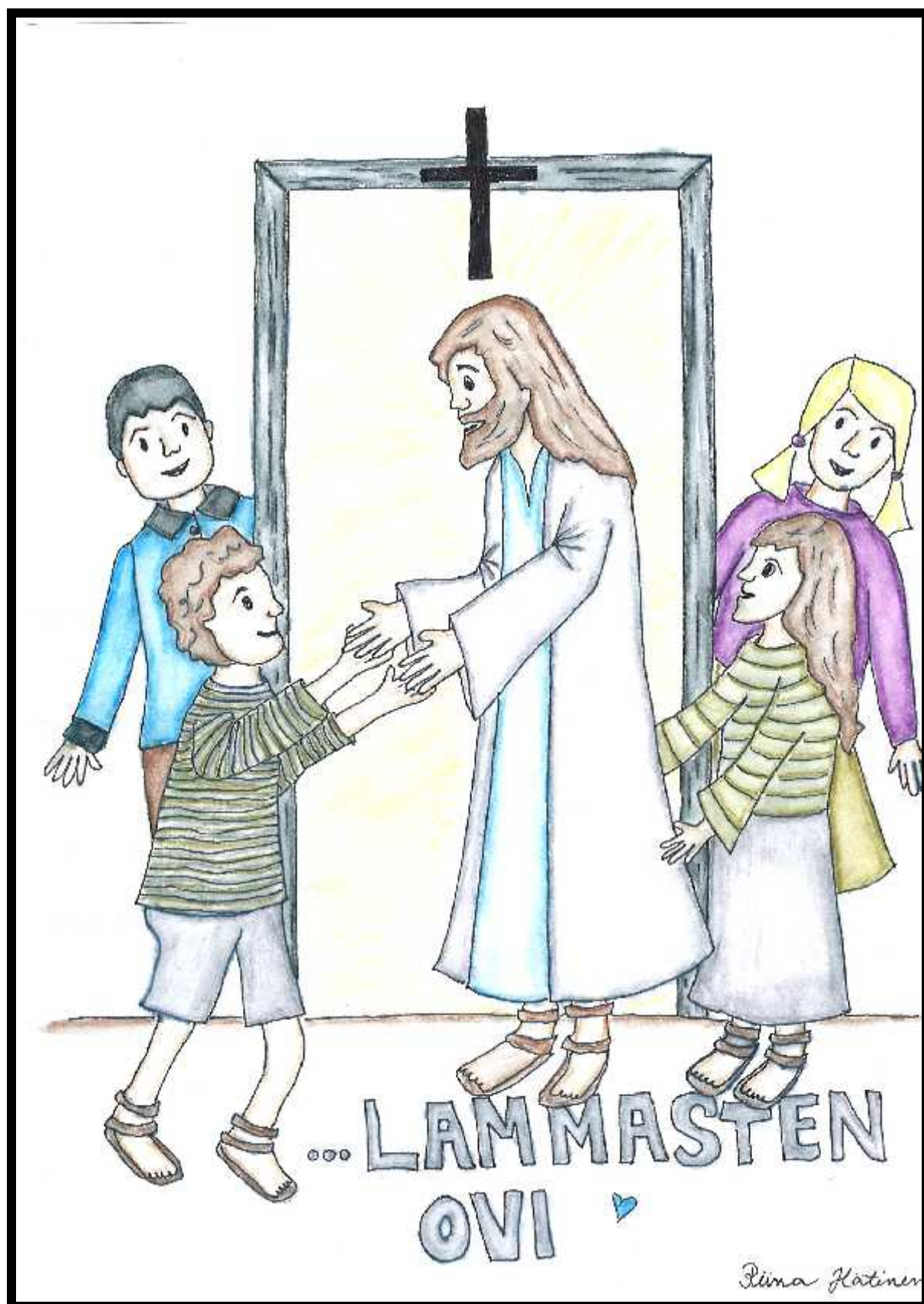
Minä olen - Elämän leipä - Muistolauseet

”Niin Jeesus taas puhui heille sanoen: ”Minä olen maailman valkeus; joka minua seuraa, se ei pimeydessä vaella, vaan hänellä on oleva elämän valkeus”. Joh. 8:12

”Niin Jeesus taas puhui heille sanoen: ”Minä olen maailman valkeus; joka minua seuraa, se ei pimeydessä vaella, vaan hänellä on oleva elämän valkeus”. Joh. 8:12

”Niin Jeesus taas puhui heille sanoen: ”Minä olen maailman valkeus; joka minua seuraa, se ei pimeydessä vaella, vaan hänellä on oleva elämän valkeus”. Joh. 8:12

”Niin Jeesus taas puhui heille sanoen: ”Minä olen maailman valkeus; joka minua seuraa, se ei pimeydessä vaella, vaan hänellä on oleva elämän valkeus”. Joh. 8:1

Minä olen – Lammasten ovi – Joh. 10:1–10

Tiivistelmä

Tämä raamatunkohta löytyy siis Johanneksen evankeliumin 10. luvusta ja sen ensimmäisistä kymmenestä jakeesta. Jeesuksen vertaus siitä, että Hän on lammasten ovi, sijoittuu juuri ennen Hänen puhettaan Hyvästä paimenesta. Nämä kaksi linkittyvät toisiinsa siis erityisellä tavalla. Sillä, että Jeesus sanoi olevansa lammasten ovi, Hän haluaa kertoa meille, että Taivaan Isän luokse kuljetaan vain yhdestä ovesta ja tuo ovi on Jeesus. Jeesus on siis ovi Taivaan Isän kotiin eli taivaaseen. Myöhemmin Jeesuksen puhuessa Hyvästä paimenesta Jeesus opettaa, kuinka Hän on myös se, joka kuljettaa lampaat turvallisesti tuolle ovelle, ja että Hän ei ikinä tule hylkäämään yhtään lammasta.

Opetuksen tavoitteet:

- **Päätavoite:** Tytöt ja pojat oppisivat, että Jeesus on ovi, jonka kautta kuljetaan Taivaaseen.
- **Soveltava tavoite:** Tytöt ja pojat oppisivat sen, että Raamatun kautta ja erityisesti sitä lukemalla me opimme tuntemaan Jeesusta enemmän.

Minä olen – Lammasten ovi – Joh. 10:1-10 – Opetus

Dia 1

Heippa! Onpa hieno nähdä teistä kaikki tänään täällä. Olette kaikki äärimmäisen lämpimästi tervetulleita tähän opetushetkeen. Mahtavaa, että juuri teistä jokainen pääsi tänään tänne. Minun nimeni on: _____. Tähän alkuun voitaisiin käydä lyhyt kuulumiskierros.

Mitä sinulle kuuluu tänään?

Dia 2

Pistetään tähän alkuun heti kädet ristiin ja pyydetään tähän hetkeen Taivaan Isän läsnäoloa. Kiitos rakas Taivaan Isä siitä, että sinä sanassasi lupaat, että kuulet meidän jokaisen rukouksen. Kiitos siitä, että sinä myös vastaat jokaiseen meidän pyyntöön ajallasi sekä tavallasi. Auta meitä luottamaan, että sinä kuljet hyvän paimenen tavoin meidän rinnallamme ja sinä et koskaan hylkää meitä. Kiitos, että autat meitä ymmärtämään mitä tarkoitat, kun sanot olevasi lammasten ovi. Ole sinä itse meidän kanssamme ja anna meille mukava yhteinen hetki. Kiitos, että saan käteni liittää ja sinua kiittää. Amen.

Dia 3

Miksi on olemassa ovia?

Mitä eri tehtäviä ovella on?

Oven kautta menemme johonkin sisään tai tulemme jostakin ulos. Oven tarkoitus on myös pitää tuntemattomat ulkopuolella, pitää sisällä olijat turvassa ja pitää huoneet lämpiminä. Ovi on myös virallinen tie rakennukseen. Usein esimerkiksi varkaat voivat pyrkiä sisään esimerkiksi ikkunoiden kautta. Tässä muutama esimerkki siitä mitä tehtäviä ovella on.

Dia 4

Toimintaa varten tarvitset:

Lyijy- ja värikyniä + pyyhekumeja
+ teroittimia ja papereita!

Toiminnan tavoitteet:

Toiminnan on tarkoitus herättää tytöissä ja pojissa ajatuksia päivän aiheeseen liittyen. Eli mitä merkitystä ovella on ja tämän kautta myöhemmin nostaa esiin mitä tarkoittaa, että Jeesus sanoi olevansa ovi johonkin.

Seuraavaksi on edessä lyhyt toimintahetki. Saatte jokainen paperin ja kynän sekä mahdollisuus on käyttää erilaisia värikyniä. Teidän tehtävänänne on piirtää ovi. Piirtämänne ovi saa olla juuri sen näköinen kuin sinä haluat. Kun kaikki ovat piirtäneet haluamansa näköisen oven, käymme ne vuorotellen läpi. Kun tulee sinun vuorosi näytää piirtämäsi kuva ja kerro mihin sinun piirtämäsi ovi johtaa. Se voi johtaa mihin tahansa haluat. Saatte aikaa oven piirtämiseen 5-10 minuuttia, jonka jälkeen käydään läpi, mihin teidän ovenne johtaa.

Diat 5 ja 6

Vinkki:

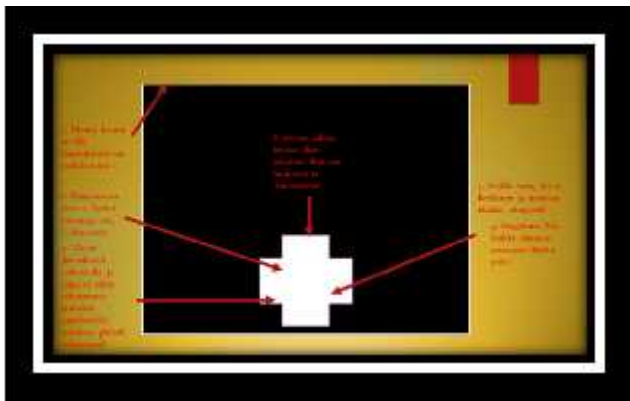
Pienempien kanssa voit lukea raamatunkohdan yhdessä dialta.

Vanhempien lasten kanssa voit laittaa heidät etsimään kohdan myös Raamatusta.

Seuraavaksi luemme yhdessä yhden raamatunkohdan sisältämän vertauksen. Tuo vertaus löytyy Johanneksen evankeliumista ja sen 10. luvun jakeista 1–10. Luetaan tämä kohta yhdessä.

"Totisesti, totisesti: se, joka ei mene lammastarhaan portista vaan kiipeää sinne muualta, on varas ja rosvo. Se, joka menee portista, on lampaiden paimen. Hänelle vartija avaa portin, ja lampaat kuuntelevat hänen ääntään. Hän kutsuu lampaitaan nimeltä ja vie ne laitumelle. Laskettuaan ulos kaikki lampaansa hän kulkee niiden edellä, ja lampaat seuraavat häntä, koska ne tuntevat hänen äänensä. Vierasta ne eivät lähde seuraamaan vaan karkaavat hänen luotaan, sillä ne eivät tunne vieraan ääntä." Jeesus esitti heille tämän vertauksen, mutta he eivät ymmärtäneet, mitä hän puheellaan tarkoitti. Siksi Jeesus jatkoi: "Totisesti, totisesti: minä olen lampaiden portti. Ne, jotka ovat tulleet ennen minua, ovat kaikki olleet varkaita ja rosvoja, eivätkä lampaat ole kuunnelleet heitä. Minä olen portti. Se, joka tulee sisään minun kauttani, pelastuu. Hän voi vapaasti tulla ja mennä, ja hän löytää laitumen. Varas tulee vain varastamaan, tappamaan ja tuhoamaan. Minä olen tullut antamaan elämän, yltäkylläisen elämän.

Dia 7

Huomaa, että tämän opetustekstin sisältämät numerot, tarkoittavat diassa näkyvien, eri tekstien ja kuvien ilmestymisjärjestystä. Klikkaa aina diaesitystä eteenpäin, kun vastaan tulee numero. Huomaa, jokainen klikkaus edeltää yhden nuolen ilmestymisen, ennen tekstiä.

1. Kuvitellaan, että tämä edessäni diassa oleva laatikko on huone, jonka sisällä on suuri palkinto. (Mikäli sinulla ei ole dioja käytössä, käytä havainnollistamisessa esim. isoa pahvilaatikkoa, johon olet piirtänyt/leikannut ristinmuotoisen oven.)
2. Laatikossa on ovi!
3. Ainoa sääntö, joka rajaa huoneeseen pääsyä on, että ainoastaan ne, jotka eivät heränneet ja nousseet tänään sängystä pois aamulla, pääsevät tämän huoneen sisälle.
4. Meille taisi syntyä ongelma. Yksikään tämän huoneen henkilöistä ei voi siis astua huoneeseen. Me kaikki nousimme tänään sängystä ylös. En ainakaan nähnyt, että ketään olisi tuota sängyssä tänne paikalle. Me rikoisimme sääntöä siis jo ennen kuin tiesimme siitä mitään.
5. No, jos kerran olemme rikkoneet sääntöä, niin emmekö me voisi koittaa mennä jotakin toista kautta sisälle kuin ovesta? Mitä muita vaihtoehtoja meillä on? Mitä jos kiipeämme laatikon reunaa pitkin ja menemme sitä pitkin sisälle? Onko tuo oikein? Ei ole. Sääntö oli, että vain oven kautta voi mennä sisällä. Mikäli yritämme mennä sisään jotakin muuta kautta, rikomme sääntöä ja olemme kuin varkaita, jotka pyrkivät sisälle muuta kuin oven kautta.

6. Jeesus kertoi tänään lukemassamme raamatunkohdassa olevansa ovi. Mutta mi-
hin tämä Jeesus-ovi johtaa? Raamattu opettaa, että se johtaa Taivaan Isän luokse eli
taivaaseen. On vain yksi tie päästä taivaaseen ja tapa tulla hyväksytyksi Jumalan
silmissä ja se on olla täydellinen koko ajan eli olla rikkomatta niitä sääntöjä, joiden
kautta laatikkoon pääsi sisään. Voi ei, tässäkin on sama ongelma kuin laatikon sään-
nön kanssa. Meistä jokainen on rikkonut Jumalan meille antamia käskyjä, olemme
saattaneet kertoa valheen jollekin tai ottaa itsellemme jotain hyvin pientäkin, mikä
ei ole meidän. Mitä me voisimme tehdä? Me olemme rikkoneet Taivaaseen pääsyn
sääntöjä, emmekä voi päästä sinne. Mutta tämä raamatunkohta sisältää loistavan
uutisen. On keino, jonka kautta me voimme päästä taivaaseen, vaikka olemme rik-
koneet Jumalan käskyjä. Nimittäin joku muu kärsi puolestamme sen rangaistuk-
sen, joka kuului sääntöjä rikkoneelle.

7. Tämä henkilö on Raamatun mukaan Jeesus. Raamatusta saamme lukea, että Jee-
sus sanoi olevansa ovi taivaaseen ja jokainen joka kääntyy ja pyytää Jeesuksen apua,
pääsee ovesta sisään. Tämä on loistava uutinen. Aina, kun rikomme Jumalan meille
antamia sääntöjä ja teemme väärä tekoja, voimme kääntyä Jeesuksen puoleen ja
pyytää niitä anteeksi ja saamme uskoa, että hän haluaa antaa ne meille anteeksi.
Jeesus lupaa siis pelastaa kaikki ne, jotka tulevat hänen luoksensa ja pyytävät hä-
neltä anteeksi ja apua. Jeesuksen pelastustyö tarkoittaa sitä, että meitä ei rangaista
pahojen tekojemme tähden vaan Jeesus kärsi tuon rangaistuksen meidän puolesta.

8. Jeesus sanoi lukemassamme raamatunkohdassa, että IHAN JOKAINEN, joka
turvaa ja kääntyy hänen puoleensa pelastuu. Siis ihan jokainenko? Jeesus haluaa
auttaa sekä auttaa niin rikasta kuin köyhää, tyttöä kuin poikaa, vangittua kuin va-
paata sekä sinua ja minua.

Dia 8

Tämän viikon muistolauseena toimii Johanneksen evankeliumin 10. luvun jae 9. Luimme tämän jakeen jo aikaisemmin, mutta luetaan se yhdessä ääneen vielä ainakin kahteen kertaan.

”Minä olen portti. Se, joka tulee sisään minun kauttani, pelastuu. Hän voi vapaasti tulla ja mennä, ja hän löytää laitumen.” Joh. 10:9

Muista tulostaa muistolauseet!

Dia 9

Toimintaa varten tarvitset:

Erivärisiä papereita + saksia + liimaa, lyijy- ja värikyniä + pyyhekumeja sekä teroittimia!

Toiminnan tavoitteet:

Tämän toiminnan kautta on tarkoitus muistuttaa tyttöjä ja poikia siitä, että Jeesus on ovi taivaan kotiin. Toiminta linkittyy opetukseen raamatunkohdan kautta.

Seuraavaksi askartelemme tämän kerran muistolauseen. Jokainen saa ottaa kaksi haluamaansa eriväristä paperia. Tehtävänäne on piirtää toiseen ovi ja sen jälkeen leikata se niin, että paperiin muodostuu oviaukko. Tämän jälkeen voitte liimata tämän paperin toiseen paperiin kiinni ja oviaukon sisään voitte kirjoittaa tämän opetuksen muistolauseen, jonka näytän teille kohta. Tämän jälkeen voitte vielä kuvittaa ja koristella askartelmaanne muistolausetta haluamallanne tavalla. Tähän käytetään aikaa sellaiset 10-15 minuuttia. Halutessanne voitte käyttää myös tulostamaani muistolausetta.

Dia 10

Miten me ihmiset voimme puhua Jumalalle tänäkin päivänä?

Me voimme lähestyä Jumalaa ja voimme puhua hänelle rukouksessa. Raamatussa Jumala on luvannut kuulla kaikki meidän rukoukset ja Hän vastaa niihin omalla ajallaan ja tavallaan. Kuitenkin niin, että se on aina meidän omaksi parhaaksi.

Dia II

Rukouksessa me voimme siis puhua Jumalalle ja pyytää esimerkiksi häneltä anteeksi väärä tekojamme. Laitetaan tähän loppuun vielä kädet ristiin. Rakas Taivaan Isä, kiitos siitä, että sinä rakastat meistä jokaista ihan äärettömän paljon. Kiitos siitä, että sinä olet meidän ovi taivaaseen. Kiitos siitä, että sinun luoksesi saa tulla ihan jokainen, vaikka olisimme tehneet väärä asioita ja rikkoneet sinun tahtosi. Auta meitä pyytämään toisiltamme anteeksi, mikäli olemme tehneet väärin toisiamme kohtaan. Anna meille myös voimaa antaa anteeksi toinen toisillemme, niin kuin sinä anteeksi annoit meille. Kiitos, että saan käteni yhteen liittää ja sinua kaikesta kiittää. Aamen!

Minä olen – Lammasten ovi – Muistolauseet

”Minä olen portti. Se, joka tulee sisään minun kauttani, pelastuu. Hän voi vapaasti tulla ja mennä, ja hän löytää laitumen.” Joh. 10:9

”Minä olen portti. Se, joka tulee sisään minun kauttani, pelastuu. Hän voi vapaasti tulla ja mennä, ja hän löytää laitumen.” Joh. 10:9

”Minä olen portti. Se, joka tulee sisään minun kauttani, pelastuu. Hän voi vapaasti tulla ja mennä, ja hän löytää laitumen.” Joh. 10:9

”Minä olen portti. Se, joka tulee sisään minun kauttani, pelastuu. Hän voi vapaasti tulla ja mennä, ja hän löytää laitumen.” Joh. 10:9

”Minä olen portti. Se, joka tulee sisään minun kauttani, pelastuu. Hän voi vapaasti tulla ja mennä, ja hän löytää laitumen.” Joh. 10:9

...HYVÄ PAIMEN

Minä olen – Hyvä paimen - Joh. 10:11-16

Tiivistelmä

Raamatunkohta, johon tämä opetus pohjautuu, on varmasti melkoisen monelle tuttu. Johanneksen evankeliumin 10. luvussa ja sen jakeissa 11-16 Jeesus vertaa itseään siis hyvään paimeneen. Hyvä paimenhan johtaa laumaa päivällä, ja yöllä hän taas toimii lauman vartijana. Näiden lisäksi hyvä paimen johdattaa lampaat sekä aamulla että illalla turvallisesti laitumelle ja taas takaisin tarhaan. Paimen kulki siis lauman edellä johtaen sitä turvallisista teistä ja lampaat tunsivat paimenensa äänen. Paimen myös huolehti lauman eri tarpeista. Paimen piti myös lauman turvassa villipedoilta. Kertoessaan vertausta Jeesus luetteli hyvän paimenen eli itsensä tuntomerkkejä. Hyvä paimen oli voimakas, epäitsekäs sekä uskollinen. Hän myös tunsi kaikki laumansa lampaat. Paimen huomasi jopa kaikkein pienimmän lampaan katoamisen ja palasi etsimään sitä. Hyvä paimen myös kantoi loukkautuneita tai sairaita lampaita hartioillaan. Kuvatessaan hyvää paimenta Jeesus tarkoitti koko ajan itseään. Jeesus antoi myös henkensä Golgatan keskimmäisellä puulla ihan jokaisen lampaan puolesta. Jeesus kutsuu ihan jokaista kadonnutta lammastaan takaisin luokseen ja lähtee itse heidät etsimään.

Opetuksen tavoitteet:

- **Päätavoite:** Tytöt ja pojat oppivat sen, että Jeesus vertasi itseään hyvään paimeneen.
- **Soveltava tavoite:** Tytöt ja pojat oppivat sen, että niin kuin hyvä paimen tuntee lampaansa nimiltä, niin Jeesus tuntee myös heistä jokaisen nimeltä. Tytöt ja pojat oppivat sen, että hyvän paimenen tavoin Jeesus on antanut henkensä meidän jokaisen puolesta.

Minä olen – Hyvä paimen - Joh. 10:11-16

Dia 1

Heippa! Onpa hieno nähdä teistä kaikki tänään täällä. Olette kaikki äärimmäisen lämpimästi tervetulleita tähän opetushetkeen. Mahtavaa, että juuri teistä jokainen pääsi tänään tänne. Minun nimeni on: _____. Tähän alkuun voitaisiin käydä lyhyt kuulumiskierros.

Mitä sinulle kuuluu tänään?

Dia 2

Laitetaan tähän alkuun heti ensimmäiseksi kädet ristiin ja pyydetään Taivaan Isältä iloa ja hauskoja hetkiä meille kaikille. Rakas Taivaan Isä, kiitos siitä, että saamme kokoontua yhdessä sinun kasvojesi äärelle. Kiitos, että sinä olet hyvä paimen ja me saamme olla sinun lampaitasi. Sinä tunnet meistä jokaisen ja paimensauvallasi paimennat. Anna meidän kuulla sinun rakastava äänesi, jolla johdat meidät vihreille niityille. Kiitos, että saan käteni liittää ja sinua kiittää. Aamen!

Dia 3

Tarvikkeet:

Muistikortit -> Katso liite 2

Liitteet sisältävät muistipeliin kuuluvat palat. Tulosta molemmat liitteiden sisältämät kuvasivut kahteen kertaan ja leikkaa kuvat muistipelin paloiksi ja laminoi ne!

Toiminnan tavoitteet:

Tämän toiminnan tarkoituksena on tuoda opetuksen avainsanoja ja asioita tutummaksi muistikorttien kautta. Toiminta sopii raamatunkohtaan siten, että muistikorttien kuvat linkittyvät todella hyvin opetuksen aiheeseen.

Seuraavaksi pelataan hieman muistipeliä. Muistipeliä pelataan noin 3-4 hengen ryhmissä. Muistipelin kuvat sisältävät kuvia opetuksen teemaan liittyen. (Mikäli tyttöjä ja poikia on vähän, voit itse muodostaa kolmen hengen ryhmiä. Jos tyttöjä ja poikia on paljon, voit laittaa heidät istumaan rinkiin ja laittaa jaon kolmeen tai neljään.) Pelaaminen kestää max. 10 minuuttia. Eniten pareja löytänyt ryhmästä voittaa.

Dia 4

Vinkki:

Pienempien kanssa voit lukea raamatunkohdan yhdessä dialta.

Vanhempien lasten kanssa voit laittaa heidät etsimään kohdan myös Raamatusta.

Seuraavaksi luetaan Raamatusta pieni pätkä. Kohta on Johanneksen evankeliumista luvusta 10. ja sen jakeet 11–13. Luetaan nuo jakeet yhteen ääneen.

"Minä olen hyvä paimen, oikea paimen, joka panee henkensä alttiiksi lampaiden puolesta. Palkkarenki ei ole oikea paimen eivätkä lampaat hänen omiaan, ja niinpä hän nähdessään suden tulevan jättää lauman ja pakenee. Susi saa lampaat saaliikseen ja hajottaa lauman, koska palkkapaimen ei välitä lampaista."

Dia 5

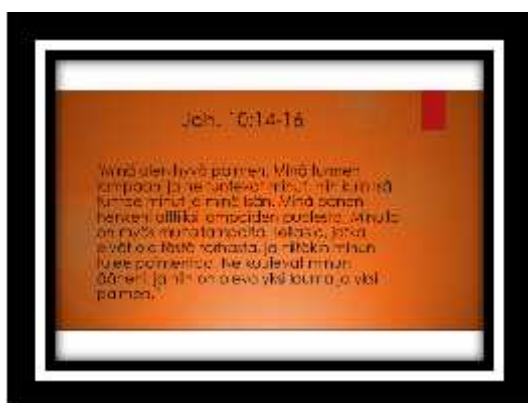

Millaisia asioita tekisit vain, jos saisit siitä palkkion?

Millaisia asioita teet mielelläsi, vaikka et saa niistä palkkiota?

Lukemassamme raamatunkohdassa Jeesus puhuu, että maailmassa on monia palkkarengin tapaisia henkilöitä, jotka paimentavat lampaista vain työkseen ja heti kun susi uhkaa laumaa, palkkarengi pakenee ja yrittää pelastaa vain oman henkensä. Näin susi pääsee raatelemaan lampaista. Jeesus sanoo kuitenkin, että Hän on Hyvä paimen. Jeesus sanoo toimivansa täysin päinvastaisesti. Jeesus oli valmis antamaan jopa henkensä lampaiden puolesta, niin paljon Jeesus rakastaa jokaista lamastaan.

Dia 6

Luetaan seuraavaksi taas lyhyt pätkä Raamatusta. Jatketaan siitä kohdasta mihin viimeksi jäätiin. Eli luetaan Johanneksen evankeliumin luvusta 10. jakeet 14–16. Luetaan jakeet yhteen ääneen.

"Minä olen hyvä paimen. Minä tunnen lampaani ja ne tuntevat minut, niin kuin Isä tuntee minut ja minä Isän. Minä panen henkeni alttiiksi lampaiden puolesta. Minulla on myös muita lampaista, sellaisia, jotka eivät ole tästä tarhasta, ja niitäkin minun tulee paimentaa. Ne kuulevat minun ääneni, ja niin on oleva yksi lauma ja yksi paimen."

Dia 7

Toimintaa varten tarvitset:

Sokkoliinat!

Katso tarkempi toiminnan selitys/ohjeet
opetuksen jälkeen tulevasta liitteestä!

Toiminnan tavoitteet:

Tämän toiminnan tavoitteena on auttaa tyttöjä ja poikia oivaltamaan, että Raamatun kautta voimme kuulla Jeesuksen äänen. Toiminta linkittyy raamatunkohtaasi, että kuten ainoastaan vapaaehtoisien avulla tytöt ja pojat pääsevät perille haluttuun paikkaan, niin yksin Jeesuksen avulla meistä jokainen voi päästä Taivaan kotiin.

Seuraavaksi edessä on lyhyt toimintahetki. Ihan ensimmäiseksi valitaan yksi vapaaehtoinen. Kuka haluaa toimia vapaaehtoisena. En vielä kerro, mistä on kyse. Se, joka haluaa toimia vapaaehtoisena, nostaa käden. (**Valitse vapaaehtoiseksi ensimmäiseksi käden nostanut.**) Vapaaehtoisen tehtävä on toimia ikään kuin paimenena ja muut saavat esittää lampaita. Lampaille tulee siteet silmille ja heidän tulee päästä niityltä taikaisin aitaukseen turvaan. Tämä siirtyminen tapahtuu kahdella eri tavalla. **Siirtyminen I:** Lampaat siirtyvät osoittamaani aloituspaikkaan, jossa sidomme peitteet silmille. Tässä kohtaa vapaaehtoinen ei sano tai tee mitään. Kun kaikki saavat peitettyä silmät annan luvan lähteä liikkumaan tässä tilassa. Teidän tehtävänne on löytää silmät sidottuina aitaukseen. Valmiina, paikoillanne ja hep! **Siirtyminen II:** Tässä kohtaa meidän vapaaehtoinen astuu kuvaan. Lampaat voivat

siirtyä takaisin niitylle eli aloituspaikalle. Siellä voitte pistää taas siteet silmille ja odottaa jatko-ohjeita. Tässä kohtaa vapaaehtoisen tehtävä on ohjata lammaslauma niityltä turvaan aitaukseen. Tehtäväsi on ohjata lampaat äänelläsi tai kädestä pitämällä aitaukseen. (Toiminnan jälkeen palataan takaisin opetukseen.)

Dia 8

Millaista oli kulkea kohti päämäärää ilman ohjeistusta ja tietoa missä päämäärä on?

Millaista oli kulkea kohti päämäärää ohjauksen kanssa?

Niin kuin varmasti huomasitte, oli aika hankalaa löytää perille ilman minkäänlaisia ohjeita siitä, mihin pitää mennä ja miten sinne mennään. Puolestaan oli suhteellisen helppoa löytää perille, kun sinulle annettiin ohjeet minne mennä ja milloin kääntyä mihinkin suuntaan. Ei se täysin vaivatonta ollut, koska teillä oli silmät peitetty. Kuitenkin pääsitte turvallisesti perille.

Jeesus haluaa siis opettaa meille, että Hän on hyvä paimen ja me olemme hänen lampaitaan. Jeesus opettaa, että Hän tuntee jokaisen lampaan eli meistä jokaisen. Tässä raamatunkohdassa Jeesus opettaa, että kaikki häneen uskovat ovat yksi suuri lauma. Jeesus haluaa kutsua ja kantaa jokaisen maailman ihmisen tuohon laumaan. Vaikka me välillä eksyisimme laumasta ja lähtisimme Jeesuksen luota pois, niin aina me saamme palata takaisin laumaan ja Jeesuksen luokse. Jokainen meistä on lähtenyt välillä omille teilleen ja tehnyt asioita, jotka ovat vääriä Jumalan silmissä. Olemme saattaneet sanoa toisille pahasti tai olla tottelematta vanhempiamme. Olemme saattaneet joskus viedä jotain, mikä ei ole meidän omaamme. Näitä vääriä tekoja me saamme kuitenkin pyytää anteeksi, niin toinen toisiltamme kuin myös Jumalalta. Raamatusta Jumala on luvannut antaa meille väärät tekomme anteeksi, jos me niitä aidosti pyydämme. Loppujen lopuksi Jumala voi antaa meille anteeksi, koska Jeesus antoi hyvän paimenen tavoin oman henkensä, jotta väärät tekomme tulisivat anteeksi annetuiksi. Jeesus haluaa hyvän paimenen tavoin kuljettaa meidät perille taivaan kotiin. Ihan kuin tuossa meidän harjoituksessa, meistä ei kukaan pääse perille omin neuvoin. Ihan jokainen ihminen kulkee kuin silmät sidottuina eikä löydä perille taivaaseen. Synti eli ihmisen väärät teot ovat kuin nuo siteet meidän silmillä tuossa harjoituksessa. Jeesus kuitenkin ohjaa meitä äänellään samalla tavalla kuin juuri hetki sitten meidän huikea vapaaehtoinen teki. **Kuinka moni arvaa miten me voimme erityisesti kuulla Jeesuksen äänen?** Kyllä, me voimme kuulla sen Raamatusta. Raamatusta voimme lukea millainen Jumala on, millaisia me ihmiset olemme ja miten me voimme pelastua ja päästä Taivaan kotiin. Tänään luimme aiemmin, että Jeesus kertoi olevansa Hyvä paimen ja antavansa henkensä lampaiden puolesta. Raamattu on ikään kuin navigaattori, joka ohjeistaa meidät Taivaan kotiin. Se antaa meille ohjeeksi, että uskomalla Jeesukseen ja pyytämällä häneltä anteeksi vääriä tekojamme rukouksessa, saamme luottaa ja uskoa siihen, että Hän ne anteeksi antaa ja vie meidät kerran Taivaan kotiin perille.

Dia 9

Seuraavaksi luetaan Raamatusta vielä kertaalleen jo aiemmin lukemamme raamatunkohta. Se toimii myös tämän opetuksen muistolauseena. Tuo kohta löytyy Raamatusta Johanneksen evankeliumin 10. luvasta ja sen jakeista 14 ja 15. Luetaan se muutamaan kertaan yhdessä ääneen.

"Minä olen hyvä paimen. Minä tunnen lampaani ja ne tuntevat minut, niin kuin Isä tuntee minut ja minä Isän. Minä annan henkeni alttiiksi lampaiden puolesta."

Joh. 10:14-15

Muista tulostaa muistolauseet!

Dia 10

Tarvikkeet:

Lyijy- ja värikyniä + pyyhekumeja + teroittimia + saksia + liimoja sekä erivärisiä papereita!

Toiminnan tavoitteet:

Tavoitteena on tämän kautta muistuttaa tyttöjä ja poikia siitä, että heistä jokaisen Jeesus tuntee nimeltä ja äänellään kutsuu omaan laumaansa. Hyvän paimenen ta-
voin Jeesus on antanut oman henkensä meidän ihan jokaisen puolesta.

Seuravaksi jaan teille muistolauseet tulostettuna. Te saattekin koristaa tuota muistolausetta haluamallanne tavalla. Olen varannut tänne eriväristä paperia, liimaa, saksia sekä erivärisiä kyniä. Voitte halutessanne vaikka askarrella muistolauseesta lampaan- tai paimenenmuotoisen.

Dia II

Laitetaan tähän loppuun vielä kädet ristiin ja rukoillaan. Rakas Taivaan Isä, kiitos että olet Hyvä paimen. Kiitos siitä, että tunnet minutkin nimeltä ja pidät minusta huolen ihan jokainen päivä. Kiitos, että olet minunkin pahojen tekojen puolesta kuollut. Kiitos, että sinä kuljet minun vierelläni ja kannat niinä hetkinä, kun en itse jaksa taivaltaa. Ole myös minulle rakkaiden ihmisten kanssa. Kiitos, että saan kä-
teni yhteen liittää ja sinua kaikesta kiittää. Aamen!

Minä olen – Hyvä paimen – muistolauseet

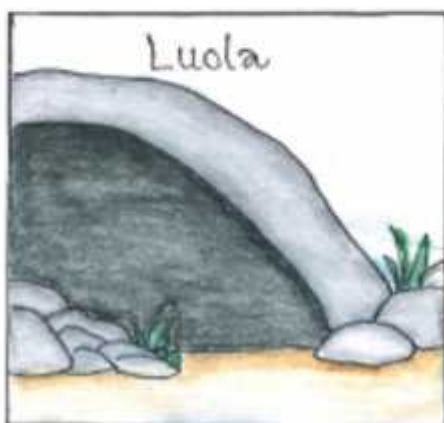
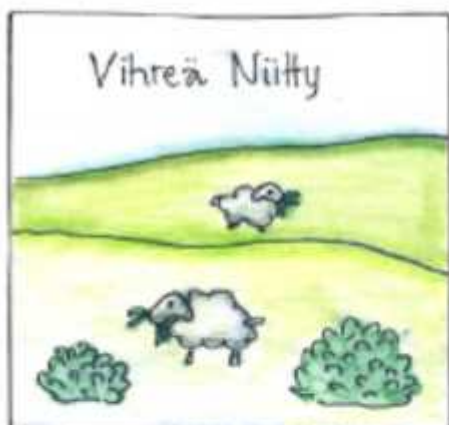
”Minä olen hyvä paimen. Minä tunnen lampaani ja ne tuntevat minut, niin kuin Isä tuntee minut ja minä Isän. Minä panen henkeni alttiiksi lampaiden puolesta.” Joh. 10:14-15

”Minä olen hyvä paimen. Minä tunnen lampaani ja ne tuntevat minut, niin kuin Isä tuntee minut ja minä Isän. Minä panen henkeni alttiiksi lampaiden puolesta.” Joh. 10:14-15

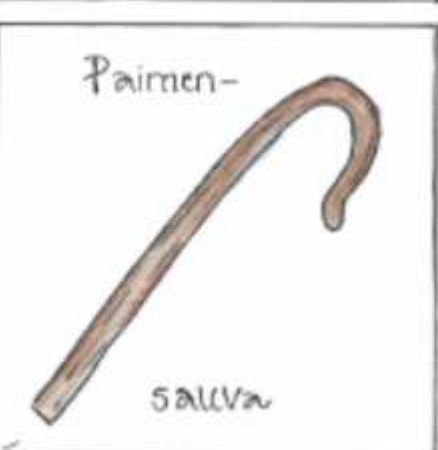
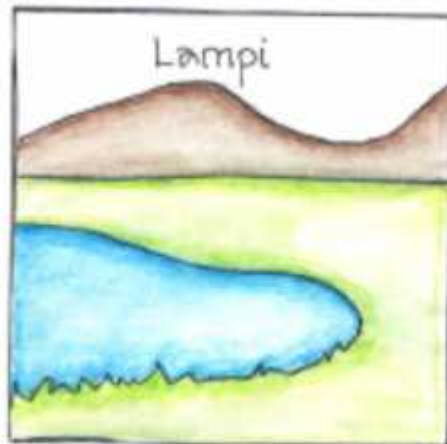
”Minä olen hyvä paimen. Minä tunnen lampaani ja ne tuntevat minut, niin kuin Isä tuntee minut ja minä Isän. Minä panen henkeni alttiiksi lampaiden puolesta.” Joh. 10:14-15

”Minä olen hyvä paimen. Minä tunnen lampaani ja ne tuntevat minut, niin kuin Isä tuntee minut ja minä Isän. Minä panen henkeni alttiiksi lampaiden puolesta.” Joh. 10:14-15

Minä olen - Hyvä paimen - muistipeli

Minä olen - Hyvä paimen - muistipeli

Minä olen – Hyvä paimen – toiminta 2 – paimenen ääni

Toiminnan idean on, että tyttöjen ja poikien joukosta valitaan yksi vapaaehtoinen, joka toimii eräässä vaiheessa Hyvän paimenen roolissa. Muut ovat toiminnan aikana lampaita. Ennen opetuksen alkua sinun tulee valita opetustilasta kaksi paikkaa. Valitse, missä sijaitsee lampaiden aloituspaikka (niitty) ja toiseksi valitse missä sijaitsee paikka, jonne lampaat pyrkivät pääsemään (aitaus). Toiminnan aikana lampaat pyrkivät siis pääsemään niityltä aitaukseen turvaan. Ensimmäisellä yrityksellä tytöille ja pojille ei kerrota missä aitaus sijaitsee, heidät laitetaan vaan liinat silmillä kulkemaan opetustilassa etsien aitausta. Tila, jossa he kulkevat kannattaa olla mahdollisimman avoin, että ei käy vahinkoja ja törmäyksiä. Heidän annetaan etsiä aitausta noin 3-5 minuuttia. Ideana on siis, että he eivät voikaan löytää aitaukseen. Toisella yrittämällä vapaaehtoinen eli Hyvä paimen astuu kehiin. Hänelle kerrotaan, missä aitaus on ja hänen tehtävänsä onkin ohjata muut niityltä aitaukseen käyttäen ääntä. Muilla on edelleen liinat silmillä. Kun he pääsevät perille, jatketaan opetusta. Toiminnassa liina kuvastaa syntiä, joka hämärtää meidän hengellisen ymmärryksemme ja näkökyvyn. Hyvä paimen taas kuvaa tietysti Jeesusta ja sitä, että hänen sanansa ohjauksessa tiedämme määränpään ja keinon päästä sinne. Eli Raamatusta, josta voimme lukea Jumalan puhetta meille, saamme ohjeet siitä, miten me voimme päästä taivaaseen. Yksin Jeesukseen kautta ja Jumalan armosta.

...YLÖSNOUSEMUS

J A E L Ä M Ä ♥

Riina Katinen

Minä olen – Ylösnousemus ja elämä – Joh. 11:25–26

Tiivistelmä

Jeesuksen opetti, että Hän on ylösnousemus ja elämä. Jeesus lisäsi myös, että yksikään, joka häneen uskoo, ei ikinä koe iankaikkista kuolemaa. Jeesus halusi siis näiden sanojen kautta opettaa meille kaikille, että uskomalla häneen, Jeesus lahjoittaa meille lopulta iankaikkisen elämän taivaassa. Nämä Jeesuksen sanat löytyvät keskeltä kertomusta, jonka lopussa Jeesus herätti Lasaruksen kuolleista. Jeesuksen sanat sisältyvät kokonaisuuteen, jossa Lasarus niminen henkilö, joka oli hyvin rakas Jeesukselle, sairastui vakavasti. Hänen sisaruksensa lähettivät Jeesukselle viestin tästä tapauksesta. Jeesus ei kuitenkaan pitänyt kiirettä mennessään Lasaruksen luokse vaan Hän odotti muutaman päivän. Kun Jeesus saapui kaupunkiin, jossa Lasarus oli elänyt, oli hän ollut kuitenkin jo kuolleen neljä päivää. Martta sanoi Jeesukselle, että jos tämä olisi tullut aikaisemmin, niin Lasarus ei olisi kuollut. Jeesus halusi opettaa niin Martalle kuin kaikille meillekin, että hän on jopa kuoleman yläpuolella. Lopulta Jeesuksen pyynnöstä hautakivi vieritettiin sivuun ja Jeesus huusi kovalla äänellä ja käski Lasarusta tulemaan ulos haudasta. Suuri ihmetapahtui, Lasarus nousi kuolleista ja käveli pois haudasta. Ihmiset tietysti olivat suuren hämmennyksen vallassa ja monet uskoivat Jeesukseen.

Opetuksen tavoitteet:

- **Päätavoite:** Tytöt ja pojat oppivat, että Jeesus lahjoittaa iankaikkisen elämän niille, jotka häneen uskovat.
- **Soveltava tavoite:** Tytöt ja pojat oppivat sen, että Jeesus on kaikkien meidän ihmisten asioiden, niin huolien kuin murheidenkin yläpuolella ja Häneltä saamme avun kaikkiin asioihin.

Minä olen – Ylösnousemus ja elämä – Opetus

Dia 1

Heippa! Onpa hieno nähdä teistä kaikki tänään täällä. Olette kaikki äärimmäisen lämpimästi tervetulleita tähän opetushetkeen. Mahtavaa, että juuri teistä jokainen pääsi tänään tänne. Minun nimeni on: _____. Tähän alkuun voitaisiin käydä lyhyt kuulumiskierros.

Mitä sinulle kuuluu tänään?

Dia 2

Heti alkuun voisimme laittaa kädet ristiin ja rukoilla. Rakas Taivaan Isä, kiitos siitä, että olet meistä jokaisen luonut ja antanut meille lahjaksi tämän elämän. Kiitos siitä, että osaisimme käyttää sen oikein, itse kunnioittaen, toisia auttaen ja sinua seuraten ja kiittäen. Kiitos, että pidät meistä huolta ihan jokaisena päivänä. Kiitos, että olet tässä hetkessä läsnä meidän keskellämme. Anna meille mukava yhteinen hetki sinun sanasi Raamatun äärellä. Opeta meille jokaiselle jotakin uutta sinusta. Kiitos, että saan käteni liittää ja sinua kiittää. Aamen!

Dia 3

Toimintaa varten tarvitset:

Tehtäväpaperi (Liite 2), kyniä + pyyhekumeja + teroittimia.

Toiminnan tavoite:

Tällä toiminnalla pyritään tuomaan opetukseen liittyvät raamatunjakeet tutuksi tytöille ja pojille.

Seuraavaksi saatte täytettäväksi lyhyen tehtävän, joka liittyy tämän päivän opetuksen aiheeseen. Ratkaistuanne tehtävän teille selviää, millä sanoilla Jeesus kuvasi itseään ja olemustaan. Tehtävässä on erilaisia kuvioita ja jokainen kyseisistä kuvioista vastaa aina yhtä kirjainta. Korvaamalla kunkin kuvion sitä vastaamaan annetulla kirjaimella saatte muodostettua lopulta oikean vastauksen. Tehtävän tekemiseen saatte aikaa sellaiset 10 minuuttia, kysykää tarvittaessa apua. (Nuorem-
pien lasten kanssa voit työstää tehtävää yhdessä.)

Dia 4

Vinkki:

Pienempien kanssa voit lukea raamatunkohdan yhdessä dialta.

Vanhempien lasten kanssa voit laittaa heidät etsimään kohdan myös Raamatusta.

Seuraavaksi voisimme lukea muutaman jakeen Raamatusta, jotka liittyvät päivän opetuksen teemaan, joka on Minä olen – Ylösnousemus ja elämä. Kohta löytyy Johanneksen evankeliumin luvusta 11 jakeista 25 ja 26. Luetaan nämä kaksi jakeita yhteen ääneen.

Jeesus sanoi: "Minä olen ylösnousemus ja elämä. Joka uskoo minuun, saa elää, vaikka kuoleekin, eikä yksikään, joka elää ja uskoo minuun, ikinä kuole. Uskotko tämän?"

Dia 5

Mitä asioita sinulla on elämässäsi, joista haluat pitää kiinni?

Seuraavaksi käsittelemme muutamia elämässä pärjäämisen kannalta tärkeitä asioita. Pohdimme myös, minkä takia nämä asiat ovat tärkeitä meille ja miten ne voivat meitä auttaa.

Seuraavaksi voisimme mennä istumaan ringiin. Minä nostan ringin keskelle neljä laatikkoa, joista kukin sisältää jonkin elämän kannalta merkityksellisen asian. Teistä ensimmäinen voisi nousta ja käydä katsomassa mitä laatikossa numero 1 on. Voit nostaa esineen pois laatikosta ja sanoa, mikä siellä oli ja näyttää sen muille, jonka jälkeen voit tuoda sen minulle. Tämän jälkeen voit istua takaisin paikallasi.

Dia 6

Opetusosuutta varten tarvitset:

4 x pientä laatikkoa/kippaa + 1 kolikko + lääkepurkki + kuva perheestä + risti. Mikäli sinulla ei ole saatavilla tarvittavia asioita, voit tulostaa kuvan, jossa on esim. kolikon tai lääkepurkin kuva.

Seuraavaksi käsittelemme muutamia elämässä pärjäämisen kannalta tärkeitä asioita. Pohdimme myös, minkä takia nämä asiat ovat tärkeitä meille ja miten ne voivat meitä auttaa.

Seuraavaksi voisimme mennä istumaan ringiin. Minä nostan ringin keskelle neljä laatikkoa, joista kukin sisältää jonkin elämän kannalta merkityksellisen asian. Teistä ensimmäinen voisi nousta ja käydä katsomassa, mitä laatikossa numero 1 on. Voit nostaa esineen pois laatikosta ja sanoa mikä siellä oli ja näyttää sen muille, jonka jälkeen voit tuoda sen minulle. Tämän jälkeen voit istua takaisin paikallasi.

Dia 6

Miten raha voi auttaa ihmistä?

Yksi kolikko ei pelasta ketään, mutta tässä tilanteessa tämä kolikko kuvaakin rahaa ja omaisuutta. Raha voi pelastaa ihmisen hengen moneen tavalla. Rahalla voit ostaa ruokaa, vaatteita ja asunnon. Siitä on siis monessa mielessä hyötyä. Rahalla ei voi kuitenkaan ostaa ihan kaikkea. Jos olet paikassa, jossa ei ole ruokaa, niin vaikka kuinka paljon sinulla olisi rahaa, ei se sinua tuossa kohtaa hyödyttäisi. Emme myöskään pysty ostamaan itsellemme tai toisillemme elämää. Raha voi olla hyödyllinen monessa kohtaa, mutta ei sekään ole ratkaisu ihan kaikkeen. Rahalla emme myöskään kykene ostamaan iankaikkista elämää eli taivaaseen emme pääse rahan avulla.

Seuraavaksi toinen teistä voisi käydä katsomassa mitä laatikossa numero 2 on. Avaa laatikko, ota esine pois ja esittele se muille, jonka jälkeen voit tuoda sen minulle ja palata paikallasi istumaan.

Dia 7

Miten lääkkeet voivat auttaa elämässä?

Lääkkeet kyllä monesti voivat olla ihmiselle suureksikin avuksi. Jos meillä särkee päätä, voidaan ottaa avuksi särkylääkettä. Jos meitä vaivaa allergia, niin voimme ottaa allergialääkkeen. Lääkkeet voivat jopa joissain tilanteissa estää ihmistä menehtymästä. Kuitenkin lääkkeet voivat rahan tavoin lopulta olla vain elämää pidentävä asia, ikuista elämää ei lääkkeidenkään avulla voi saavuttaa.

Seuraavaksi kolmas teistä voisi käydä katsomassa, mitä laatikossa numero 3 on. Avaa laatikko, ota esine pois ja esitele se muille, jonka jälkeen voit tuoda sen minulle ja palata paikallasi istumaan.

Dia 8

Miten perhe/läheiset voivat auttaa elämässä?

Perhe symboloi meille rakkaita ihmisiä tässä elämässä. Läheiset ja meille rakkaat ihmiset toimivat usein suurena voimavarana meidän elämässämme. Esimerkiksi vanhempamme huolehtivat, että meillä on ruokaa, vaatteita ja paikka jossa nukkua yöt turvallisesti. He vievät meidät sairaalaan, jos olemme pahasti kipeitä ja antavat meille lääkettä, jos niitä tarvitsemme. Joskus läheisimmät ihmiset voivat jopa riskeerata oman terveytensä pelastaakseen meidät. Kuitenkaan kukaan meistä ei voi

taata toisen turvallisuutta ihan jokaisena elämän hetkenä. Eikä kukaan läheinen ihmisenkään voi viedä meitä taivaaseen. Seuraavaksi neljäs teistä voisi käydä katsomassa, mitä laatikossa numero 4 on. Avaa laatikko, ota esine pois ja esittele se muille, jonka jälkeen voit tuoda sen minulle ja palata paikallesi istumaan.

Dia 9

Miten Jeesus voi auttaa meitä elämässä?

Risti. Se muistuttaa meitä siitä, että Jeesus kuoli puolestamme ristinpuulla ja nousi kuolleista. Elämässämme voi eteen tulla monenlaisia vaikeuksia ja raskaitakin hetkiä. Elämä sisältää niin iloja kuin suruja. Joskus meille itselle tai läheisille voi sattua jotain ikävää, kuten onnettomuus tai sairaus. Jumala haluaa kuitenkin muistuttaa meitä Raamatussa siitä, että me voimme aina turvata Häneen. Hän on luvannut kantaa meitä vaikeina aikoina. Rukouksessa me voimme kertoa Jumalalle ihan kaikki asiamme, niin iloiset kuin surullisetkin. Jumala on luvannut kuulla ne kaikki, vaikka emme niitä ääneen sanoisikaan. Jumala haluaa, että me turvautumme elämässämme yksin Häneen. Uskomalla ja turvautumalla Jeesukseen tässä ajassa, lupaa hän lahjoittaa meille iankaikkisen elämän. Jeesukseen uskomalla ja häneltä vääriä tekojamme ja rikkomuksiamme anteeksi pyytämällä saamme uskoa, että pääsemme kerran taivaan kotiin. Jeesus on ainoa näistä neljästä, joka toimii siis ilman minkäänlaisia rajoituksia. Jeesus on näistä se, joka lahjoittaa meille ihmisille ikuisen elämän ja vie meidät taivaan kotiin.

Dia 10

Muistolause:
 "Minä olen ylösnousemus ja elämä, joka uskoo minuun, se elää, vaikka olti kuollut. Eikä yksikään, joka elää ja uskoo minuun, ikinä kuole. Uskotko tämän?" Joh. 11:25-26

Seuraavaksi luetaan tämän kerran muistolause. Tämän kerran muistolause löytyy Johanneksen evankeliumin 11. luvusta ja sen jakeesta 16. Voidaan seuraavaksi lukea kyseinen jae muutamaan kertaan läpi.

Jeesus sanoi: "Minä olen ylösnousemus ja elämä. Joka uskoo minuun, saa elää, vaikka kuoleekin, eikä yksikään, joka elää ja uskoo minuun, ikinä kuole. Uskotko tämän?" Joh. 11:25-26

Muista tulostaa muistolauseet!

Dia 11

Toimintaa!

Toimintaa varten tarvitset:

Kyniä + pyyhekumeja + teroittimia +
 lappuja + sekä risti!

Toiminnan tavoitteet:

Tavoitteena tämän työskentelyn kautta on muistuttaa tyttöjä ja poikia, että Hän on elävä Jumala, joka haluaa olla yhteydessä meihin ja auttaa meitä. Tavoitteena on, että tytöt ja pojat oppisivat sen, että Jumalalle voimme kantaa ihan jokaisen elämämme asian, niin iloiset kuin ikävätkin asiat. Lisäksi tämän kautta pyritään siihen, että rukouksessa me voimme myös pyytää, että Taivaan Isä lahjottaisi meille ikuisenelämän lahjan eli uskon Jeesukseen.

Seuraavaksi jokainen saa kynän ja paperin. Tarkoituksena on, että kirjoitatte paperille jonkin rukouksen. Se voi sisältää joko pyynnön, kiitoksen tai voitte ihan kirjoittaa vaikka, mitä teille kuuluu tällä hetkellä. Voit myös kirjoittaa rukouksen, jossa rukoilet esimerkiksi jonkun läheisen puolesta. Voit kirjoittaa lapulle vaikka yhden sanan tai voit kirjoittaa myös hieman pidemmin. Sinun ei ole pakko kirjoittaa mitään, mikäli siltä tuntuu. Kun olet valmis, voit taittaa lapun ja tuoda sen tänne eteen ristin juurelle. Voit jättää lapun siis ristin viereen, siihen ei tarvitse pistää omaa nimeä. Voit tuoda myös tyhjän lapun tänne eteen. Jumala kyllä kuulee hiljaisimmatkin ja äänettömätkin huokaukset. Rukouksia ei lueta ääneen, ne jäävät itse kunkin ja Jumalan välisiksi asioiksi. Saamme kuitenkin luottaa, että Jumala näkee ja kuulee niistä jokaisen, koska Hän on elävä Jumala, joka kuulee ja näkee sekä rakastaa meistä kaikkia.

Dia 12

Ennen kuin lopetetaan tämä opetushetki, laitetaan vielä kädet yhteen ja rukoillaan. Kiitos, rakas Taivaan Isä, sinun pelastustyöstäsi. Kiitos, että rakastat meistä jokaista ihan äärettömän paljon. Kiitos, että et itse jäänyt hautaan, vaan nousit kuolleista ja elät yhä tänä päivänä ja tahdot kulkea meidän jokaisen rinnalla ja auttaa meitä kaikessa mitä me kohtaamme. Kiitos, että olet minut luonut juuri tämän kaltaiseksi kuin olen. Kiitos, että olet antanut minulle paljon rakkaita ihmisiä ja sinä tahdot olla myös heidän kanssaan ja apunaan. Kiitos, että olet minulle antanut lahjaksi tämän elämän. Kiitos, että saan käteni liittää ja sinua kiittää. Amen!

Minä olen - Hyvä paimen - muistolauseet

Jeesus sanoi: "Minä olen ylösnousemus ja elämä. Joka uskoo minuun, saa elää, vaikka kuoleekin, eikä yksikään, joka elää ja uskoo minuun, ikinä kuole. Uskotko tämän?"

Joh. 11:25-26

Jeesus sanoi: "Minä olen ylösnousemus ja elämä. Joka uskoo minuun, saa elää, vaikka kuoleekin, eikä yksikään, joka elää ja uskoo minuun, ikinä kuole. Uskotko tämän?"

Joh. 11:25-26

Jeesus sanoi: "Minä olen ylösnousemus ja elämä. Joka uskoo minuun, saa elää, vaikka kuoleekin, eikä yksikään, joka elää ja uskoo minuun, ikinä kuole. Uskotko tämän?"

Joh. 11:25-26

Jeesus sanoi: "Minä olen ylösnousemus ja elämä. Joka uskoo minuun, saa elää, vaikka kuoleekin, eikä yksikään, joka elää ja uskoo minuun, ikinä kuole. Uskotko tämän?"

Joh. 11:25-26

Minä olen - Hyvä paimen - toiminta 1 - kuvio arvoitus

Selvitä miten alla oleva Jeesuksen lause jatkuu, käyttämällä apuna seuraavaa ohjeistusta.

 A= E= I= J= L= M= N=

 O= S= U= Y= Ä= Ö=

Jeesus sanoi Hänelle:

Vastaus: _____

Minä olen - Hyvä paimen - toiminta 1 - kuvio arvoitus - ratkaisu

M I N Ä O L E N

Jeesus sanoi Hänelle:

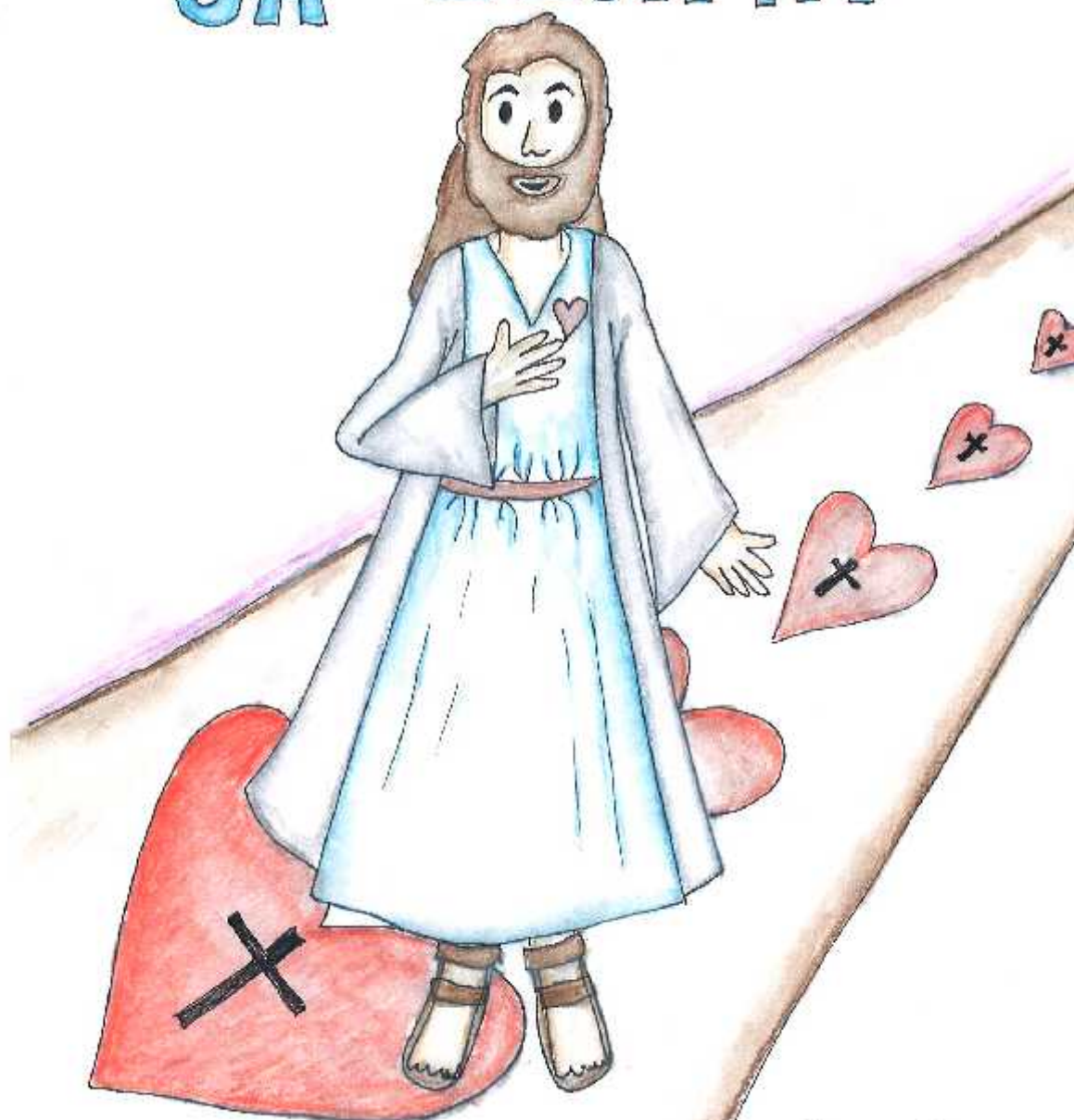
Y L Ö S N O U S E M U S J A

E L Ä M Ä

... TIE, TOTUUS
JA ELÄMÄ ♥

Piina Hätönen

Minä olen – Tie, totuus ja elämä – Joh. 14:1–6

Tiivistelmä

Tämän opetuksen raamatunkohdassa Jeesus halusi puheellaan opettaa opetuslapsilleen, että Hän menee Taivaallisen Isänsä luokse valmistamaan heille sijaa Jumalan luona. Jeesus on valmistanut tilaa myös meille kaikille muille Häneen uskoviille ihmisille. Jeesus haluaa opettaa ihmisille, että kun ihminen kohtaa hänet ja uskoo häneen, ihminen siirtyy kuolemasta elämään ja välttää iankaikkisen tuomion. Raamatun kohdassa Tuomas kysyy tietä Taivaan Isän luokse, koska ei tunne sitä. Jeesus vastasi Tuomakselle, että Hän on tie taivaaseen ja ihminen, joka tuntee Jeesuksen, tuntee myös Isän. Jeesus opetti siis, että Hän ja Isä ovat yhtä. Jeesus halusi myös painottaa, että Hänen sanansa ovat totuus ja ne sisältävät lupauksen iankaikkisesta elämästä Taivaan kodissa.

Opetuksen tavoitteet:

- **Päätavoite:** Tytöt ja pojat oppisivat, että yksin Jeesus on tie Isän luokse.
- **Soveltava tavoite:** Tytöt ja pojat oppisivat, että uskomalla Jeesukseen ja lukemalla Raamattua voimme oppia Hänestä ja tiestä Taivaan kotiin lisää.

Minä olen – Tie, totuus ja elämä – Joh. 14:1-6 – Opetus

Dia 1

Heippa! Onpa hieno nähdä teistä kaikki tänään täällä. Olette kaikki äärimmäisen lämpimästi tervetulleita tähän opetushetkeen. Mahtavaa, että juuri teistä jokainen pääsi tänään tänne. Minun nimeni on: _____. Tähän alkuun voitaisiin käydä lyhyt kuulumiskierros.

Mitä sinulle kuuluu tänään?

Dia 2

Rakas Taivaan Isä, kiitos tästä yhteisestä hetkestä, jonka saamme viettää. Kiitos siitä, että sinä olet meidän kanssamme ja sinä rakastat meitä jokaista äärettömän paljon. Kiitos, että autat meitä oppimaan tuntemaan sinua enemmän ja anna meille hauskoja hetkiä yhdessä. Kiitos, että saan kätteni liittää ja sinua kiittää. Aamen!

Dia 3

Toimintaa varten tarvitset:

Viisi itse valitsemaasi esinettä. Esimerkiksi: Kirja + muki + kenkä + tyyny ja pallo.

Toiminnan tavoitteet:

Toiminnan tavoitteena on tukea sitä, että tytöt ja pojat oppisivat, että yksin Jeesus on tie Isän luokse taivaaseen.

Seuraavaksi on vuorossa lyhyt toimintahetki. Mennään istumaan piiriin. Laitan piirin keskelle muutaman esineen. Saatte hetken aikaa katsoa niitä ja pyrkiä painamaan mieleen, mitä esineitä laitoin ringin keskelle. Aikaa painaa esineet mieleen on 30-60 sekunttia. **(Aika riippuu siitä, minkä ikäisiä opetukseen osallistuvat tytöt ja pojat ovat.)** Tämän jälkeen jokainen sulkee silmänsä ja sillä aikaa minä poistan esineiden joukosta yhden pois ja piilotan sen johonkin tässä tilassa. Kun olen piilottanut esineen, annan teille vinkin/ohjeet miten löydätte esineen. **(Annat kuitenkin tytöille ja pojille tahallasi väärät ohjeet ja tahallasi johdatat lapset pois esineen luota! Anna heille aikaa etsiä sellaiset 1-2 minuuttia. Koita kaikin mahdollisin tavoin varmistaa, että he eivät löydä esinettä. Kun pyydät heitä lopettamaan etsinnän, kokoa heidät taas piiriin istumaan ja kysy heiltä seuraavat kysymykset!)** Valitettavasti minun täytyi keskeyttää etsintänne, mutta ennen kuin ohjeistan teitä lisää, haluan kysyä teiltä kaksi kysymystä. **(Toiminta jatkuu diassa 5)**

Dia 4

Onko joku antanut sinulle joskus huonoja ohjeita? Mitä tapahtui?

Onko joku kertonut sinulle joskus valheen?

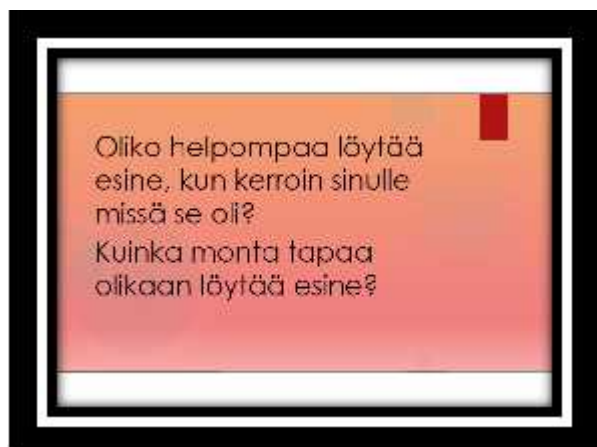
Miksi toden kertominen on tärkeää?

Dia 5

Seuraavaksi minun on sanottava teille, että on oikeasti vain yksi tapa löytää kadonnut esine. Esineen löytämiseen ei ole monia tapoja, vain yksi! Nyt tarvitsen yhden vapaaehtoisen. (Valitse yksi vapaaehtoinen.) Seuraavaksi kuiskaan valitsemalleni vapaaehtoiselle tarkasti, missä kadonnut esine on ja hän saa etsiä sen jälkeen. Kun esine löytyy, palataan takaisin ringiin ja minulla on teille taas muutama kysymys. Ensimmäinen on meidän vapaaehtoiselle tarkoitettu kysymys.

Dia 6

Oliko helpompaa löytää esine, kun kerroin sinulle missä se oli?

Kuinka monta tapaa oikaan löytää esine? (Yksi tapa)

Vinkki:

Pienempien kanssa voit lukea raamatunkohdan yhdessä dialta.

Vanhempien lasten kanssa voit laittaa heidät etsimään kohdan myös Raamatusta.

Dia 7

Seuraavaksi luemme Raamatusta lyhyen kertomuksen. Kohta on Johanneksen evankeliumi, luku 14 ja jae 1. Luetaan kohta yhteen ääneen, kun kaikki ovat sen löytäneet.

"Älköön sydämenne olko levoton. Uskokaa Jumalaan ja uskokaa minuun."

Jeesus halusi opettaa opetuslapsille, että heidän ei tarvitse pelätä tai olla murheellisia. Jeesus kehotti opetuslapsia luottamaan Jumalaan ja häneen itseensä kaikissa elämän asioissa. Jeesus halusi muistuttaa opetuslapsia ja samalla myös meitä, että meidän ei tule murehtia liikaa elämäntilanteitamme, vaan kiinnittää katseemme Häneen ja luottaa, että Taivaan Isä ja Jeesus voivat auttaa. Me saammekin luottaa Jeesukseen ihan jokaisessa elämämme asiassa nyt ja tulevaisuudessa. Joskus elämämme saattaa tulla eteen tilanteita, jotka pelottavat meitä ja joita emme täysin ymmärrä. Mutta me saamme kääntyä rukouksessa Taivaan Isän puoleen ja kertoa meidän tilanteestamme hänelle. Taivaan Isä on myös voimallinen auttamaan meitä kaikissa meidän elämän tilanteissa, ovatpa ne sitten pieniä tai suuria.

Dia 8

Jatketaan lukemista yhdessä, luetaan siis, Johanneksen evankeliumin luvusta 14, jakeesta 2 jakeeseen 6.

”Minun Isäni kodissa on monta huonetta -- enhän minä muuten sanoisi, että menen valmistamaan teille asuinsijan. Minä menen valmistamaan teille sijaa mutta tulen sitten takaisin ja noudan teidät luokseni, jotta saisitte olla siellä missä minä olen. Te tiedätte kyllä tien sinne minne minä menen.” Tuomas sanoi hänelle: ”Herra, emme me tiedä, minne sinä menet. Kuinka voisimme tuntea tien?” Jeesus vastasi: ”Minä olen tie, totuus ja elämä. Ei kukaan pääse Isän luo muuten kuin minun kauttani.”

Jakeessa 5 opetuslapsista Tuomas kysyi Jeesukselta rehellisen kysymyksen. Hän ei ollut ymmärtänyt, mihin Jeesus oli menossa ja miten sinne pääsee. Tuomas ei ymmärtänyt vielä, että Jeesuksen oli kuoltava ristillä ihmisten pahojen tekojen takia, jotta me voimme päästä taivaaseen. Meidän ei tule olla liian ankaria opetuslapsi Tuomakselle tuon kysymyksen takia. Ei ole ikinä väärin kysyä, mikäli emme tiedä vastausta. Kysymällä me usein opimme. Jeesus haluaa, että me tiedämme ja ymmärrämme, että me voimme luottaa Hänen käsiin koko elämämme.

Kuudennessa jakeessa Jeesus kertoo hyvin selvästi, että Hän on ainoa tie Taivaan Isän luokse eli Taivaaseen. Jeesus on evankeliumin eli ilosanoman totuus. Taivaaseen pääsemme siis, jos uskomme ja luotamme Jeesukseen.

Jeesus halusi myös opettaa, että se mitä hän sanoi ja opetti ihmisille oli totta. Jeesuksen opettamat asiat olivat siis totuus. Raamatusta voimme lukea siitä kaikesta, mitä Jeesus opetti. Raamatun sana on kokonaisuudessaankin Jumalan puhetta ihmisille. Raamattu kertoo meille totuuden siitä, millainen Jumala meillä on, millaisia me ihmiset olemme ja ennen kaikkea miten ihminen voi pelastua, yksin uskolla Jeesukseen.

Jeesus opetti myös, että hän on elämä. Tämä tarkoittaa sitä, että Jeesus haluaa kulkea meidän vierellemme ihan jokaisena elämämme päivänä. Hän haluaa antaa meidän elämäämme kaikkia hyviä asioita ja auttaa selviämään kaikista ikävistä asioista. Rukouksen avulla me voimme tässä elämässä myös jutella Jeesuksen kanssa. Jeesus haluaa kuitenkin myös lahjoittaa meille iankaikkisen elämän. Tämä tarkoittaa sitä, että elämän päättymisen jälkeen me pääsisimme Taivaaseen ja näkisimme Jeesuksen kasvoista kasvoihin. Jeesus lahjoittaa tämän iankaikkisen elämän niille, jotka uskovat Häneen ja uskovat hänen olevan tie Isän luokse ja hänen sanojensa olevan totuus.

Dia 9

Toimintaa varten tarvitset:

Toimintaa varten tarvitsee sinun varata reilusti tilaa. Toiminta olisi paras toteuttaa ulkona tai liikuntasalissa. Iso luokkahuone käy myös. Tarvitset myös opetuksen lopusta, liitteistä löytyvät TIE, TOTUUS ja ELÄMÄ paperit tulostettuna. Mikäli käytät lappuja usein, niin ne kannattaa laminoida.

Toiminnan tavoitteet:

Toiminnan ideana on johdatella tytöt ja pojat päivän opetuksen teemaan. Opetuksen raamatunkohtaan toiminta linkittyy siten, että raamatunkohdassa Jeesus sanoo olevansa tie, totuus ja elämä.

Seuraavaksi on edessä pieni toimintahetki. Seuraavaksi leikimme maa, meri, taivas-nimistä leikkiä, hiukan mukautetusti. Tässä leikissä maahan/lattiaan on merkattu kolme aluetta. Ne ovat nimeltään tie, totuus ja elämä. Seuraavaksi valitsemme yhden vapaaehtoisen. (Valitse yksi vapaaehtoinen.) Valitsemamme vapaaehtoinen on siis tässä leikissä: "Huutava ääni erämaassa." Te muut leikkijät olette Tauno/Taina Tallaajia. Huutava ääni erämaassa jää leikkialueen ulkopuolelle. Tallaajat menevät "Tielle". Leikin aloittaa Huutava ääni erämaassa huutamalla jonkin alueen nimen ja muiden tehtävä on juosta tuolle alueelle. Viimeiseksi perille saapunut tippuu pelistä pois. Huutava ääni erämaassa voi hämätä juoksijoita huutamalla esimerkiksi "totuus", vaikka juoksijat ovat jo "totuudessa". Jos joku juoksijoista lähtee "totuudesta", tippuu hän pois pelistä. Mikäli peli sujuu nopeasti, voidaan valita uusi Huutava ääni erämaassa. Tätä leikkiä leikitään sellaiset 5-10 minuuttia.

Dia 10

Seuraavaksi on edessä tämän kerran muistolause. Tämän kerran muistolauseena toimii Johanneksen evankeliumin 14. luvun jae 6. Luetaan se yhdessä vielä kahteen kertaan, jonka jälkeen jaan teille muistolauseet, joita saatte vielä pienen hetken ”tuunata”.

Tarvikkeet:

Lyijy- ja värikyniä + pyyhekumeja + teroittimia + saksia + liimoja sekä erivärisiä papereita!

”Jeesus vastasi: ”Minä olen tie, totuus ja elämä. Ei kukaan pääse Isän luo muuten kuin minun kauttani.” Joh. 14:6

Muista tulostaa muistolauseet!

Dia 11

Toimintaa varten tarvitsemasi asiat:

Tulostamasi TIE, TOTUUS ja ELÄMÄ kiekot, jotka löytyvät opetuksen jälkeen tulevista liitteistä.
+ esimerkiksi lasikulho tai muovilaatikko, johon kiekot laitetaan.

Toiminnan tavoitteet:

Toiminnan tavoitteena on pyrkiä painamaan tyttöjen ja poikien mieleen, että Jeesus opetti olevansa tie, totuus ja elämä. Tätä pyritään tukemaan sillä, että he saavat itse konkreettisesti käsiinsä tie-, totuus-, ja elämäkiekot ja niihin yhdistetään Jeesuksen itse lausumat sanat.

Tähän loppuun pelaamme vielä lyhyen pelin, jonka aikana jokainen pääsee kokeilemaan hieman onneaan. Nostan nyt tähän esille laatikon, joka sisältää kolmenlaisia ”kiekkoja”. Ne ovat nimeltään tie-, totuus- ja elämäkiekot. Niitä on jokaisia laatikossa tietty määrä. Teidän tehtävänä on vuorotellen yksi kerrallaan koittaa löytää jokaista eri kiekkoa yksi kappale mahdollisimman nopeasti. Aina, kun kaikki kolme erilaista kiekkoa löytyy, toistetaan kaikki vielä yhteen ääneen, että: ”Jeesus sanoi: Minä olen tie, totuus ja elämä.”

Dia 12

Rakas Taivaan Isä, kiitos, että lähetit poikasi Jeesuksen tänne maailmaan. Kiitos, että Jeesus on tie taivaaseen, auta meitä aina turvautumaan yksin Häneen. Auta meitä muistamaan, että ihan jokaisessa elämämme tilanteessa me voimme kääntyä Hänen puoleensa rukouksessa. Kiitos, että sinun sanasi on totuus. Kiitos, että Raamatussa kerrot, kuinka paljon sinä rakastat ihan jokaista meistä. Kiitos, että sinä haluat myös lahjoittaa meille iankaikkisen elämän, mutta haluat myös kulkea meidän vierellä jo tässä elämässä. Kiitos, että saan käteni liittää ja sinua kiittää. Aamen!

Minä olen – Tie, totuus ja elämä – muistolauseet

”Jeesus vastasi: ”Minä olen tie, totuus ja elämä. Ei kukaan pääse Isän luo muuten kuin minun kauttani.” Joh. 14:6

”Jeesus vastasi: ”Minä olen tie, totuus ja elämä. Ei kukaan pääse Isän luo muuten kuin minun kauttani.” Joh. 14:6

”Jeesus vastasi: ”Minä olen tie, totuus ja elämä. Ei kukaan pääse Isän luo muuten kuin minun kauttani.” Joh. 14:6

”Jeesus vastasi: ”Minä olen tie, totuus ja elämä. Ei kukaan pääse Isän luo muuten kuin minun kauttani.” Joh. 14:6

”Jeesus vastasi: ”Minä olen tie, totuus ja elämä. Ei kukaan pääse Isän luo muuten kuin minun kauttani.” Joh. 14:6

”Jeesus vastasi: ”Minä olen tie, totuus ja elämä. Ei kukaan pääse Isän luo muuten kuin minun kauttani.” Joh. 14:6

”Jeesus vastasi: ”Minä olen tie, totuus ja elämä. Ei kukaan pääse Isän luo muuten kuin minun kauttani.” Joh. 14:6

Minä olen - Tie, totuus ja elämä - Toiminta 2 - TTE-peli

Leikkaa tästä

TIE

Leikkaa tästä

TOTUUS

Leikkaa tästä

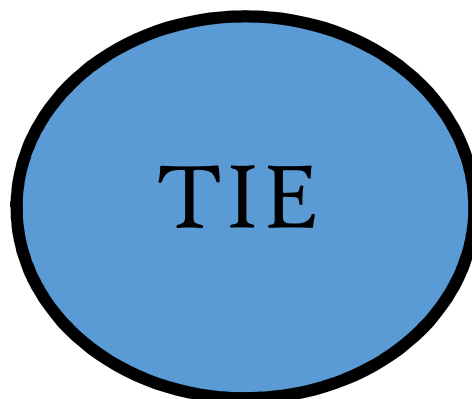
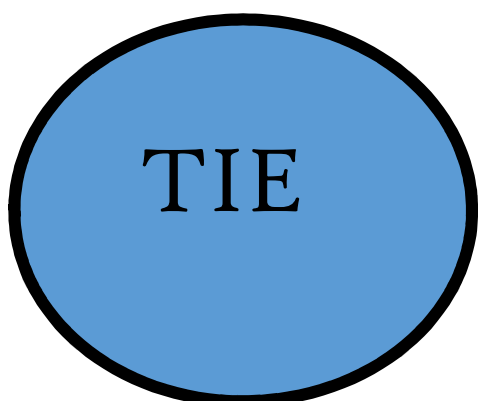
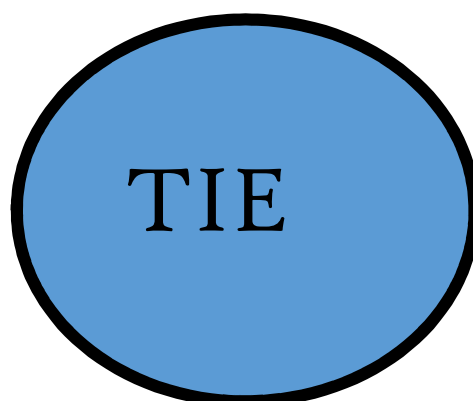
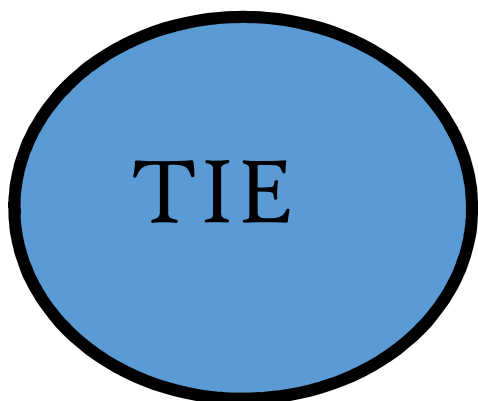
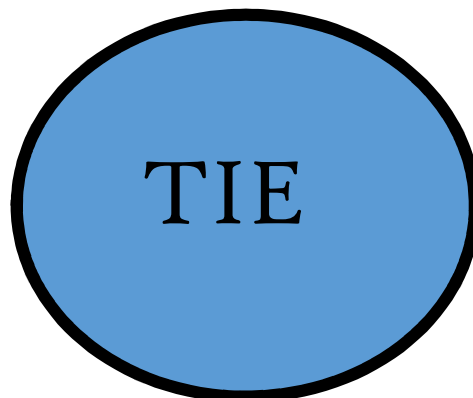
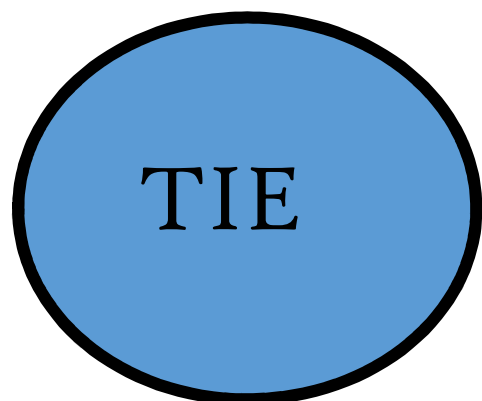
ELÄMÄ

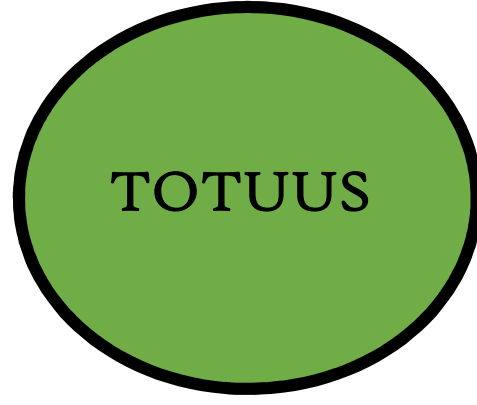
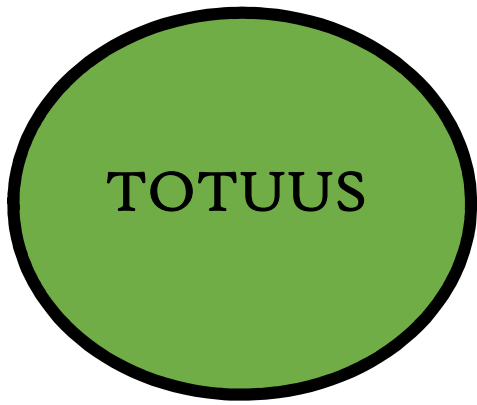
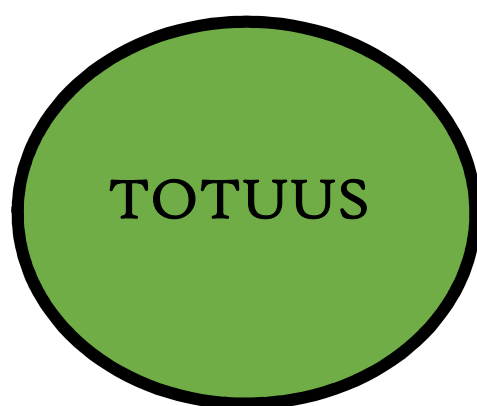
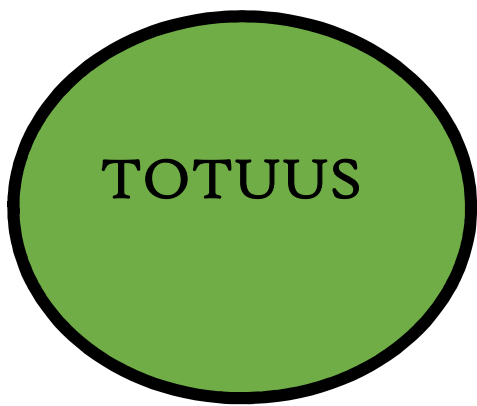
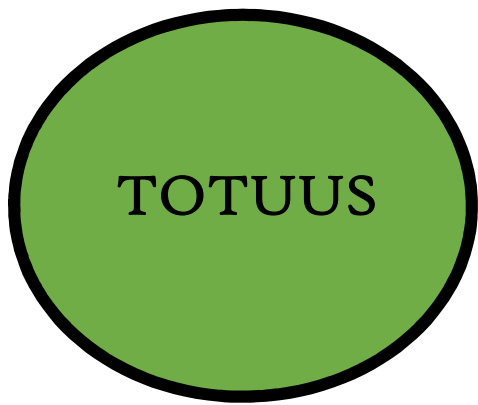
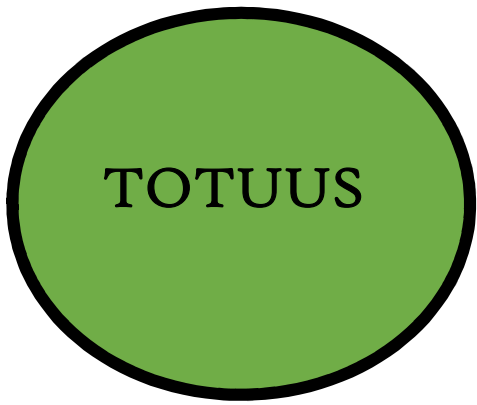
Leikkaa tästä

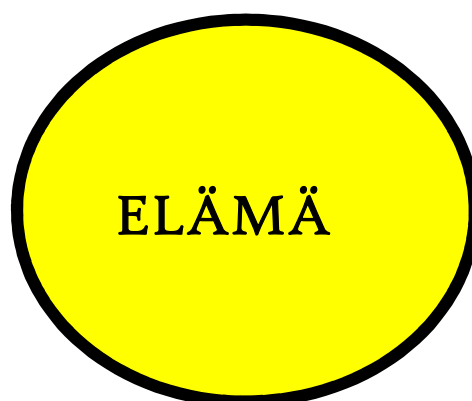
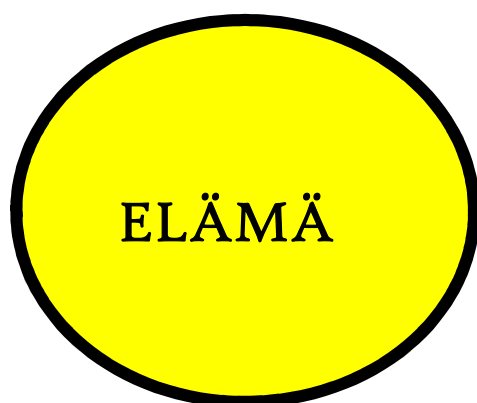
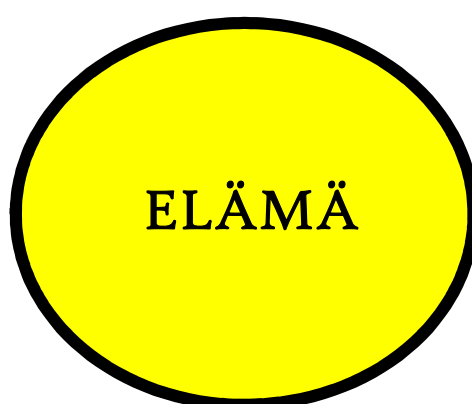
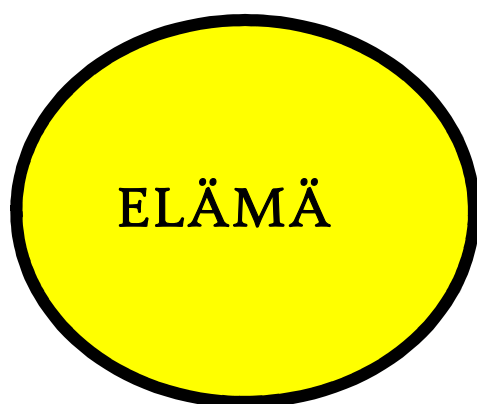
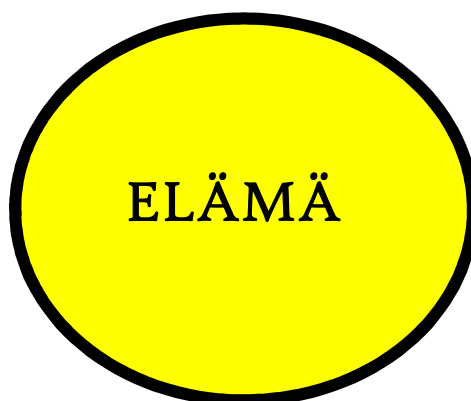
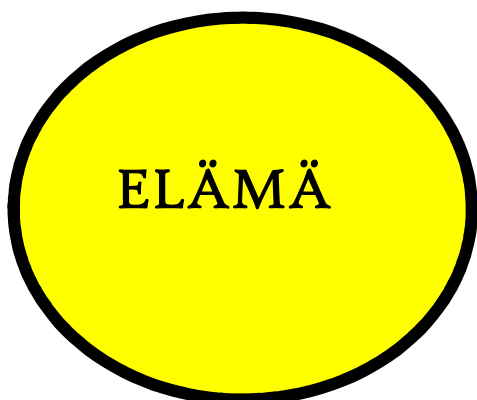

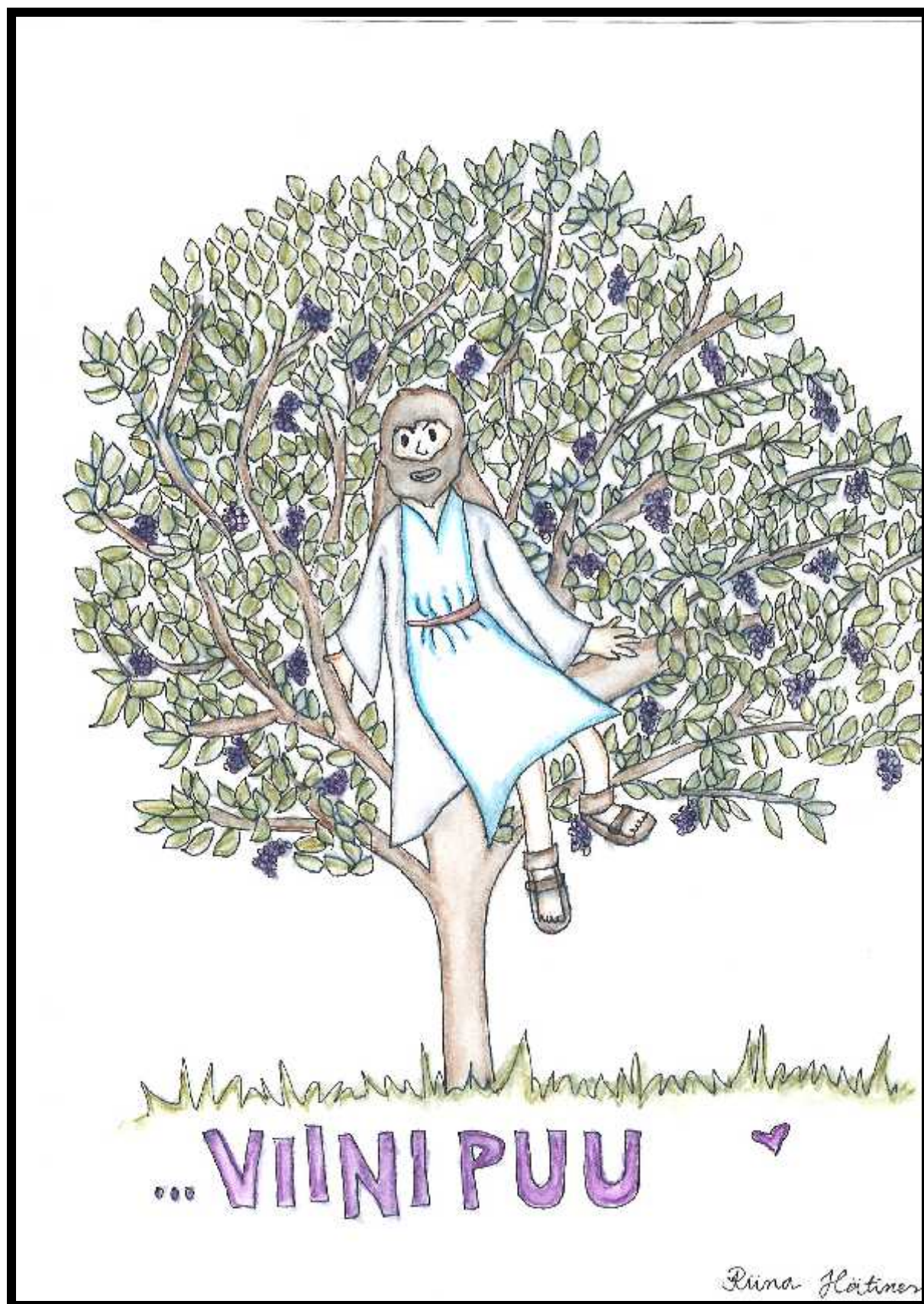
Minä olen - Tie, totuus ja elämä - Toiminta 3 - TTE-peli 2

Tulosta kiekot ja laminoi ne, niin ne kestävät paremmin käyttöä. Voit halutessasi myös tulostaa ne ja voit liimata ne esimerkiksi samankokoisten pahvinpalojen päälle, niin niistä tulee kiekkomaisempia.

Minä olen – Tosi viinipuu – Joh. 15:1-8

Tiivistelmä

Tämän päivän raamatunkohdassa Jeesus opetti opetuslapsilleen hänessä pysymisen tärkeydestä. Jeesus käytti siitä opettaessaan vertausta viinipuu. Viinipuu oli tuon ajan ihmisille asia, jonka parissa he olivat todella usein tekemisissä ja se oli heille hyvin tuttu. Viinipuu on kasvi, jossa on paljon oksia ja oksat tuottavat paljon viinirypäleitä. Kaikki oksat eivät kuitenkaan aina tuota rypäleitä. Jeesus halusi opettaa kuulijoilleen, että mikäli pysymme hänessä, niin me tuotamme paljon hedelmää. Mutta mikäli olemme irti Jeesuksesta, emme tuota hedelmää. Jeesus haluaa, että me tuottaisimme paljon hedelmää. Näitä hedelmiä ovat muun muassa ne, että olemme kilttejä, anteliaita sekä uskollisia. Ennen kaikkea Jeesus haluaa, että me rakastamme toinen toisiamme, niin kuin hän rakastaa meitä. Jeesus opettaa, että vain hänessä pysyen me voimme tuottaa näitä hyviä hedelmiä, joita Jumala meiltä odottaa.

Opetuksen tavoitteet:

- **Päätavoite:** Tytöt ja pojat oppisivat, että Jeesus on viinipuu, jonka yhteydessä olevat oksat tuottavat hyvää hedelmää, eli hyviä tekoja.
- **Soveltava tavoite:** Tytöt ja pojat oppisivat, että Jeesukselta saamme voimaa tuottaa hyvää hedelmää eli muun muassa olemaan kilttejä, anteliaita sekä uskollisia. Häneltä saamme myös voiman rakastaa toinen toisiamme, myös vihemiehiämme. Hänessä pysymällä ja Häneen uskomalla me pääsemme keran taivaaseen.

Minä olen – Tosi viinipuu – Joh. 15:1-8 – Opetus

Dia 1

Heippa! Onpa hieno nähdä teistä kaikki tänään täällä. Olette kaikki äärimmäisen lämpimästi tervetulleita tähän opetushetkeen. Mahtavaa, että juuri teistä jokainen pääsi tänään tänne. Minun nimeni on: _____. Tähän alkuun voitaisiin käydä lyhyt kuulumiskierros.

Mitä sinulle kuuluu tänään?

Dia 2

Rakas Taivaan Isä, kiitos, että sinä itse olet läsnä täällä kanssamme. Kiitos, että sinä opetat meille sanasi kautta, jotain uutta sinusta. Kiitos siitä, että sinä olet luonut meistä jokaisen ja haluat kulkea meidän vierellämme kantaen ja tukien, ihan jokaisena päivänä. Kiitos, että sinä voit antaa meille voimaa ja viisautta toimia arjen keskellä oikein, toisia ihmisiä kunnioittaen. Kiitos, että saan sinua käteni liittämään ja sinua kiittämään. Amen!

Dia 3

Tarvikkeet:

Kyniä ja papereita!

Toiminnan tavoitteet:

Toiminnan tavoitteena on herättää tytöissä ja pojissa ajatuksia liittyen päivän teemaan. Toiminta linkittyy raamatunkohtaan siten, että siinä uskovien odotetaan tuottavan hyviä helmiä Jumalan voimalla eli tekevän hyviä tekoja. Näitä hyviä tekoja ei uskovakaan tee omassa voimassa, vaan saa voimaa niiden toteuttamiseen Jumalalta.

Seuraavaksi jokainen teistä saa kynän ja paperin. Teidän tehtävänänne on kirjoittaa paperille sellaisia hyviä tekoja, joita olette tehneet tai uskotte, että voisitte tehdä esimerkiksi itselle, vanhemmille, kavereille tai tuntemattomille ihmisille. Saatte aikaa miettiä noin 5 minuuttia, jonka jälkeen käydään yhdessä läpi, millaisia asioita keksitte. (5 minuutin jälkeen käy tyttöjen ja poikien kanssa vastaukset läpi. Mikäli lapset eivät millään keksi, mitä voisivat kirjoittaa, voit antaa heille muutaman esimerkin. 1. Lahjoittaa pieneksi käyneitä vaatteita, sijata sängyn aamulla, lukea Raamattua, auttaa siskoa tai veljeä, auttaa kotitöissä jne.)

Diat 4, 5 ja 6

Seuraavaksi luemme Raamatusta Jeesuksen kertoman vertauksen itsestään. Vertauksessa Jeesus kertoo olevansa Tosi viinipuu. Vertaus löytyy Raamatusta, Johanneksen evankeliumista ja sen luvusta 15 ja sen jakeista 1-8. Luetaan tuo kyseinen kohta yhdessä läpi.

Vinkki:

Pienempien kanssa voit lukea raamatunkohdan yhdessä dialta. Vanhempien lasten kanssa voit laittaa heidät etsimään kohdan myös Raamatusta.

"Minä olen tosi viinipuu, ja Isäni on viinitarhuri. Hän leikkaa minusta pois jokaisen oksan, joka ei tuota hedelmää, mutta jokaisen hedelmää tuottavan oksan hän puhdistaa liioista versoista, jotta se tuottaisi hedelmää entistä enemmän. Te olette jo puhtaat, sillä se sana, jonka olen teille puhunut, on puhdistanut teidät. Pysykää minussa, niin minä pysyn teissä. Eihän oksa pysty tuottamaan hedelmää, ellei se pysy puussa, ja samoin ette pysty tekään, ellette pysy minussa." "Minä olen viinipuu, te olette oksat. Se, joka pysyy minussa ja jossa minä pysyn, tuottaa paljon hedelmää. Ilman minua te ette saa aikaan mitään. Joka ei pysy minussa, on kuin irronnut oksa: se heitetään pois, ja se kuivuu. Kuivat oksat kerätään ja viskataan tuleen, ja ne palavat poroksi." "Jos te pysytte minussa ja minun sanani pysyvät teissä, voitte pyytää mitä ikinä haluatte, ja te saatte sen. Siinä minun Isäni kirkkaus tulee julki, että te tuotatte runsaasti hedelmää ja niin osoitatte olevanne opetuslapsiani.

Dia 7

Raamattu puhuu siemenistä Jumalan sanana, joka istutetaan maahan. Raamattu kehottaa meitä istuttamaan näitä siemeniä eli Jumalan sanaa ihmisten sydämiin. Raamattu kehottaa meitä kertomaan ihmisille Jeesuksesta, jotta jokainen ihminen voisi löytää Jeesuksen elämäänsä. Me haluamme siis istuttaa näitä siemeniä mahdollisimman paljon. Voimme myös rukoilla, että se maa johon istutamme siemenet, olisi hyvää maata. Voimme rukoilla, että Jumala antaisi istuttamallemme siemenelle kasvun. Jumalan sanan kasvulle ihmisessä antaa voimaa se, että luemme Hänen sanaansa usein ja rukoilemme Jumalalta viisautta elää oikein.

Dia 8

Juurethan kuljettavat maasta imemänsä ravinnon aina ylöspäin esimerkiksi viinipuuta aina sen huipulle saakka. Jeesus haluaa opettaa ja muistuttaa meitä siitä, että me pysyisimme oksina kiinni juuressa, jotta me saamme Viinipuun juurien kuljettaman ravinnon itsellemme ja pysymme elävinä. Nämä viinipuun juuret voi nähdä olevan sekä Raamattu että rukous. Rukouksessa me voimme keskustella Jumalan kanssa ja kertoa Hänelle meidän kaikki asiamme ja pyytää voimaa tehdä oikeita asioita ja ennen kaikkea pysyä Hänessä aina kiinni. Tärkeää on myös, että luemme Raamattua, jonka kautta Jumala puhuu meille ja tekee työtä meissä.

Dia 9

Vertauksessahan Jeesus sanoi olevansa viinipuu. Jeesus myös kehotti meitä ihmisiä pysymään Hänen lähellään ja Hänessä kiinni. Tämä ei ole aina niin helppoa meille ihmisille. Itse asiassa meille ihmisille loppujen lopuksi se on mahdotonta, mutta Jeesus haluaa tarjota meille silti ilmaiseksi, mitään meiltä vaatimatta apuaan ja anteeksiantoon. Kun pysymme Jeesuksessa ja uskomme Häneen, on meillä lupaus pääsystä Taivaan kotiin. Kuitenkin Jeesus haluaa olla meitä lähellä jo täällä maanpäällä. Jeesus haluaa auttaa meitä ihmisiä ihan kaikissa asioissa ja tilanteissa. Jeesus haluaa lahjoittaa meille rakkauttaan ja Hän haluaa, että me rakastaisimme taas toinen toisiamme ja auttaisimme toinen toisiamme.

Dia 10

Vertauksen viinitarhurilla Jeesus tarkoitti Taivaan Isää eli Jumalaa. Viinitarhurin tehtäviksi vertauksessa mainittiin karsia oksia pois, jos ne eivät kannu hedelmää. Tämä on varmasti hyvin kivulias ja kova tehtävä viinitarhurille. Kuitenkin, jotta puu voisi hyvin ja se kykenisi kasvamaan, on huonot oksat poistettava puusta vaikka se tekisi kipeää. Jeesus opetti, että viinitarhurin tehtävä on myös huolehtia siitä, että hedelmiä tuottavat oksat pysyvät voimissaan. Jeesus haluaa opettaa meille, että me saamme luottaa, että viinitarhuri eli Taivaan Isä kyllä tietää mitä Hän tekee eikä Hän halua ketään katkaista pois puun yhteydestä vaan viimeiseen saakka yrittää pelastaa jokaisen oksan tuottamaan hedelmää.

Dia 11

Me ihmiset olemme vertauksen oksat, jotka kasvavat viinipuusta. Me olemme ikään kuin Jumalan käsiä ja jalkoja maanpäällä. Meidän tulisi palvella Häntä palvelemalla toinen toisiamme. Meidät on kutsuttu rakastamaan toinen toisiamme, sillä rakkaudella, jolla Jumala rakastaa meitä. Kuitenkin Raamattu opettaa, että oksat tuottavat hedelmää vain, jos ne pysyvät kiinni puussa. Meidän on siis tärkeää esimerkiksi rukouksessa pyytää Jumalalta voimaa pysyä Hänen lähellä.

Dia 12

Toiminnan tavoitteet:

Tämän toiminnan tarkoitus on tukea opetuksen nostamaa ajatusta siitä, että meidän on tärkeää pysyä kiinni Jeesuksessa. Toiminta kuvaa myös sitä, että ihmiselle ei ole aina helppoa pysyä kiinni Jeesuksessa.

Seuraavaksi leikimme lyhyen leikin. Sitä varten tarvitsen yhden vapaaehtoisena. Tarkoituksena on, että vapaaehtoinen toimii leikin johtajana, muiden tarkoituksena on yrittää pysyä hänessä kiinni, samalla tavalla kuin meidän tulee pyrkiä pysymään kiinni Jeesuksessa. Vapaaehtoisen tehtävänä on kulkea tätä tilaa ympäri ja tehdä lieviä ja jyrkkiä kaarroksia. Vapaaehtoinen voi yhtäkkiä hidastaa vauhtia tai lisätä sitä halutessaan. Nämä vapaaehtoisen tekemät erilaiset mutkat ja käännökset kuvaavat sitä, että myös meidän elämässä on asioita ja hetkiä, jolloin ei ole aina yhtä helppoa pysyä Jeesuksessa kiinni. Muiden tehtävänä on koittaa pysyä toisissaan kiinni ja sitä kautta kiinni ryhmän johtajassa. Leikki loppuu mikäli, jonkun ote irtaantuu muusta porukasta. Tämän jälkeen voimme vaihtaa ryhmän johtajaa. Valitaan siis ensimmäinen johtaja ja aloitetaan leikki. (Leikkiaika on sellainen 5-10 minuuttia.)

Dia 13

Jeesus opetti siis, että oksien pysyessä kiinni viinipuussa ne voivat tuottaa hyviä ja terveitä hedelmiä. Nämä hyvät hedelmät ovat sitä, että me eläisimme mahdollisimman hyvää ja rehellistä elämää sekä kykenisimme osoittamaan rakkautta ja huolenpitoa toisia kohtaan. Tätä meidän ei tarvitse kuitenkaan tehdä omassa voimassa vaan saamme pyytää Jumalalta voimaa ja viisautta tähän. Meistä jokainen on kutsuttu välittämään niistä, jotka tarvitsevat apua. Meidän hyvät hedelmät voivat näkyä hyvissä teoissa toisillemme. Kuitenkaan näiden hyvien tekojen ansiosta emme voi päästä taivaaseen, mutta ne osoittavat sen, että me olemme kiinnitettynä Jeesukseen.

Dia 14

Jotta me voimme tuottaa mahdollisimman paljon hyviä hedelmiä, me tarvitsemme myös mahdollisimman paljon aurinko ja vettä. Jeesushan on opettanut, että Hän on myös maailman valkeus eli kun elämme Jeesuksen lähellä, elämme valossa. Niin kuin viinirypäle kuolisi ilman valoa, me pikkuhiljaa helposti lakkaisimme tekevästä hyviä asioita. Toki me voimme tehdä hyviä tekoja toisillemme ilman uskoa Jeesukseen, mutta tällöin syynä on usein se, että me odotamme saavamme ainakin hyvää palautetta ja huomioita osaksemme hyvästä työstä. Jumalan vaikuttama rakkaus ei etsi itselleen kunniaa tai mainetta vaan se ennemmin vaikka kärsii, jotta toiset voisivat hyvin. Jeesus sanoo myös Raamatussa olevansa elävää vettä. Oksathan eivät tuota hyvää hedelmää, elleivät ne saa elävää vettä. Tämäkin kuvaa sitä, että meidän tulee pysyä lähellä Jeesusta ja oikeastaan Jeesuksessa kiinni.

Dia 15

Tarvitset:

Lyijy- ja värikyniä + erivärisiä papereita + pyyheku
meja + teroittimia + saksia + liimoja + tulostetut
muistolauseet jne.

Seuraavaksi on vuorossa tämän kerran muistolauseosio. Luetaan siis seuraavaksi yhdessä tämän kerran muistolause muutamaan kertaan. Sen jälkeen jaan teille halutessanne muistolauseen tulostettuna. Voitte myös, niin halutessanne ”tuunata” sitä tai tehdä ihan omanlaisen alusta asti antamieni tarvikkeiden avulla. Mutta ensin luetaan siis tämän kerran muistolause, joka kuuluu näin:

"Minä olen viinipuu, te olette oksat. Se, joka pysyy minussa ja jossa minä pysyn, tuottaa paljon hedelmää. Ilman minua te ette saa aikaan mitään. Joh. 15:5

Muista tulostaa muistolauseet!

Dia 16

Toimintaa varten tarvitset:

Ennakkoon valmistamasi puunrunko, sormiväri-maalit, kyniä ja alusta jonka päällä tytöt ja pojat voivat toimia sormivärien kanssa.

Toiminnan tavoitteet:

Toiminnan kautta pyritään opettamaan tytöille ja pojille se, että he kaikki kuuluvat samaan Jumalan perheeseen ja että heillä kaikille löytyy paikka Jumalan perheessä.

(Ennen opetuskerran alkua valmista mahdollisimman isolle paperille puunrunko, josta lähtee monia oksia. Oksia olisi hyvä olla ainakin sen verran, kun luulet lapsia tulevan opetukseen. Voit valmistaa puunrungon askartelemalla sen kartongista niin, että puunrunko on liimattu esimerkiksi valkoiselle suuremmalle kartongille, koska toiminnassa lapset painavat käden jäljet kiinni puun oksiin. Voit myös piirtää puunrungon ja oksat halutessasi.)

Seuraavaksi on vuorossa tämän kerran viimeinen juttu ennen loppurukousta. Minä olen valmistanut etukäteen puunrungon, jossa on valmiiksi oksia, joihin te voitte kukin kirjoittaa aina yhteen oksaan oman nimenne. Tämän jälkeen voitte myös

painaa kiinni oksaan oman käden jäljen, joka kuvastaa hyviä hedelmiä. Tämä kuvastaa myös sitä, että me kaikki olemme yhdessä kiinni samassa puussa eli me kaikki kuulumme samaan Jumalan perheeseen.

Dia 17

Seuraavaksi on loppurukouksen vuoro, joten laitetaan kädet ristiin ja rukoillaan. Kiitos Rakas Taivaan Isä, siitä, että sinä haluat kutsua meistä jokaisen sinun yhteyteesi. Kiitos, että et kuitenkaan pakota ketään jäämään luoksesi. Kiitos, että me saamme kaikki kuulua sinun perheeseesi. Anna meille voimaa ja viisautta kohdata toinen toisiamme rakkaudella ja anna meidän auttaa niitä, jotka apua tarvitsevat. Kiitos, että sinä annat meille kasvun ja sinä rakastat meistä ihan jokaista äärettömän paljon. Kiitos, että saan käteni liittää ja sinua kiittää. Aamen.

Minä olen – Tosi viinipuu – muistolauseet

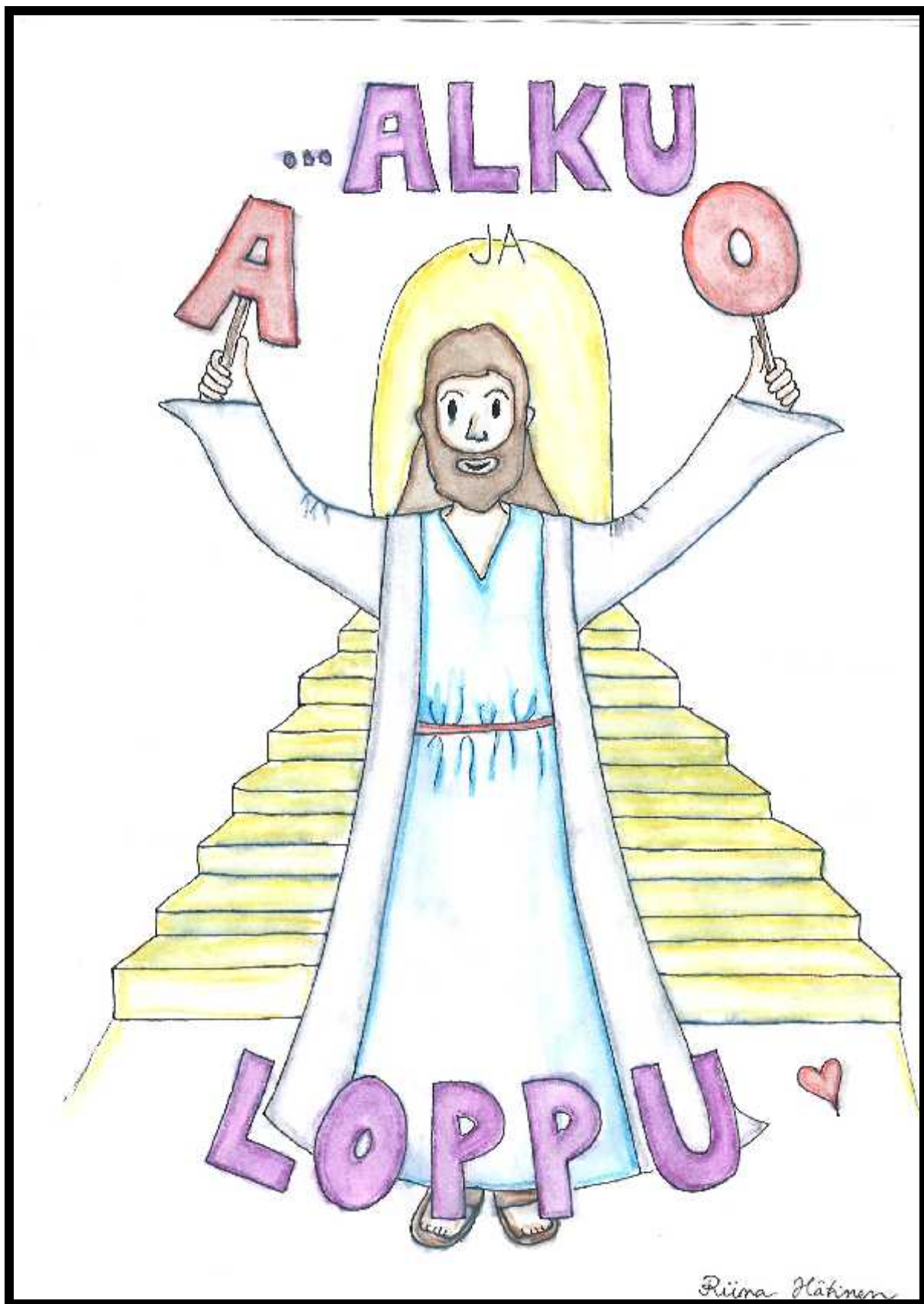
"Minä olen viinipuu, te olette oksat. Se, joka pysyy minussa ja jossa minä pysyn, tuottaa paljon hedelmää. Ilman minua te ette saa aikaan mitään. Joh. 15:5

"Minä olen viinipuu, te olette oksat. Se, joka pysyy minussa ja jossa minä pysyn, tuottaa paljon hedelmää. Ilman minua te ette saa aikaan mitään. Joh. 15:5

"Minä olen viinipuu, te olette oksat. Se, joka pysyy minussa ja jossa minä pysyn, tuottaa paljon hedelmää. Ilman minua te ette saa aikaan mitään. Joh. 15:5

"Minä olen viinipuu, te olette oksat. Se, joka pysyy minussa ja jossa minä pysyn, tuottaa paljon hedelmää. Ilman minua te ette saa aikaan mitään. Joh. 15:5

"Minä olen viinipuu, te olette oksat. Se, joka pysyy minussa ja jossa minä pysyn, tuottaa paljon hedelmää. Ilman minua te ette saa aikaan mitään. Joh. 15:5

Minä olen – Alku ja loppu – Ilm. 21:1-8

Tiivistelmä

Tämän opetuksen sisältämä raamatunkohta puhuu meille siitä kuinka Jeesus on alku ja loppu. Tämä tarkoittaa sitä, että Jeesuksen tiedossa on kaikki mitä on tapahtunut ja mitä tulee tapahtumaan. Raamattu opettaa selkeästi, että me ihmiset emme voi tietää varmasti omassa ymmärryksessämme edes mitä tulee tapahtumaan viikon, päivän tai edes tunnin kuluttua. Tieto siitä, että Jeesus kyllä tietää, mitä tulee tapahtumaan ja että se tulee tapahtumaan Hänen sallimuksestaan, antaa meille lohdullisen näkökulman tulevaisuuteen. Me saamme luottaa, että kaikki meidän elämämme asiat ovat loppujen lopuksi kolmiyhteisen Jumalan käsissä. Jeesus oli mukana siis jo luomisessa, Jumala loi kaiken Hänen kauttaan ja Jeesus tulee olemaan myös ihan lopussa. Me saamme luottaa ja uskoa, että Jeesuksen käsissä on ihan kaikki.

Opetuksen tavoitteet:

- **Opetuksen päätavoite:** Tytöt ja pojat oppisivat sen, että Jeesus sanoi olevansa alku ja loppu.
- **Opetuksen soveltavatavoite:** Tytöt ja pojat oppivat, että he voivat luottaa siihen, että heidänkin elämänsä jokainen päivä on Jeesuksen käsissä.

Minä olen – Alku ja loppu – Ilm. 21:1-8 – Opetus

Dia 1

Heippa! Onpa hieno nähdä teistä kaikki tänään täällä. Olette kaikki äärimmäisen lämpimästi tervetulleita tähän opetushetkeen. Mahtavaa, että juuri teistä jokainen pääsi tänään tänne. Minun nimeni on: _____. Tähän alkuun voitaisiin käydä lyhyt kuulumiskierros.

Mitä sinulle kuuluu tänään?

Dia 2

Rakas Taivaan Isä, kiitos sanasi lupauksesta, että sinä olet alku. Sinä loit kaiken mitä maailmassa on sanasi voimalla. Kiitos, että sinä olet myös loppu. Sinä sanot viimeisen sanan maailmassa. Kiitos, että sinun käsissäsi minä olen turvallisimissa käsissä maailmassa. Ole kanssamme tässä hetkessä ja opeta meille jotain uutta sinusta. Kiitos, että saan käteni liittää ja sinua kiittää. Amen!

Dia 3

Toimintaa varten tarvitset:

Jotkin esineet merkitsemään lähtö ja kiertopaikat,
esimerkiksi muovitötsät!

Toiminnan tavoitteet:

Toiminnan tavoitteena on hieman viritellä tyttöjä ja poikia opetuksen teemaan liittyen, joka oli ensimmäinen ja viimeinen. Tämä ilmenee siinä, että kisassa nousee esille teemat ensimmäinen ja viimeinen vahvasti.

(Tämän toiminnan työstäminen vaatii mielellään 8 henkilöä. Mikäli tyttöjä ja poikia on vähemmän toimi ohjeen 2 mukaan, muussa tapauksessa toimi ohjeen 1 mukaan. Toiminnan toteuttaminen vaatii jonkun verran tilaa, joten se suositellaan suoritettavaksi joko ulkona tai esimerkiksi liikuntasalissa. Mikäli näistä kumpikaan ei ole mahdollista, voit soveltaa toiminnan tilan mukaisesti toteutettavaksi.)

Ohjeet 1

Seuraavaksi on vuorossa lyhyt kilpailu. Ensimmäiseksi teemme sen, että jaamme teidät kahteen joukkueeseen. Kun olemme saaneet teidät jaettua joukkueisiin, niin joukkueet voivat mennä minun osoittamiin aloituspaikkoihinsa jonoihin. Nyt

voitte mennä kaikki riviin seisomaan ja sen jälkeen laitetaan jako kahteen, niin saadaan joukkueet muodostettua (**jako kahteen tapahtuu**). Nyt kun joukkueet on jaettu, niin voitte mennä molemmat joukkueet osoittamilleni aloituspaikoille. (**Osoita joukkueille heidän aloituspaikat.**) Kisa toimii niin, että annan tyylin millä tavoin juoksette jokaisella kierroksella. (**1. kierros normaalisti, 2. kierros takaperin 3. Karhukävelyllä eli kädet ja jalat maassa.**) Teidän tehtävänänne on kiertää ilmoittamani paikka (**voit merkata kierrettävän paikan esim. tötsällä tai 1,5l juomapullolla**). Jokaisen kierroksen aikana joukkueesta lähtee juoksemaan jonon ensimmäinen sekä viimeinen kisaaja. Kun kisaajat lähtevät juoksemaan annetulla tyyllillä, he kiertävät sovitun merkin ja palaavat jäljellä olevan joukkueensa luokse ja toimivat seuraavasti. Se, joka lähti kierrokselle jonon ensimmäiseltä paikalta, antaa lähtöluvan läpsäisemällä jäljellä olevan joukkueen jonossa ensimmäisenä olevalle henkilölle. Puolestaan viimeiseltä paikalta lähtenyt antaa luvan taas viimeisenä olevalle. Tämän jälkeen juoksijat poistuvat hetkeksi pelistä. Kun kaikki jäsenet ovat juosseet, joukkue palaa aloitusmuotoon ja lähtee toinen kierros käyntiin. Voittajajoukkue on se, jonka kaikki jäsenet ovat suorittaneet kaikki kolme kierrosta.

Ohjeet 2

Mikäli osallistujia on vähemmän kuin 8, niin toimi muuten samoin, mutta kisaajia lähtee kierrokselle vain yksi joukkueesta kerralleen. Ensiksi kierrokselle lähtee jonon ensimmäinen, joka palattuaan antaa luvan jonon viimeisellä jne. Voittajajoukkue on se, jonka kaikki jäsenet suorittavat kaikki kolme kierrosta.

Dia 4

Mitä hyviä asioita sinulle on tapahtunut?

Millaisia hyviä asioita sinulla on nyt elämässäsi?

Mitä asioita toivot tulevaisuudelta?

Diat 5, 6 ja 7

Seuraavaksi luemme muutaman jakeen Raamatusta yhdessä ja yhteen ääneen. Kohta, jonka luemme löytyy Raamatun ihan lopusta, itse asiassa sen viimeisestä kirjasta, nimeltä Johanneksen ilmestys. Luemme tuon kirjan luvusta 1 jakeet 1–8. Aloitetaan lukeminen kolmannella: 1, 2 ja 3...

”Jeesuksen Kristuksen ilmestys, jonka Jumala antoi hänelle näyttääkseen palvelijoilleen, mitä pian on tapahtuva. Jumala lähetti enkelinsä ja ilmoitti kaiken tämän palvelijalleen Johannekselle, joka nyt omalla todistuksellaan vahvistaa Jumalan sanan ja Jeesuksen Kristuksen todistuksen, kaiken minkä on nähnyt. Autuas se, joka tämän toisille lukee, autuaat ne, jotka kuulevat nämä ennussanat ja ottavat varteen sen, mitä tähän kirjaan on kirjoitettu, sillä hetki on lähellä. Johannes tervehtii Aasian maakunnan seitsemää seurakuntaa. Armoa ja rauhaa teille häneltä, joka on, joka oli ja joka on tuleva, ja niiltä seitsemältä hengeltä, jotka ovat hänen valtaistuimensa

Vinkki: Pienempien kanssa voit lukea raamatunkohdan yhdessä dialta. Vanhempien lasten kanssa voit laittaa heidät etsimään kohdan myös Raamatusta.

edessä, ja Jeesukselta Kristukselta, luotettavalta todistajalta, joka on esikoisena noussut kuolleista ja on maailman kuninkaiden hallitsija! Hänelle, joka rakastaa meitä ja on verellään vapauttanut meidät synneistämme, hänelle, joka on tehnyt meidät kuningassuvuksi ja Jumalan, Isänsä, papeiksi, hänelle kunnia ja valta aina ja ikuisesti! Aamen. Katso, hän tulee pilvissä! Kaikki ihmiset näkevät hänet, nekin, jotka hänet lävistivät, ja hänen tullessaan vaikeroivat maailman kaikki kansat. Näin on käyvä. Aamen. "Minä olen A ja O, alku ja loppu"*, sanoo Herra Jumala, hän, joka on, joka oli ja joka on tuleva, Kaikkivaltias.

Johanneksen ilmestys eli Ilmestyskirja ei ole se helpoimmin ymmärrettävä Raamatun sisältämistä kirjoista. Tämäkin kohta sisältää Johannes -nimisen miehen ilmes-tyksen, jonka hän sai juuri lukemamme raamatunkohdan perusteella Jeesukselta. Jeesus oli siis tässä kohtaa jo kuollut ja noussut taivaaseen. Hän kuitenkin ilmestyi Johannekselle tavalla, jota emme voi tietää tarkkaan ja ymmärtää ihmismielellä täysin. Voimme kuitenkin luottaa ja uskoa siihen, että näin on tapahtunut, koska Raamattu sanoo niin.

Dia 8

Lukemamme raamatunkohdan viimeisessä jakeessa eli jakeessa 8 Jeesus sanoi olevansa alku ja loppu. Suomessa nämä Jeesuksen sanat ovat siis käännetty sanoiksi alku ja loppu. Ilmestyskirja on alkujaan kirjoitettu Kreikan kielellä, ja siinä nämä sanat ovat kirjoitettu muotoon Alpha ja Omega. Alpha on kreikankielen aakkosissa ensimmäinen kirjain ja Omega puolestaan niiden aakkosten viimeinen kirjain. Nuo aakkoset ovat siis erilaiset kuin meidän suomalaiset aakkoset. Jeesus sanoi siis olevansa ensimmäinen ja viimeinen, alku ja loppu. Tässä kohtaa Jeesus ei puhu kuitenkaan aakkosista vaan hän puhuu siitä, mikä on totuus. Kaikki on siis saanut alkunsa Jeesuksen kautta ja kaikki tulee vielä päättymään Jeesuksessa.

Jeesus sanoi siis olevansa kaiken alku ja loppu. Jeesus haluaa opettaa meille, että hän on aina ollut ja Hän tulee aina olemaankin. Eikö ole aika ihmeellistä? Me ihmiset emme elä tässä ajassa ikuisesti vaan me synnymme ja jonain päivänä me kuolemme. Tätä on olla ihminen. Jeesus kuitenkin sanoo ja Raamattu opettaa, että Hän on ollut aina. Tätä on ihmismielen vaikea käsittää, että miten jokin asia voi olla aina olemassa. Tämä on kuitenkin Raamatun mukaan totta.

Mitä se sitten voisi tarkoittaa meille, että Jeesus on aina ollut ja tulee aina olemaan? Se tarkoittaa sitä, että Hän tietää mitä meille on tapahtunut, mitä meille tapahtuu ja kuuluu tällä hetkellä ja Jeesus tietää myös sen, mitä meille tulee tapahtumaan tulevaisuudessa. Tämä on ihmisen näkökulmasta lohdullista muistaa. Jokaisen meidän elämä on Jeesuksen käsissä, Hän ja Taivaallinen isämme tuntevat meistä jokaisen läpikotaisin. Taivaan Isä on meistä jokaisen luonut ja tehnyt meistä juuri sellaisia kuin olemme. Hänellä on myös meille jokaiselle paikka ja tarkoitus tässä elämässä. Kukaan meistä ei ole siis vahinko vaan me olemme kallisarvoisia helmiä Jumalan silmissä. Jeesus on myös kuollut meidän jokaisen puolesta ristinpuulla, mutta Hän ei jäänyt hautaan vaan Jumala nosti hänet kuolleista ja Jeesus elää yhä tänäkin päivänä, kuten tuli jo aiemmin mainittua.

Tälläkin hetkellä Jeesus Raamatun opetuksen mukaan rukoilee meidän jokaisen puolesta ja Hän kutsuu meitä jokaista Hänen luokseen. Jeesus tietää myös meidän jokaisen tulevaisuuden, joten meidän ei tarvitse liikaa jännittää mitä tulevaisuus tuo tullessaan. Saamme luottaa ja uskoa, että mitä ikinä tulee vastaan, Jeesus on luvannut kohdata sen meidän kanssamme. Tärkeimpänä asiana Jeesus lupaa kantaa meidät lopulta Taivaan kotiin, mikäli me uskomme Häneen ja tunnustamme hänelle meidän oman vajavuutemme ja sen, että olemme rikkoneet hänen käskyjään tekemällä vääriä asioita. Jeesus haluaa kuitenkin antaa anteeksi kaikki pahat teot, jos me niitä Häneltä anteeksi pyydämme. Jeesus on siis luvannut olla kanssamme nyt ja aina. Tuon lupauksen varaan meidän on hyvä jäädä.

Dia 9

Toimintaa varten tarvitset:

Kyniä + papereita + pyyhekumeja + teroittimia.

Toiminnan tavoitteet:

Tämän toiminnan tavoitteena on tukea päivän opetuksen aihetta pitämällä yllä Alku ja loppu -teemaa.

Seuraavaksi pelaamme peliä nimeltä Alpha ja Omega eli alku ja loppu. Idea on simppele. Me käymme aakkoset A-O läpi siten, että minä sanon aina kirjaimen ja teidän tehtävänä on kirjoittaa antamalleni paperille jokin tuolla kirjaimella alkava sana Raamatusta. Esimerkiksi A, niin kuin Aabraham ja J, niin kuin Jerusalem. Sana voi olla siis jonkun henkilön nimi, paikan nimi tai esimerkiksi Raamatun

sisältämän kirjan tai kirjeen nimi. Jokaisen kirjaimen kohdalla on 30 sekuntia aikaa vastata. (Nuorimmille tytöille ja pojille aika voi olla myös 1 minuutti, aikaa voi muuttaa kohderyhmän mukaan. Nuoremmille voi kirjata esimerkki sanoja valmiiksi esille.) Aloitetaan siis kirjaimesta A ja päätetään kirjaimen O. (Toimintaa... ja sen loputtua jatka näin.) No niin, nyt voidaan käydä vastaukset nopeasti läpi. Sanon kirjaimen ja jokainen halukas voi sanoa, minkä sanan keksi kirjaimelle.

Dia 10

Tarvikkeet:

Lyijy, ja värikyniä + erivärisiä papereita + pyyhekumeja + teroittimia + saksia + liimoja + tulostetut muistolauseet!

Seuraavaksi on vuorossa tämän kerran muistolauseosio. Luetaan siis seuraavaksi yhdessä tämän kerran muistolause muutamaan kertaan. Sen jälkeen jaan teille halutessanne muistolauseen tulostettuna. Voitte myös, niin halutessanne "tuunata" sitä tai tehdä ihan omanlaisen alusta asti antamieni tarvikkeiden avulla. Mutta ensin luetaan siis tämän kerran muistolause, joka kuuluu näin:

"Minä olen A ja O, alku ja loppu", sanoo Herra Jumala, hän, joka on, joka oli ja joka on tuleva, Kaikkivaltias. Ilm. 1:8

Muista tulostaa muistolauseet!

Dia 11

Seuraavaksi hiljennymme loppurukoukseen. Rakas Taivaan Isä, kiitos, että olet alku ja loppu. Kiitos, että sinä olet luvannut olla meidän kaikkien kanssa ihan jokainen päivä. Sinä tunnet meistä jokaisen läpikotaisin. Sinä tiedät mitä meille on tapahtunut, sinä tiedät mitä meille kuuluu nyt ja sinun käsissäsi on myös meidän tulevaisuus. Auta meitä turvautumaan enemmän ja enemmän sinuun. Kiitos, että olet meidät luonut ja puolestamme kuollut. Kiitos, että sinun työsi tähden me kaikki olemme äärettömän arvokkaita. Kiitos, että saan käteni liittää ja sinua kaikesta kiittää. Amen!

Minä olen - Alku ja loppu - muistolauseet

"Minä olen A ja O, alku ja loppu", sanoo Herra Jumala, hän, joka on, joka oli ja joka on tuleva, Kaikkivaltias. Ilm. 1:8

"Minä olen A ja O, alku ja loppu", sanoo Herra Jumala, hän, joka on, joka oli ja joka on tuleva, Kaikkivaltias. Ilm. 1:8

"Minä olen A ja O, alku ja loppu", sanoo Herra Jumala, hän, joka on, joka oli ja joka on tuleva, Kaikkivaltias. Ilm. 1:8

"Minä olen A ja O, alku ja loppu", sanoo Herra Jumala, hän, joka on, joka oli ja joka on tuleva, Kaikkivaltias. Ilm. 1:8

"Minä olen A ja O, alku ja loppu", sanoo Herra Jumala, hän, joka on, joka oli ja joka on tuleva, Kaikkivaltias. Ilm. 1:8

"Minä olen A ja O, alku ja loppu", sanoo Herra Jumala, hän, joka on, joka oli ja joka on tuleva, Kaikkivaltias. Ilm. 1:8

"Minä olen A ja O, alku ja loppu", sanoo Herra Jumala, hän, joka on, joka oli ja joka on tuleva, Kaikkivaltias. Ilm. 1:8

"Minä olen A ja O, alku ja loppu", sanoo Herra Jumala, hän, joka on, joka oli ja joka on tuleva, Kaikkivaltias. Ilm. 1:8

♥ MINÄ OLEN

Riina Häkkinen

Minä olen – ihme suuri ihme – Ps. 139:13–18

Tiivistelmä

Tämän raamattuopetusmateriaalin viimeisen opetuksen teema on ihmisen ainutlaatuisuus ja arvokkuus. Tutkailemme tätä teemaa Psalmin 139 jakeiden 13–18 välillä. Tämän psalmin on kirjoittanut Daavid. Valitsemieni jakeiden kohdalla Daavid keskittyy ylistämään Jumalan kaikkietävyyttä ja sitä, kuinka suuri ihme ihminen on. Daavid oivalsi kuitenkin sen, että ihmisen ainutlaatuisuus ja ihmeelisyys kumpusi loppujenlopuksi yksin Jumalan luomistyöstä. Jakeen 14 pohjalta voimme turvallisesti todeta, että jokainen ihminen on ainutlaatuinen ja suuri ihme, koska itse Jumala on hänet luonut. Taivaan Isä tuntee jokaisen ihmisen täysin läpikotaisin. Jumalan luomistyö meidän kaikkien kohdalla tarkoittaa sitä, että kukaan meistä ei ole sattumalta täällä vaan meillä kaikilla on tarkoitus. Katsoessamme peiliin voimme nähdä silmäparin, jonka Jumala on tahtonut syntyvän ja jota Hän rakastaa vaikka et sitä itse kykenisi aina ymmärtämään/uskomaan. Jakeet 16 ja 17 puhuvat erityisesti Jumalan kaitselmuksesta ihmistä kohtaan. Jokainen ihmisen päivä on Jumalan tiedossa, Hän tietää elämämme alun ja lopun sekä ilot että surut. Onhan Hän luonut meidät kaikki. Näin ollen ihmisen on turvallista jättää elämänsä yksin Herran käsiin.

Opetuksen tavoitteet:

- **Päätavoite:** Tytöt ja pojat oppivat sen, että heistä jokainen on ihme.
- **Soveltava tavoite:** Tytöt ja pojat oppivat sen, että heistä jokainen on äärettömän ainutlaatuinen ja arvokas Jumalan luomistyön tähden.

Minä olen – ihme suuri ihme – Ps. 139:13–18 – Opetus

Dia 1

Heippa! Onpa hieno nähdä teistä kaikki tänään täällä. Olette kaikki äärimmäisen lämpimästi tervetulleita tähän opetushetkeen. Mahtavaa, että juuri teistä jokainen pääsi tänään tänne. Minun nimeni on: _____. Tähän alkuun voitaisiin käydä lyhyt kuulumiskierros.

Mitä sinulle kuuluu tänään?

Dia 2

Rakas Taivaan Isä, kiitos siitä, että olet minutkin luonut. Kiitos, että teit minusta juuri tällaisen kuin olen. Kiitos myös kaikista rakkaista ihmisistä, joita olet minulle antanut. Anna meille tähän hetkeen iloa, rauhaa ja hauskuutta sekä anna meidän oppia jotain uutta myös sinusta ja rakkautestasi. Kiitos, että saan käteni yhteen liittää ja sinua kiittää. Amen!

Dia 3

Toimintaa varten tarvitset:

Muovailuvahaa ja alusta, jonka päällä muovailla!

Toiminnan tavoitteet:

Tämän toiminnan idea on laittaa poikia ja tyttöjä miettimään, millaisina he itsensä näkevät. Toiminta linkittyy opetuksen raamatunkohtaan siten, että niin kuin jokaisen tytön ja pojan muovailuersio itsestään on ainutlaatuinen, niin myös he itsessään ovat ainutlaatuisia ja arvokkaita!

Seuraavaksi jokainen pääsee hieman leikkimään muovailuvahalla. Jokainen teistä saa pienen palan muovailuvahaa ja teidän tehtävänänne on muovailla siitä omakuvanne eli itsenne. Saatte muovailla joko vartalon kanssa tai ainoastaan pelkän pään. Tehtävänänne on siis muovailla omakuvanne tai jokin asia, joka kuvaa itseänne. Voit muovailla vaikka auringon, jos olet luonteeltasi hyvin aurinkoinen tai voit tosiaan tehdä ihan näköispatsaan. Aikaa muovailuun on sellaiset 10 minuuttia ja se alkaa nyt!

Dia 4

Vinkki:

Pienempien kanssa voit lukea raamatunkohdan yhdessä dialta.

Vanhempien lasten kanssa voit laittaa heidät etsimään kohdan myös Raamatusta.

Seuraavaksi luetaan Raamatusta pieni pätkä. Jokainen voi koittaa etsiä Raamatusta seuraavan kohdan: Psalmi 139 ja jakeet 13–15. Kaikki saavat rauhassa etsiä kohdan. Mikäli löydät kohdan nopeasti, voit kysyä tarvitseeko vierustoverisi apua. Myös minua saa pyytää auttamaan etsinnässä. Kun kaikki ovat löytäneet oikean paikan, niin luetaan jakeet yhteen ääneen.

”Sinä olet luonut minut sisintäni myöten, äitini kohdussa olet minut punonut. Minä olen ihme, suuri ihme, ja kiitän sinua siitä. Ihmeellisiä ovat sinun tekosi, minä tiedän sen. Minä olen saanut hahmonni näkymättömissä, muotoni kuin syvällä maan alla, mutta sinulta ei pieninkään luuni ole salassa.”

Dia 5

Mikä on juuri sinussa itsessäsi parasta?

En tiedä huomasitteko, mutta minusta ainakaan ei ole helppoa aina keksiä hyviä puolia itsestäni. Joskus tuntuu kauhean vaikealta kehua itseään, sitä pitää oikein väkisin puristaa itsestään voimaa, että saa sanottua itselle peilin edessä, että olet hyvä tyyppi. Meidän elämässämme saattaa joskus tulla eteen hyvinkin ikäviä tilanteita. Saatamme joutua joskus kuulemaan jonkun sanovan meille, että emme ole hänen mielestään kovin hyviä tyyppejä. Saatamme joutua kohtamaan ihan suoranaista kiusaamista jonkin asian takia. Kiusaaminen on aina väärin ja jos sellaista joutuu kohtaamaan, tulee siitä aina kertoa jollekin turvalliselle aikuiselle. Tämä aikuinen voi olla vaikka äiti, isä tai vaikka opettaja. Kiusaamiseen tulee aina puuttua, ihan jokaisessa tilanteessa. Joskus jotkut sanovat, että ihmisen arvokkuus riippuu siitä, miltä hän näyttää, miten hän pukeutuu tai kuinka paljon hänen perheellään on rahaa. Mikäli et täytä näitä kriteereitä, voit helposti jäädä porukan ulkopuolelle. Raamatussa Jumala taas haluaa kertoa ihmiselle ilouutisen. Raamatussa opetetaan, että ihan jokainen ihminen on äärettömän arvokas. Raamattu kertoo meille, että meistä jokainen on ainutlaatuinen, ei ole toista sinua tai minua. Me kaikki olemme suuria ihmeitä. Raamattu kertoo myös syyn miksi näin on. Koska Jumala on luonut meistä jokaisen. Jumala on tahtonut meistä jokaisesta juuri sellaisen kuin olemme ja juuri tällaisina me kelpaamme Jumalalle. Eikö olekin mahtava juttu?

Dia 6

Luetaan seuraavaksi taas lyhyt pätkä Raamatusta. Jatketaan siitä kohdasta, mihin viimeksi jäätiin. Eli luetaan Psalmin 139 jakeet 16–18. Taas kaikki saavat rauhassa etsiä kohdan ja apua saa, jos tarvitaan. Kun kaikki ovat löytäneet oikean kohdan, luetaan jakeet yhteen ääneen.

”Sinun silmäsi näkivät minut jo idullani, sinun kirjaasi on kaikki kirjoitettu. Ennen kuin olin elänyt päivääkään, olivat kaikki päiväni jo luodut. Kuinka ylivertaisia ovatkaan sinun suunnitelmasi, Jumala, kuinka valtava onkaan niiden määrä! Jos yritän niitä laskea, niitä on enemmän kuin on hiekanjyviä. Minä lopetan, mutta tiedän: sinä olet kanssani.”

Dia 7

Kuka on sinun mielestäsi maailman turvallisin henkilö?

Mikä paikka on sinun mielestäsi maailman turvallisin?

Monelle meistä varmasti turvallisinta on olla vanhempiemme seurassa sekä muiden läheisten, kuten sisarusten. Monelle myös turvallisin paikka on kotona perheen luona. Joillekin taas hyvät kaverit tuovat myös turvaa. Yhdessä hyvän kaverin kanssa on turvallisempaa kohdata erilaisia asioita. Yleisesti ottaen jonkun toisen ihmisen kanssa on turvallisempaa kulkea kuin yksin. Me saamme pyytää Jumalalta turvallista kotia ja rakastavia läheisiä ympärillemme, joiden kanssa saamme kulkea yhdessä turvallisia teitä.

Vähän aikaa sitten lukemassamme raamatunkohdassa sanotaan aika ihmeellinen asia, nimittäin Psalmin kirjoittaja toteaa Jumalalla olleen ennen meidän syntymäämme jo suunnitelma jokaisen meidän kohdalle. Jumalalla on Psalmin kirjoittajan mukaan varattuna niin suuret suunnitelmat jokaiselle ihmiselle, että ei niitä jaksa edes laskea. Niitä täytyy olla todella paljon. Psalmin kirjoittaja toteaa, että niitä on jopa enemmän kuin hiekanjyviä. Psalmin kirjoittaja, kuningas Daavid, päättää lopettaa niiden laskemisen ja sanoo tietävänsä Jumalan olevan hänen kanssaan joka päivä.

Raamatussa Jumala lupaakin, että Hän tuntee meistä jokaisen, niin kuin paimen tuntee lampaansa, koska hän on meidät luonut. Jumala lupaa myös kulkea vierelämme elämämme ihan jokaisena hetkenä. Hän ei milloinkaan hylkää lampaitaan. Taivaan Isä on luvannut pitää kädestämme aina kiinni ja kantaa meitä, kun meillä on vaikeaa. Rukouksessa me voimme aina kääntyä missä tilanteessa tahansa Taivaan Isän puoleen ja pyytää Hänen apuaan. Taivaan Isä on luvannut vastata meidän jokaiseen pyyntöön ajallaan ja tavallaan. Jumalalla on meille kaikille myös varattuna mahtavia suunnitelmia. Meistä kaikki ovat äärettömän arvokkaita sellaisina kuin olemme. Me voimme olla muistuttamassa toinen toisiamme siitä, että jokainen meistä on ihme, suuri ihme.

Dia 8

Toimintaa varten tarvitset:

Kyniä ja papereita.

Toiminnan tavoite:

Tämän toiminnan kautta on tarkoitus rohkaista poikia ja tyttöjä kääntymään oman elämänsä eri asioissa myös Jumalan puoleen. Toiminta linkittyy opetuksen raamatunkohtaan erityisesti siten, että siinä Jumala lupaa olla meidän kanssamme kaikkina päivinä ja hänellä on varattuna hienot suunnitelmat.

Seuraavaksi jokainen saa paperin ja kynän. Tehtävänä on kirjoittaa lapuille, millaisten asioiden puolesta haluaisitte rukoiltavan. Voitte kirjoittaa lapulle asioita, joista haluaisitte kiittää elämässänne, kuten perhe, terveys, kaverit jne. Voitte kirjoittaa jonkin asian, jota haluaisitte pyytää Jumalalta. Tai sitten voitte kirjoittaa jos haluatte, että rukoilisimme sinun tai jonkun sinulle rakkaan ihmisen puolesta. Voit kirjoittaa myös vaikka yhden sanan. Pakko ei ole kirjoittaa sitä yhtäkään, Jumala kyllä tietää ja kuulee hiljaisimmat huokauksetkin. Tämän opetuksen lopussa rukouksen erityisesti näiden asioiden puolesta. Lappuun ei laiteta omaa nimeä. Kun olet kirjoittanut rukoukset, voit halutessasi tuoda sen minulle tänne eteen. Rukousten miettimiseen on aikaa sellaiset 10 minuuttia.

Dia 9

Seuraavaksi on vuorossa tämän opetuksen muistolause. Muistolause on itse asiassa luettu jo kertaalleen tänään. Kyseessä on siis Psalmi 139 ja jae 14. Luetaan se yhdessä ääneen muutamaan kertaan, jonka jälkeen jaan ne teille tulostettuina.

”Minä olen ihme, suuri ihme, ja kiitän sinua siitä. Ihmeellisiä ovat sinun tekosi, minä tiedän sen.” Ps. 139:14

Meistä jokainen on siis suuri ihme ja ainutlaatuisen tärkeä, juuri sellaisina kuin olemme. Meistä tekee erityisen arvokkaita se tosiasia, että Taivaan Isä on meistä jokaisen luonut. Samaan aikaan, kun ihminen on arvokas, me olemme myös jokainen rikkoneet Jumalan tahdon. Jokainen ihminen tekee myös vääriä asioita ja pahoja tekoja. Mutta samalla tavalla kuin me voimme pyytää toinen toisiltamme anteeksi, voimme rukouksessa pyytää Taivaan Isää antamaan anteeksi meille meidän väärät tekomme. Raamatussa Jumala lupaa antaa anteeksi aina, kun me sitä häneltä oikeasti pyydämme. Jumala voi antaa meille anteeksi, koska Jeesus tuli maan päälle ja kuoli ristinpuulla ihmisten pahojen tekojen tähden. Jeesus ikään kuin maksoi kuolemallaan sen summan, jonka me olimme Jumalalle velkaa pahojen tekojemme tähden. Itse emme olisi tuota velkaa kyenneet maksamaan. Jeesus ei jäänyt kuitenkaan haudaan vaan nousi kuolleista ja elää yhä tänäänkin. Hän rakastaa meistä ihan jokaista äärettömän paljon ja tahtoo kulkea vierellämme ihan jokaisena päivänä.

Dia 10

Toimintaa varten tarvitset:

Peilin jonka reunoille kirjoitettu: ”Minä olen ihme, suuri ihme!”

Toiminnan tavoitteet:

Tämän toiminnan tarkoituksena on muistuttaa tyttöjä ja poikia muistolauseenakin olleesta raamatunkohdasta, jossa muistutettiin, että heistäkin jokainen on suuri ihme!

Seuraavaksi jokainen saa vuorollaan kurkata peiliin ja katsoa, mitä siellä näkee. Samalla, kun omalla vuorollasi katsot peiliin, voit lukea ääneen sen, mitä peilin reunoille on kirjoitettu. Jokainen saa uskoa sen kirjoituksen omalle kohdalleen todeksi. Kun kaikki ovat kurkanneet vuorollansa peiliin, niin hiljennymme loppurukoukseen.

Dia II

Seuraavaksi hiljennymme loppurukoukseen. Rakas Taivaan Isä, kiitoksia että minut olet luonut ja olen äärettömän arvokas. Kiitos, että sinulla on suunnitelmia minua varten varattuna ja sinä kuljet minun vierelläni ihan jokaisena päivänä. Haluan pyytää, että osaisin olla muistuttamassa myös toisia ihmisiä siitä, että hekin ovat arvokkaita. Auta minua muistamaan, että sinulta kaiken saan. (Tässä kohtaa, jos tytöiltä ja pojilta tuli rukousaiheita, lue ne. Mikäli ei, lopeta rukous seuraavasti.) Kiitos, että saan taas käteni yhteen liittää ja sinua kaikesta kiittää. Aamen!

Minä olen – ihme suuri ihme – muistolauseet

”Minä olen ihme, suuri ihme, ja kiitän sinua siitä. Ihmeellisiä ovat sinun tekosi, minä tiedän sen.” Ps. 139:14

”Minä olen ihme, suuri ihme, ja kiitän sinua siitä. Ihmeellisiä ovat sinun tekosi, minä tiedän sen.” Ps. 139:14

”Minä olen ihme, suuri ihme, ja kiitän sinua siitä. Ihmeellisiä ovat sinun tekosi, minä tiedän sen.” Ps. 139:14

”Minä olen ihme, suuri ihme, ja kiitän sinua siitä. Ihmeellisiä ovat sinun tekosi, minä tiedän sen.” Ps. 139:14

”Minä olen ihme, suuri ihme, ja kiitän sinua siitä. Ihmeellisiä ovat sinun tekosi, minä tiedän sen.” Ps. 139:14

”Minä olen ihme, suuri ihme, ja kiitän sinua siitä. Ihmeellisiä ovat sinun tekosi, minä tiedän sen.” Ps. 139:14

”Minä olen ihme, suuri ihme, ja kiitän sinua siitä. Ihmeellisiä ovat sinun tekosi, minä tiedän sen.” Ps. 139:14

LIITE 2

MINÄ OLEN

Raamatunopetusmateriaalin Powerpoint-diat

Taneli Ukkonen

Arvon Minä olen -raamatunopetusmateriaalin käyttäjä!

Minä olen raamatunopetusmateriaaliin suunnittelemani PowerPoint-esitykset löytyvät CD:ltä, Diakonia ammattikorkeakoululta säilytettävästä opinnäytetyöversiosista ja sen liite osiosta 2. Kyseinen liite sisältää siis CD:n, joka sisältää kaikki kymmenen materiaaliin liittyvät PowerPoint-esitykset.

CD sisältää siis seuraavat PowerPoint-esitykset:

- Minä olen – Jumalan nimi
- Minä olen – elämän leipä
- Minä olen – maailman valkeus
- Minä olen – Lammasten ovi
- Minä olen – Hyvä paimen
- Minä olen – Ylösnousemus ja elämä
- Minä olen – Tie, totuus ja elämä
- Minä olen – Tosi viinipuu
- Minä olen – Alku ja loppu
- Minä olen – Ihme, suuri ihme

Itse opetusmateriaali sisältää: kuvat PowerPoint-esitysten sisältämistä Dioista. Niiden avulla saat kuvan, millaisista esityksistä on kyse.

Haluan toivottaa sinulle oikein mukavia ja siunattuja hetkiä tämän raamatunopetusmateriaalin parissa.

Ystävällisin terveisin, Taneli Ukkonen!